

با من مهربان باش

دکتر مهدی خدامیان آرانی

سامانه پیام‌کوتاه نویسنده: ۳۰۰۰۴۵۶۹

پایگاه اینترنتی نویسنده: سایت نابناک

Nabnak.ir

انتشارات وثوق - قم

تلفکس: ۰۹۱۲ ۲۵۲ ۵۸ ۳۹ - ۰۲۵ - ۳۷۷۳۵۷۰۰ همراه:

فهرست

تو بودی که مرا صدا زدی	۷
همه جا مهربانی تو را دیدم	۹
به دنبال آرزوی کوچکم!	۱۱
آرامشی که هرگز گم نمی‌کنم!	۱۳
بهتر از تو ندیده‌ام هنوز	۱۵
گویی هیچ گناهی ندارم!	۱۷
روی نیازم فقط تو بی!	۱۹
فرشتگان برایم دعا می‌کنند	۲۲
کجا در جستجوی تو باشم؟	۲۵
هیچ پناهی مانند تو نیست	۲۷
این صورت را به خاک نهاده‌ام	۲۹
آدرس بخشش تو کجاست؟	۳۲
مرگ زیبا آرزوی من است	۳۴
رویت را از من بر نگردان	۳۶
کوله بار همیشگی من	۳۸
آزادی از اسارت دنیا	۴۰

خزانه‌های تو تمامی ندارد.....	۴۲
آفرینش من، جلوه مهربانی تو.....	۴۴
اوج بزرگواری خدای من.....	۴۶
مرا به دیگری وامگذار !.....	۴۸
ای مونس لحظه‌های تنهایی!.....	۵۰
سلام به حاجت بزرگ من.....	۵۲
ای بهتر از پدر و مادر.....	۵۴
ای بی‌نیاز از عذاب من.....	۵۶
نامی که خودت انتخاب کردی	۵۸
 پی‌نوشت‌ها	۶۱
منابع تحقیق	۷۵
بیوگرافی مؤلف	۷۹
فهرست کتب نویسنده	۸۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چقدر دلم برای آن روزگارها تنگ شده است! آن وقت‌ها شهر ما این‌قدر چراغانی نبود، شب که می‌شد تاریکی همه جا را فرا می‌گرفت و من مهمان ستاره‌های زیبای آسمان می‌شدم، سی و دو سال قبل، آن زمان من کودکی پنج ساله بودم، وقتی شب فرا می‌رسید، متظر می‌ماندم تا پدربزرگم دست مرا بگیرد و مرا به بالای بام ببرد، تو چه می‌دانی خوابیدن در زیر آسمان آن هم روی بامی که از کاهگل است چه لذتی دارد.

آن شب‌ها را هیچ وقت فراموش نمی‌کنم، همان روزهایی که عشق به آسمان در وجودم جوانه زد و این‌گونه شد که آسمان برای من الهام‌بخش گردید.

ساعتی به ستارگان خیره می‌شدم و بعد به خواب می‌رفتم، چند ساعت که می‌گذشت، صدایی به گوشم می‌رسید که خواب را از چشم من می‌ربود، این صدای پدربزرگ بود، او در گوش‌های از بام رو به آسمان ایستاده بود و با خدای خویش راز و نیاز می‌کرد. آری! ماه رمضان بود و مردم دوست داشتند نزدیک شدن سحر را متوجه بشوند، صدای پدربزرگ در تمام محله می‌پیچید. این یک رسم قدیمی در شهر ما بود که متأسفانه برای همیشه فراموش شد، افسوس که شهر خیلی عوض شده است! حسرت آن روزگار برای همیشه در دلم باقی مانده است.

سالیان سال است که پدربزرگ من که اهل محل او را «شیخ علی اکبر»
می خواندند، از دنیا رفته است و من امشب قلم در دست گرفتهام تا راه او را ادامه
بدهم، می خواهم در مورد مناجات با خدا، برای جوانان این سرزمین بنویسم، از
خود خدا کمک می طلبم و از او می خواهم یاریم کند که امید من فقط به اوست.

مهدی خذائیان آرانی

آران و بیدگل - شهریور ماه ۱۳۹۰

تو بودی که مرا صدا زدی

سخن خود را با ستایش تو آغاز می‌کنم، از عمق وجودم فریاد می‌زنم که تو
خدای خوبی‌ها و زیبایی‌ها هستی، تو از هر عیب به دور هستی.
من خوب می‌دانم که تو بر من لطف و مهربانی می‌کنی و مرا به سوی خود
می‌کشانی. این تو هستی که توفیق دادی تا بیایم و با تو سخن بگویم.
من می‌دانم و باور دارم که تو سرآمد همه مهربانی‌ها هستی. تو از پدر و مادر بر
من مهربان‌تری!
حتماً می‌دانی که چقدر دوست دارم تو را «مهربان» صدا کنم!
ای مهربان! حالا که به من اجازه دادی تا با تو سخن بگویم، پس صدایم را بشنو
و دعایم را اجابت کن و از بدی‌های من چشم بپوش!
خوب می‌دانم که اگر تو نمی‌خواستی و اجازه‌ام نمی‌دادی، من هرگز
نمی‌توانستم با تو سخن بگویم. خوب می‌دانم که این تو بودی که مرا به سوی
خود کشاندی، و گرنم من چگونه می‌توانستم از کار و زندگی خود دست بکشم و
رو به سوی تو کنم، قلب من آن قدر کوچک است که به سادگی شیفتۀ دنیا
می‌شود، از تو چه پنهان! گاه دنیا، همه عشق من می‌گردد و تو را فراموش می‌کنم،
اما الان که به خود می‌بینم که در مقابل تو نشسته‌ام و تو را می‌خوانم. من
کجا بودم و الان کجا آمده‌ام؟
آیا من خودم آمده‌ام؟

هرگز! چه کسی می‌تواند از نازها و کرشمه‌های دنیا دست بکشد؟ چه کسی
می‌تواند از دنیا و زیبایی‌های آن دل بکند و رو به سوی تو کند؟
تو بودی که دل مرا گرفتی و به سوی خود کشاندی. این لطف و مهربانی تو بود.
خوب می‌دانی که اگر من با تو خلوت نکنم، اگر با تو حرف نزنم، دلم می‌میرد. تو
دوست نداشتی که دل من بیش از این سیاه گردد، نمی‌دانم چه شد؟ واقعاً
نمی‌دانم. الان روبروی تو نشسته‌ام و تو را صدا می‌زنم. ممنون تو هستم. تو خیلی
بزرگواری!

خودت می‌دانی این حرف‌ها را برای چه زدم. همه این‌ها را گفتم که بگوییم:
اکنون که خودت دعوت‌کردی، اکنون که خودت یاریم نمودی و اجازه دادی تا با
تو سخن بگوییم و دعا بخوانم، پس رویت را از من برمگردان. با من قهر نکن. من
دارم تو را صدا می‌زنم، پس جوابم را بده. امیدم را ناامید نکن که هیچ کس از
درگاه تو ناامید برنمی‌گردد.
آمده‌ام که با تو سخن بگوییم، خلوتی پیدا کرده‌ام و صدایت می‌زنم: ای خدای
خوب من!
تو هم جوابم را بده.^۱

همه جا مهربانی تو را دیدم

وقتی به تو فکر می‌کنم، می‌بینم که خیلی وقت‌ها بوده که من گرفتار بلا بودم و تو را صدا زدم و تو مرا یاری کردی و نجاتم دادی.

یادم نمی‌رود، خیلی وقت‌ها دل من از غم و غصه انباشته شده بود، آسمان دلم ابری بود، با تمام وجودم رو به سوی تو نمودم، تو هم بزرگواری کردی و همه غصه‌های مرا برطرف کردی.

خیلی وقت‌ها شده است که شیطان و سوشهام نمود و من گناهی کرده و شرمندۀ تو می‌شوم، اما تو مرا بخشدی، از گناه من چشم پوشیدی و هرگز آن را به رخم نیاوردی.

هیچ وقت مهربانی‌های تو را فراموش نمی‌کنم، همیشه و در همه جا مهربانی‌های تو را دیده‌ام.

تو را ستایش می‌کنم ای خدایی که هرگز فنا نمی‌شوی، تو هرگز نابود نمی‌شوی. همواره بوده‌ای و خواهی بود.

من تو را می‌پرسم، تو که هیچ گاه نابود نمی‌شوی، هر کس خدایی غیر از تو را پرسستد، باید بداند که سرانجام روزی خدای او نابود و نیست خواهد شد، اما تو خدای من هستی، فقط تو هستی که هرگز فنا نمی‌شوی.

تو به انجام هر کاری توانا هستی، نیاز به هیچ چیز نداری، تو فقط بی نیاز هستی و همه نیازمند تو هستند.

من به خاطر همه نعمت‌هایی که به من دادی تو را سپاس می‌گویم.
 تو را سپاس می‌گویم ای خدایی که بر سرتاسر جهانِ هستی، حکومت داری،
 حکم تو بر همه هستی جاری است. هیچ چیزی مانند تو نیست. تو از ویژگی‌های
 آفریده‌های خود بالاتر و والاتر هستی. تو خدای یگانه هستی.
 تو را ستایش می‌کنم، هر جا را که نگاه می‌کنم، لطف و کرم تو به چشمم می‌آید،
 تو همواره به بندگان خود جود و بخشش می‌کنی، بندگان تو به سوی تو می‌آیند و
 هیچ گاه آنان را نامید نمی‌کنی، به همه لطف می‌کنی.
 ای خدای خوب من!

یک حرفي هست که دوست دارم به تو بگوییم:
 وقتی من نیازی دارم، با وجود این که افرادی را می‌شناسم که آنان هم اهل جود
 هستند، اما من به نزد آنان نمی‌روم، فقط به در خانه تو می‌آیم، برای این که عنایت
 و هدیه تو با دیگران خیلی فرق می‌کند، وقتی دیگران هدیه‌ای می‌دهند، این هدیه
 دادن، از سرمایه‌آنها کم می‌کند، وقتی آنها چیزی به من می‌دهند، دیگر خودشان
 آن را ندارند.

آن ثروتمندی که مثلاً ۵۰۰ سکه طلا برای کمک به فقرا می‌دهد، دیگر خودش
 آن ۵۰۰ سکه را ندارد، این جود و کرم، از سرمایه او کم می‌کند.
 این یک قانون است، اما این قانون یک استثنای دارد، وقتی تو به من هدیه‌ای
 می‌دهی، چیزی از سرمایه‌های تو کم نمی‌شود، آری! این هدیه دادن، فقط جود و
 بخشش تو را زیاد و زیادتر می‌کند.^۲

به دنبال آرزوی کوچکم!

بارها پیش آمده که من حاجت‌های زیادی داشته‌ام، اما یکی از آن حاجت‌ها برایم خیلی مهم بوده است، برای همین از حاجت‌ها و درخواست‌های کوچکم چشم پوشی کرده و فقط آن حاجت و آرزوی بزرگ را از تو خواسته‌ام. من این گونه تربیت شده‌ام که همیشه باید آرزوهای بزرگ را بر آرزوهای کوچک مقدم بدارم.

امشب هم که نیمه شب است، به درخانه تو آمده‌ام؛ آرزوی بزرگ خویش را از تو می‌خواهم، تو را صدا می‌زنم تا مرا به آرزوی بزرگم برسانی. دستم را به سوی تو دراز کرده‌ام و تو را این گونه می‌خوانم: «خدایا! حاجت بزرگی دارم...».

لحظاتی می‌گذرد، سوالی به ذهنم می‌رسد: چرا به تو می‌گوییم: حاجت بزرگ مرا بده؟

این حاجت برای من بزرگ است، در اینجا، در دنیای من، در این دنیایِ خاکی، این حاجت مهم و بزرگ است، اما آیا برای تو هم این گونه است؟ آیا این حاجتِ من، برای تو که خدای من هستی، بزرگ جلوه می‌کند؟ پس باید به گونه‌ای دیگر با تو حرف بزنم: خدایا! حاجتی به دل دارم که آن حاجت برای من بزرگ است و برای تو بسیار کوچک!

خدايا! آرزوی من هر چقدر بزرگ هم باشد، می‌دانم که برای تو بسیار کوچک است، همه‌هستی در مقابل بزرگی تو، کوچک است، حاجت من که اصلاً به چشم نمی‌آید.

خدايا! خودت می‌دانی که این حاجتی که در نزد تو هیچ است، اکنون همه چیز من شده است. از تو می‌خواهم حاجتم را برأورده کنی و مرا به آرزویم برسانی.^۳

آرامشی که هرگز گم نمی‌کنم!

تو خود می‌دانی که من بندۀ گنهکار تو هستم و اکنون به درِ خانهٔ تو آمدہ‌ام، با دنیایی از امید و آرزو رو به سوی تو کرده‌ام، آمده‌ام تا به من نظر کنی و حاجت مرا بدھی.

من خوب می‌دانم که شایستگی مهربانی‌های تو را ندارم و از تو چیزی را می‌خواهم که لایق آن نیستم!

وقتی با خود فکر کردم، دیدم که تو بارها گناه مرا بخشیده‌ای و از خطاهای من چشم پوشیده‌ای، آبروی مرا در نزد دیگران نبرده‌ای و گناه‌ام را از دیگران مخفی کرده‌ای، فهمیدم که می‌توانم باز هم به درِ خانهٔ تو بیایم و تو را صدا بزنم و در انتظار مهربانی تو باشم.

تو بارها و بارها دعای مرا اجابت کرده‌ای و صدایم را شنیده‌ای، من هرگز آن مهربانی‌های تو را فراموش نکرده‌ام، برای همین است که با کمال آرامش تو را می‌خوانم، اگر چه گنهکارم، اما از تو نمی‌ترسم، من با آرامشی بزرگ، تو را می‌خوانم، زیرا من از تو جز مهربانی چیز دیگری ندیدم. خوب می‌دانم که باید از گناه خود بترسم، نه از تو.

من بارها دیدم که تو جواب مرا دادی و دعاها‌یم را مستجاب کردی، برای همین امشب با اطمینان خاطر بار دیگر صدایت می‌زنم و تو را می‌خوانم، می‌دانم که تو جواب مرا خواهی داد.

آری! این باور من است که تو سرانجام جواب مرا می‌دهی و مرا به آرزویم
می‌رسانی، فقط اشکال در این است که گاهی من عجله می‌کنم و اصرار دارم که
خیلی زود مرا به آرزویم برسانی.

خدایا! یادم نمی‌رود، من بارها تو را سرزنش کردم و گفتم: «تو دیگر چه خدایی
هستی! مرا ببخش که با تو چنین سخن گفتم».

چه کنم؟ من بنده‌ای ضعیف هستم، می‌خواستم زود به آرزویم برسم، دیدم که
حاجتم را زود برآورده نمی‌کنی، برای همین با زبان به اعتراض گشودم، حال آن
که نمی‌دانستم که تو چون مرا دوست داری، حاجتم را نمی‌دهی.

تو از آینده خبر داشتی، می‌دانستی که این آرزویی که من دارم، به صلاح من
نیست، اگر من به آن حاجت خود برسم، خودم را تباه خواهم کرد، هنوز ظرفیت
وجودی من آن قدر بزرگ نشده است که بتوانم از آن نعمت، به حوبی
استفاده کنم.

آری! فقط تو بوده که از آینده خبر داشتی و چون دوستم داشتی، حاجتم را
نمی‌دادی!

وای که من چقدر نادان بودم، من تو را می‌خواندم و خیال می‌کردم تو جوابم را
نمی‌دهی، زیرا من فقط آن آرزو را می‌دیدم و بس! ولی تو هزاران چیز دیگر را
می‌دانستی.^۴

بهتر از تو ندیده‌ام هنوز

داشتم فکر می‌کردم که تو چه خدای مهریانی هستی، هیچ کس مثل تو مرا
دوست ندارد و در حق من این چنین خوبی نمی‌کند.

امشب با خود فکر می‌کردم، دیدم که من چقدر بندۀ بدی برای تو هستم و تو
چه خدای خوبی برای من هستی! تو بارها مرا به سوی خود خواندی، اما من با تو
قهقهه کردم، تو مرا صدا زدی، اما من فرار کردم. تو به من محبت نمودی و من با تو
دشمنی نمودم! اما تو باز هم به من محبت نمودی گویا من بر تو حق بزرگی دارم!
یاد قصه کودک چهارساله خود افتادم، آن روز که به خانه آمدم و دیدم که او
بعضی نوشته‌های مرا برداشته و روی آنها با قلم و خودکار خط کشیده و نقاشی
کرده است. نمی‌دانم، او خیلی وقت‌ها مرا همیشه مشغول نوشتن دیده بود، شاید
او هم در دنیای خود خواسته نویسنده شود!

سراغ او را گرفتم، او در گوشۀ خانه مخفی شده بود. مثل این که ترسیده بود. او
فهمیده بود کار اشتباهی کرده است.

من در جستجوی او بودم، او را دیدم که در گوشۀ ای پنهان شده است. به
سویش رفتم، لبخند زدم، او فهمید که من او را بخشیده‌ام، اما او باز هم فرار کرد،
به دنبالش رفتم، اما او باز فرار کرد، گویی که حق با اوست، من اکنون باید ناز او را
می‌کشیدم، باید التماسش می‌کردم تا به به نزد من برگردد.

حکایت من هم حکایت آن کودک است، من گناه کرده‌ام، اما تو مرا می‌خوانی،
صدایم می‌زنی، به من محبت می‌کنی، ولی من باز هم از تو دوری می‌کنم، با تو
قهر می‌کنم، تو می‌خواهی لطف و رحمت را بر من نازل کنی، اما من از روی
نادانی از تو فرار می‌کنم.^۵

گویی هیچ گناهی ندارم!

تو را ستایش می‌کنم ای خدایی که گناه بندگان خود را می‌بخشی، در حالی
قدرت داری آنها را به عذاب گرفتار سازی.

تو را ستایش می‌کنم ای خدایی که از همه گناهان من باخبر هستی، ولی از همه
آن گناهان، چشم پوشی می‌کنی و در حق من آن چنان بزرگواری می‌کنی، گویی که
من هیچ خطایی ندارم.

تو را ستایش می‌کنم ای خدایی که هر وقت تو را صدا بزنم، جوابم را می‌دهی و
هر وقت، گناه و خطایی می‌کنم تو آن را می‌پوشانی و بر من غصب نمی‌کنی.

تو چه نعمت‌های بزرگی به من داده‌ای که من هرگز نمی‌توانم آنها را شماره کنم.
خیلی وقت‌ها شده است که من ترس و نگرانی داشتم، به درگاه تو رو کردم، تو
پناهم دادی و آرامش را به قلب من بازگرداند و قلب مرا شادمان ساختی.

تو آن قدر خوب هستی که هرگز در خانه‌ات را به روی نیازمندان نمی‌بندی و
هیچ کس را دست خالی از درگاهت برنمی‌گردانی.

تو را ستایش می‌کنم که خالق همه هستی هستی و خودت آفریده نشده‌ای، زیرا
اگر تو هم آفریده و مخلوق بودی، یک روزی از بین می‌رفتی.

من تو را می‌پرسم که شایسته پرستش هستی، تو هرگز نابود نمی‌شوی، تو
پایان نداری، زیرا آغازی نداشته‌ای، تو همیشه بوده‌ای. آن کسی از بین می‌رود که
مخلوق باشد. مرگ همه در دست توست، تویی که در روز قیامت همه را بار

دیگر زنده می‌کنی، اما تو آن زنده‌ای هستی که هرگز فنا ندارد. همه خوبی‌ها در دست توست و تو به هر کاری توانا هستی. تو را ستایش می‌کنم که به دیگران روزی می‌دهی، ولی خودت بی‌نیاز از همه چیز هستی، برای بندگانت آب و انواع غذا را فراهم نموده‌ای ولی خودت بی‌نیاز از غذا هستی، فقط تو هستی که از همه چیز بی‌نیاز هستی و همه به تو نیازمند هستند.

من تو را که خدای بی‌نیاز هستی می‌پرسم، تو به اعمال خوب من هم نیاز نداری، گناه بندگانت هم به تو هیچ ضرری نمی‌رساند. تو به هیچ چیز و هیچ کس نیاز نداری. آقایی و بزرگی تو اندازه‌ای ندارد.^۶

روی نیازم فقط تویی!

خدایا! خودت می‌دانی که من غمی به دل دارم که هیچ کس غیر از خودت
نمی‌تواند این غم را از دل من بزداید، برای همین از تو می‌خواهم به من نظر
رحمتی کنی و دل مرا به لطف خود شاد کنی.

خدایا! من آرزویی دارم که جز تو هیچ کس دیگر نمی‌تواند مرا به آن آرزو
برساند، من حاجتی دارم که فقط تو می‌توانی آن را برآورده کنی.

خدایا! اکنون که به من اجازه دادی تا تو را صدا بزنم و با تو سخن بگویم، پس
دعایم را مستجاب کن و مرا به آرزویم برسان!

خدایا! از تو می‌خواهم آنگونه نظر لطف و رحمت خود را شامل حالم کنی که
بعد از آن دیگر هرگز از تو دور نشوم.

خدایا! آن چنان برکتی به زندگی من بده که دیگر بعد از آن، محتاج هیچ کس
غیر از خود تو نباشم.

خدایا! توفیقم بده که همواره تو را به خاطر نعمت‌هایی که به من داده‌ای
شکر کنم.

نیاز مرا به خودت را، روز به روز افزون گردان و از دیگران بی‌نیازم کن! کاری
کن که فقط به درگاه تو روی آورم.

خدایا! من به تو پناه می‌برم از این که جواب خوبی‌های تو را با بدی بدhem!
من به فکر آن هستم تا همه مردم از دست من راضی باشند، برای خشنودی آنها

برنامه‌ریزی می‌کنم، می‌خواهم رابطهٔ خوبی با آنها داشته باشم، اما نمی‌دانم مرا
چه شده است که به فکر این نیستم تا تو را از خود راضی و خشنود کنم.
خدایا! به تو پناه می‌برم از این که در زندگی ام کاری انجام بدهم که آن کار برای
تو نباشد و رنگ و بوی تو را نداشته باشد؛ خودت کاری کن که همهٔ کارهای من
 فقط به خاطر تو باشد.

خدایا! من از این که به دنیا دلبسته شوم و دنیا همه هستی من شود به تو پناه
می‌برم.

خدایا! چگونه باور کنم که تو مرا در روز قیامت به خاطر گناهانم عذاب کنی؟
مگر رحمت و مهربانی تو همهٔ جهان هستی را فرانگرفته است؟
از تو می‌خواهم مرا ببخشی و از گناهمنم چشم پوشی که بخشش من، چیزی از
بزرگواری تو کم نمی‌کند، تو بی نیاز از همهٔ چیز هستی و تو دانا و توانایی!
خدایا! امشب از توبه‌های خود توبه می‌کنم! بارها و بارها توبه کردم و گفتم
دیگر گناه نمی‌کنم، ولی باز شیطان فریبم را داد و توبه خود را شکستم!
خدایا! توبه مرا قبول کن و به خاطر زیادی گناهانم از من روی برمگردان!
خدایا! این توبه مرا، توبه‌ای واقعی قرار بدہ! توبه‌ای که تو آن را قبول کنی و از
من راضی شوی.

من بندۀ روسياه تو هستم و از تو می‌خواهم تا مرا از گناه بازداری، مرا در دژ
محکم خویش قرار دهی تا دیگر هرگز هوس گناه نکنم.

درست است که من گناهکارم، اما از تو می‌خواهم توبه‌ام را قبول کنی و کاری
کنی که دیگر هیچ گناهی انجام ندهم و در لحظهٔ مرگ از من راضی باشی، آن
لحظه‌ای که من به دیدار تو می‌آیم، تو مرا قبول کنی و کاری کنی که همهٔ فرشتگان
و دوستان خوبت، به حال من غبطه بخورند و آرزو کنند که کاش جای من بودند.
خدایا! من به گناهان خویش نزد تو اعتراف می‌کنم و از تو می‌خواهم کاری کنی
که هیچ کس از گناهانم باخبر نشود و آبروی من نزد هیچ کس نرود.

بارخدايا! تو از هر عيبي پاک و منزه هستي، تو خدای همه خوبیها هستي، من خطا کردم و بر خودم ظلم کردم، من بودم که نافرمانی تو کردم، اکنون از تو می خواهم تا گناهم را ببخشی که تو خدایي مهریان و بخشندۀ هستي.

خدایا! من قبول دارم که گناهانم بسیار زیاد است، اما وقتی گناهان زیاد من در مقابل عفو تو قرار می گیرند، بسیار کوچک به نظر می آیند، زیرا که عفو و بخشش تو بی انتهاست.^۷

فرشتگان برایم دعا می‌کنند

بار خدایا! به من توفیق انجام کاری را بده که با انجام آن کار، درهای یقین به روی من باز شود. خودت، یقینی به قلب من بده که هرشک و تردیدی را از قلب من بزداید.

خدایا! تو ترسی در دل من قرار ده که با آن ترس، رحمت تو را به سوی خود جذب کنم!

تو از من خواستی تا از گناه دوری کنم، اما من به گناه آلوده شدم، ولی تو آبروی مرا نبردی و گناه مرا از همه مخفی ساختی.

تو به من نعمت‌های زیادی دادی و من این نعمت‌ها را در راه نافرمانی تو استفاده کردم، اما تو آن نعمت‌ها را از من نگرفتی!

ای کسی که از روی مهربانی مرا نصیحت کردی و دوست داشتی که من راه زیبایی‌ها را بروم، حتی در قرآن خود با من سخن گفتی، ولی من به سخن تو گوش نکردم.

تو بدی‌های مرا از همه پوشاندی و خوبی‌های مرا برای همه آشکار ساختی، تو کاری کردی که مردم خیال می‌کنند من هیچ گناهی انجام نداده‌ام.

من به خاطر این که مردم از دست من راضی باشند، نافرمانی را کردم، ولی تو مرا به آنان واگذار نکردی، تو مرا روزی دادی و به من مهربانی نمودی!

تو مرا به بهشت خود دعوت نمودی و از من خواستی تا به سوی تو بیایم، اما

من این دعوت را قبول نکردم، نافرمانی تو کردم و خودم آتش عذاب را انتخاب
نمودم، ولی باز هم تو در توبه را به روی من نبستی!
خدایا! گناهان بزرگ مرا بخشیدی و مرا امر کردی تا تو را صدا بزنم و تو را
بخوانم و قول دادی که دعایم را مستجاب کنی.

من معصیت تو را کردم و تو گناهم را پوشاندی، من گناه تو را کردم، اما تو
دوست نداشتی که کسی مرا به خاطر گناهم سرزنش کند!
من نعمت‌های تو را در راه معصیت صرف کردم ولی تو آن نعمت‌ها را از من
نگرفتی!

تو توانایی و قدرت به من دادی و من آن را در راه نافرمانی تو به کار بردم، ولی
تو مرا ناتوان نساختی و قدرتم را از من نگرفتی.

یادم نمی‌رود، وقتی غرق گناه بودم، گرفتار شدم، به سوی تو رو کردم، از تو
حاجت خود را خواستم، تو می‌دانستی که من اهل گناهم ولی باز هم به من محبت
کردی و حاجتمن را روا کردی.

من شب و روز مشغول گناه شدم و تو فرشتگان را مأمور کردی تا برای من
استغفار کنند.

ای خدایی که من گناه تو را کردم ولی تو به من فرصت دادی و در رحمت خود
رابه روی من گشودی!

ای خدایی که اگر من کار خوبی انجام بدهم آن را فراموش نمی‌کنی، هر چند آن
کار خیلی کوچک باشد، اما هرگز نعمت‌هایی که به من داده‌ای را به رخص
نمی‌کشی.

ای خدایی که بر من مُنَّت نهادی و شناخت خودت را به من عنایت کردی!
همه کارهای خوب من، نمی‌تواند شکر یکی از نعمت‌های بیشمار تو باشد.
خدایا! من جوانی خود را در نافرمانی تو صرف کردم ولی تو در توبه را به روی
من نبستی!

من در حضور تو به گناهانم اعتراف می‌کنم تا شاید تو به من رحم کنی و از گناهم درگذری.

من می‌دانم با این ستم‌هایی که بر خودم کرده‌ام، مستحق عذاب تو هستم، اما چه کنم؟ می‌دانم رحمت و مهربانی تو خیلی زیاد است. من به رحمت تو دل بسته‌ام.
تو پناه من در دنیا و آخرتی، تو امید و سرمایه من برای روز قیامت هستی.^۸

کجا در جستجوی تو باشم؟

خدایا! از تو می‌خواهم روز قیامت مرا رسوانکنی و به گناهانم عذاب ننمایی.
داشتم فکر می‌کردم که برای آن روز سخت، چه چیزی سرمایه کنم؟ دل به چه
چیزی بیندم؟ هر چه فکر کردم دیدم که فقط تو، خود تو سرمایه من هستی! من
هیچ چیز دیگری ندارم! روزی که فرشتگان تو مرا برای حسابرسی فراخوانند، آن
روز امیدم به لطف و کرم توست.

بار خدایا! درد مرا به دوای خویش درمان کن که درد من گناهانی است که
روح را آلوده نموده و دوای درد من، عفو و بخشش توست.
خدایا! حاجت و خواسته مهم مرا بدده، آن حاجتی که اگر آن را به من عنایت
کنی، من سعادتمند خواهم شد، تو خود می‌دانی که آن خواسته مهم من، آزادی
من از آتش جهنّم است.

من در جستجوی مهربانی تو آمدم و اکنون در خانه تو ایستاده ام و تو را
می‌خوانم.

من در کجا در جستجوی تو باشم؟ تو که همه مکان‌ها را می‌بینی و از همه جا
باخبر هستی، چه کنم تا صدایم را بشنوی و جوابم را بدھی؟
خدایا! در نزد خود سخن از کدام ترس خود به میان آورم، به یاد لحظه مرگ و
سختی‌های بعد از آن که می‌افتم ترس همه وجودم را فرا می‌گیرد، افسوس که من
به فکر همه چیز بودم مگر به فکر خودم! عمر خود را برای دنیا تباہ کردم.

خدایا! من به درخانه تو می آیم و از تو می خواهم مرا ببخشی، ولی بعد از مددتی
توبه‌ام را می‌شکنم، من تا کی باید این‌گونه باشم؟ تا کی باید توبه خود را بشکنم؟
عهد می‌کنم که گناه نکنم، اماً به این عهد و پیمان خود وفادار نمی‌مانم.
خدایا! تو را به حق کسانی قسم می‌دهم که برای رضای تو به نماز و روزه اکتفا
نکردند، بلکه جانشان را در راه تو فدا کردند، تو را به مقام آنان که خون خود را
福德ای راه تو نمودند قسم می‌دهم که از خطاهای من درگذری!
خدایا! ز دنیایی که مرا فریب می‌دهد و مرا از یاد تو غافل می‌کند به تو پناه
می‌آورم، از وسوسه‌های شیطان و هوس‌های نفس خویش به تو پناه می‌آورم.
تو افراد زیادی را که همانند من خطاکار بوده‌اند، بخشیده‌ای و رحمت را بر
آنان نازل کرده‌ای، اکنون از تو می‌خواهم که مرا نیز مانند آنان ببخشی.
من روزی را در پیش رو دارم که هیچ کس به فریادم نمی‌رسد، آن روز پدر و
مادر و فرزندم نیز از من فراری خواهند بود، آن روز من تنها خواهم بود و ترس
همه وجود مرا فرا خواهد گرفت، مولای من! در آن روز چه کسی صدای مرا
خواهد شنید و مرا پناه خواهد داد؟ چه کسی مایه آرامش من خواهد شد؟
وقتی از من در مورد گناهانم سؤال کنی، من چه جواب بدhem؟ آیا می‌توانم
بگویم من آن گناهان را انجام نداده‌ام، حال آن که تو خودت به همه چیز آگاه
هستی و مرا در همه حال دیده‌ای؟ تو با بزرگواری بندگان خود را عفو می‌کنی، از
تو می‌خواهم که در آن لحظه مرا ببخشی، زیرا که من کسی را جز تو ندارم، به هر
کسی رو کنم، نامیلد خواهم شد، هیچ کس دیگر جواب مرا نخواهد داد، فقط تو
هستی که هیچ کس را نامیلد نمی‌کنی!^۹

هیچ پناهی مانند تو نیست

خدایا! من قبل از روزی که به پیشگاه تو بیایم، عفو تو را می‌طلبم، دوست دارم
قبل از فرا رسیدن روز قیامت در زمرة کسانی باشم که آنها را بخسیده‌ای و از
دوستان خودت قرار داده‌ای.

تو به عفو و بخشش سزاوارتر از همه هستی، به عزّت قسم که من هرگز از
رحمت تو نالمید نمی‌شوم، اگر چه گناهانم زیاد باشند، من دردمندی هستم که
هیچ درمانی جز عفو تو ندارم! تو با عفو خود مرا درمان کن!

هیچ پناهی مانند تو نیست، پناهم بده و مرا قبول کن و امیدم را نالمید نکن!
بزرگی و عظمت خودت را در قلب قرار بده و بذر محبت خودت را در قلب
من بارور گردان تا من شهادت را انتخاب کنم، به سوی تو بیایم در حالی که جانم
را در راه تو فدا کرده‌ام.

من نعمت‌های تو را شکر نکردم اما تو آن نعمت‌ها را از من نگرفتی، گناهان من
زیاد شدند، اما تو آبروی مرا نبردی.

اگر توبه من نظر رحمت نکنی، من بدبخت‌ترین مردم جهان خواهم بود. من به
مهربانی تو بیش از همه کس نیاز دارم.

تو خدای خوبی برای من هستی ولی من بنده بدی برای تو هستم!
اکنون نگاه کن من در پیشگاه تو هستم، به گناهان خود اعتراف می‌کنم، من به
خودم ظلم کردم، آیا می‌خواهی مرا به عذاب گرفتار کنی؟ مگر من کیستم که تو

بخواهی مرا عذاب کنی؟ تو در اوج بزرگواری و عظمت هستی و من بنده‌ای ضعیف هستم.

اگر تو مرا بپخشی، هیچ کس نیست به تو اعتراض کند که چرا بندۀ گنهکارت را پخشیدی، تو خدای من هستی و من بندۀ تو هستم!

به عزّت قسم که از در خانه‌ات به جای دیگر نمی‌روم، با این که گنهکارم، اما رو به جای دیگر نمی‌کنم، کجا بروم؟ به که پناه ببرم؟ من که غیر از تو کسی را ندارم.^{۱۰}

خدایا! شیطان با من دشمن است، او همواره برای وسوسه کردن من می‌آید، من او را نمی‌بینم ولی او را می‌بیند، به ضعف‌های من آگاه است، دوست دارد که من از تو دور بشوم، از تو می‌خواهم بین من و او جدایی بینداری، من از شرّ او به تو پناه می‌برم و از تو می‌خواهم مرا از دست او نجات بدھی.

خدایا! تو برای خود اسمی انتخاب کرده‌ای و قول داده‌ای که هر کس تو را به آن اسم بخواند، حاجتش را روا کنی، اکنون من تو را به همان اسم مقدّست می‌خوانم تا حاجت‌های مرا روا کنی.^{۱۱}

این صورت را به خاک نهاده‌ام

اگر مرا به بهشت خود مهمنان کنی، تو را ستایش می‌کنم، اگر مرا در جهنم جای دهی باز هم تو را ستایش می‌کنم، زیرا می‌دانم تو از هر عیب و نقصی به دور هستی، من به خودم ظلم کردم و آتش جهنم را برای خود خریده‌ام. من تو را در همه کارهایت ستایش می‌کنم، تو هیچ‌گاه ظلم و ستمی به کسی روا نمی‌داری.
خدایا! چگونه باور کنم که مرا گرفتار عذاب خود کنی در حالی که من بارها و بارها در مقابل تو صورت خود را بر خاک نهاده‌ام و این‌چنین برای تو سجده نموده‌ام.

چگونه می‌خواهی مرا عذاب کنی در حالی که می‌دانی قلب من از محبت به تو آکنده است. من در این دنیا با دشمنان تو دشمنی نموده‌ام، آیا می‌خواهی مرا کنار آنان جای دهی؟

خدایا! همه خوبی‌ها را از تو می‌خواهم، تو خود بهتر از همه می‌دانی که چه چیزی برای من خوب است، پس آن را به من عنایت کن!
چه می‌شود اگر بر من مت‌نهی و همه کسانی که حقی برگردن من دارند را از من راضی کنی!

خدایا! بخشش و مغفرت تو برای گناهکاران است، و من نیز از آنان هستم، پس گناهم را ببخش ای خدای مهریان!
من از گناهان خود می‌ترسم، هیچ کس غیر از خودت نمی‌تواند مرا ببخشد و از

گناه پاکم کند.

خدایا! دنیا، مرا بندۀ خود نمود و همه وجود مرا از آن خود کرد، من هم شیفتۀ آن شدم و برای رسیدن به آن تلاش کردم، من برای آخرت کار زیادی انجام ندادم، پس اعمال کم مرا بپذیر و آن را زیاد گردان و از گناهانم درگذر.

خدایا! مرا موفق به کاری کن که رضایت تو در آن است، توفیق انجام کاری را به من بده که با انجام آن کار، از من راضی بشوی!

خدایا! خودت گفتی که بهترین توشه برای سفر آخرت، تقواست، مرا توفیق بده تا اهل تقوا باشم، بین من و گناه فاصله بینداز.

تو کاری کن که دیدار تو را از همه دنیا بیشتر دوست داشته باشم، تو کاری کن که بقیّه عمر خود را تباہ نکنم و برای دیدار تو ذخیره‌ای فراهم سازم.

من شهادت می‌دهم که همه نعمت‌هایی که دارم از توست، فقط تویی که بر من نعمت‌ها را نازل می‌کنی، همه خوبی‌ها از آن توست.

خدایا! از تو بهترین زندگی‌ها را می‌خواهم، زندگی مرا آن‌گونه قرار بده که من بتوانم به همه حاجت‌های خود برسم، از تو می‌خواهم روزیم را زیاد کنی و از مالی حلال قرار دهی.

خدایا! ثروت مرا آن قدر زیاد نکن که من از شکر آن غافل شده و فریفته آن بشوم، خدایا! مرا از فقر نجات بده، فقری که قلب مرا از غم و غصه آکنده می‌کند.

خدایا! مرا از بندگان بد خود بی‌نیاز بگردان! از مالِ دنیا آنقدر به من بده که بتوانم با آن به رضایت و خشنودی تو برسم.

خدایا! دنیا را برای من همچون زندان قرار مده! خدایا! کاری کن که از مرگ، به خاطر جدایی از دنیا غمناک نشوم! نعمت‌هایت را در دنیا بر من نازل بگردان تا در فقر و نداری نباشم، اماً مرا شیفتۀ دنیا مکن! کاری کن که مرگ را که دیدار توست، از همه دنیا بیشتر دوست داشته باشم! مرا از فتنه دنیا نجات بده، کارهای خوب مرا قبول کن و هنگام مرگ مرا نزد دوستان خوبت جای بده!

من از لغزشگاه‌های دنیا به تو پناه می‌برم، از بدی‌های این دنیا و همه شیطان‌هایی که در این دنیا هستند به تو پناه می‌آورم.

آقای من! من تشنئه محبت تو هستم، من بی‌قرار محبت تو هستم و آرام و قرار ندارم، چه کنم؟ مشتاق تو شده‌ام و فریاد شوق بر می‌آورم. تو کسی را که تو را دوست بدارد، دوست می‌داری. تو روشنی چشم کسی هستی که به تو پناه بیاورد. خدایا! نگاه کن ببین من چقدر در این دنیا تنها هستم، به این تنها یی من رحم کن! هیچ کس نمی‌تواند این دل بی‌قرار مرا آرام کند، این دل مشتاق تو شده است، من از همه دل کنده‌ام و دل به تو بسته‌ام.

خدایا! گناهان من زیاد است، اما می‌خواهم سخنی با تو بگویم، وقتی که گناهان بندۀ تو زیاد باشد و تو آن را بیخشی، زیبایی آن بیشتر است، تا زمانی که بندۀ‌ای گناه کمی داشته باشد و تو آن را بیخشی، این که بخششی کوچک است، اما وقتی بندۀ‌ای مثل من، هزاران هزار گناه داشته باشد و تو آن را بیخشی، این یک بخشش بزرگ است.

تو می‌توانی مرا به خاطر آن همه گناه عذاب کنی، اما وقتی مرا ببخشی، این نشانه زیبایی عفو و بخشش توست. من در جستجوی این زیبایی به درگاه تو آمدۀ‌ام و می‌دانم که فقط تو، شایسته بخشش‌های بزرگ هستی!^{۱۲}

آدرس بخشش تو کجاست؟

خدایا! قبل از آن که مرگ من فرا برسد، مرا برای مرگ آماده کن و هنگام جان
دادن به من مهربانی کن و در روز قیامت هم با بخشش و عفو خود با من رفتار کن!
خدایا! صبر در هنگام بلا را به من کرم کن، گرچه من عافیت را بیشتر دوست
دارم، خدایا! همه بلاها را از من دور بگردان!

خدایا! کاری کن که من در همه حال، همه چیز را صلاح و رحمت تو در حق
خود بدانم، به تو پناه می‌برم از این که بخواهم نسبت به تو بدگمان باشم، کاری کن
که همیشه تو را در اوج زیبایی و مهربانی ببینم.

خدایا! من در جستجوی بخشش تو هستم، و با آرزویی بس بزرگ به سوی تو
آمدم، آرزویم این است که امشب همه گناهان مرا ببخشی، پس تو هم به اندازه
بزرگی آرزویم، رحمت را ببر من نازل فrama!

بزرگی تو بیش از این است که بخواهی مرا عذاب کنی!

تو بودی که وعده دادی هر کس به امید رحمت تو به در خانه‌ات رو کند،
گناهش را ببخشی، من هم امشب با دنیایی از امید به سوی تو آمده‌ام تا مرا
ببخشی.

خدایا! وقتی مرگ من فرا برسد و من از این دنیا بروم، دیگر فرصتی برای توبه
ندارم، تو توبه بندگانت را قبل از مرگ قبول می‌کنی، پس از تو می‌خواهم توبه‌ام را

قبول کنی، صدایم را بشنوی و مرا بیخشی، قبل از آن که در توبه به روی من
بسته شود.

خدایا! من به خاطر همه گناهانم از تو طلب بخشش می‌کنم. خدا! من از
توبه‌های خود از تو عذرخواهی می‌کنم، چقدر من توبه کردم ولی آن توبه‌ها را
شکستم!

من از هر کار خیری که آن را به خاطر مردم و خودنمایی انجام دادم، طلب
بخشش می‌کنم.

خدایا! تو نعمت‌های زیادی به من دادی و من آن نعمت‌ها را در راه معصیت تو
استفاده نمودم، من از همه آن معصیت‌ها، طلب بخشش می‌کنم.^{۱۳}

مرگ زیبا آرزوی من است

ای خدای بزرگی که هر نعمتی به من دادی، بزرگ بوده است، ای خدایی که
بلاهای بزرگ را از من دور کردی، ای خدایی که به کارهای کوچک من پاداشی
بس بزرگ عنایت کردی.

از تو می خواهم تا نورِ هدایت را در دلم قرار دهی و مرا دوست داشته باشی، از
تو می خواهم از من راضی باشی و از بهترین پاداش هایی که در نزد خود داری به
من بدهی و با عافیت خود همه بلاها را از من دور گردانی.

هر کس با تو آهسته سخن بگوید، تو صدایش را می شنوی، تو به راز دل همه
آگاه هستی، تو بلاها را از من دور می کنی، تو با بزرگواری بندگان خود را
می بخشی، از تو می خواهم که مرگ مرا زیباترین و بهترین مرگ قرار دهی.
خدایا! مرا بر دین آخرین پیامبر خود بمیران، خدایا! کاری کن که در هنگام
مرگ، محبت دوستان تو در قلبم باشد و دشمنی دشمنان تو را به دل داشته باشم.
خدایا! مرا از کارهایی که باعث می شود از تو دور شوم، دور بگردان و مرا به
کارهایی موفق گردان باعث نزدیک شدن من به تو می شود.

خدایا! از کارهایی که باعث می شود عاقبت من ختم به خیر نشود، مرا دور کن!
خدایا! به تو پناه می برم از این که تو مرا فراموش کنی و مرا به حال خود رها
کنی، نکند من آن قدر گناه بکنم که دیگر تو مرا از یاد ببری!^{۱۴}

خدایا! از تو می خواهم که با رحمت خود تا زمانی که زنده هستم همه بلاها را

از من دور کنی و نعمت‌های بی‌شمارت را به من ارزانی داری، بین من و گناهان
فاصله بینداری و دعاهای مرا مستجاب کنی که تو خودت از من خواستی تا تو را
بخوانم و از تو حاجتم طلب کنم، اکنون من تو رامی خوانم، منتظر هستم تا جواب
مرا بدھی، ای که از همه برای من مهریان تر هستی.

از تو می‌خواهم تا در این لحظه به من نظر رحمت کنی و از من راضی و خشنود
شوی، نظر رحمتی که بعد از آن دیگر هرگز از من روی برنگردانی!
بار خدایا! من از شر گناهان خود به سوی تو پناه آورده‌ام، مرا پناه بده! من
پشیمان هستم و برای توبه آمده‌ام، پس توبه‌ام را قبول کن، من به در خانه تو به
هزاران امید آمده‌ام، پس امید را ناامید مکن که تو تنها امید من هستی!^{۱۵}

رویت را از من بر نگردان

خدایا! هر کس در این دنیا آرزویی دارد، خود تو آرزوی من هستی! ای
بزرگ‌ترین آرزوی قلب من!
من افراد زیادی را دیده‌ام که وقتی با مشکلی رو برو می‌شوند، به در خانه
دیگران می‌روند و از آنان حاجت خود را می‌خواهند، اماً من فقط به در خانه تو
می‌آیم.

من بندۀ تو هستم و تو آقا و مولای من هستی! وقتی بندۀ‌ای گرفتار می‌شود به
مولای خود پناه می‌برد، من هم امشب به تو پناه آورده‌ام، زیرا من جز تو مولایی
ندارم.

خدایا! نگاه کن! دست‌های خود را به سوی رحمت تو بلند کرده‌ام، تو را
می‌خوانم، تو از حاجت دل من باخبری، قبل از آن که دست خود را پایین بگیرم،
حاجت مرا بده که تو بخشنده و مهربانی.^{۱۶}

خدایا! تو نعمت شنیدن به من عنایت کردی اماً من چیزهایی را شنیدم که تو آن
را دوست نداشته‌ای، تو نعمت سخن گفتن به من دادی و من با این زیان سخنانی
گفتم که تو راضی نبودی، من با چشم خود چیزهایی را دیدم که گناه و معصیت
بود، من با دست و پای خویش نیز گناه کردم، اکنون نمی‌دانم چه کنم؟ من
بیچاره‌ام، به تو نیاز دارم، مرگ در انتظار من است، شب اول قبر را در پیش رو
دارم، نمی‌دانم چگونه با تو سخن بگویم؟

آیا با این زبانی که معصیت تو را نموده، صدایت بزنم؟ چگونه دست‌هایی را که
با آن گناه کرده‌ام، به سوی تو دراز کنم و از تو طلب مغفرت نمایم؟
وای بر من! اگر به من رحم نکنی، وای بر من اگر به فریادم نرسی و مرا به خودم
واگذاری!

آقای من! اگر تو رویت را از من بگردانی و جواب مراندھی، من به درخانه چه
کسی بروم؟ من که خدایی غیر از تو ندارم. خودت بگو من به چه کسی پناه ببرم و
از چه کسی کمک بخواهم؟ اگر تو نالمیدم کنی من چه کنم؟ کجا بروم؟
تو فقط امید من هستی، تو فقط خدای من هستی، فقط رحمت و مهربانی تو
می‌تواند مرا نجات بدهد. از تو می‌خواهم پناهم دهی و به من رحم کنی و بار
دیگر مهربانی خودت را به من نشان بدهی.

من فقط از تو حاجات خود را می‌خواهم، به درخانه غیر تو نمی‌روم، امید دارم
که تو بر من متنبّه‌ی و با مهربانی به من نگاه کنی و گناه ببخشی.

من از تو می‌خواهم مرا اهل بهشت خود قرار بدهی و از آتش جهنم آزادم
گردانی، خودم می‌دانم که من شایسته این مقام نیستم، زیرا من بندھای گنهکار
هستم، اما سخن من این است که تو شایسته این بخشش هستی! تو هیچ‌گاه
بندھای را که به درخانه‌ات بیاید نالمید نمی‌کنی، من به درخانه‌ات آمده‌ام، بخشش
تو را می‌خواهم، بهشت تو را می‌خواهم، رضایت تو را می‌خواهم و می‌دانم تو
هیچ‌کس را نالمید نمی‌کنی. خدایا! من به امید مهربانی تو آمدم، پس بر من متن
بگذار و مهربانی خودت را بر من نازل کن! به امید هدیه‌های بزرگ تو آمدم، پس
مرا از هدیه و عطا خود بی‌نصیب نکن! به امید آن آمدم که تو مرا پناه بدهی، پس
مرا بی‌پناه رها نکن! به امید عفو و بخشش تو آمدم، پس گناهانم را ببخش.^{۱۷}

خدایا! من تو را می‌خوانم و صدایت می‌زنم در حالی که اشک از چشم‌مان من
جاری است، من پشیمانی هستم که به درخانه تو آمده‌ام، حسرتی جانکاه بر دل
دارم و محتاج مهربانی تو هستم.^{۱۸}

کوله بار همیشگی من

وای بر من! با این گناهانی که انجام داده‌ام، نمی‌دانم چگونه شده است که من گناهان خود را فراموش کرده و از یاد برده‌ام که برای روز قیامت چه عذابی در انتظار من خواهد بود. نمی‌دانم چرا به حال خود فکر نکرده‌ام.

وای بر من! اگر گرفتار عذابی شوم که نتیجه گناهانم است، وای بر من! اگر خدای من به رحم نکند و مرا نبخشد!

وای بر من! اگر روز قیامت در مقابل همه آبروی من برود و همه از گناهان من باخبر بشوند.

وای بر من! اگر روز قیامت صورت من سیاه شود و همه با یک نگاه بفهمند که من گناهکاری هستم که خدایم مرا نبخشیده است.

مولای من! من به تو گمان زیبا دارم، امید دارم که تو گناه مرا ببخشی، از تو می‌خواهم توبه‌ام را قبول کنی و از همه گناهانم درگذری و امیدم را نامید نکنی. خدایا! من تو را با آن اسمی می‌خوانم که تو دوست داری بندگانت تو را با آن بخوانند، صدایم را بشنو و دعایم را مستجاب کن.^{۱۹}

خدایا! از تو می‌خواهم کاری کنی که من وقت خود را صرف آن چیزی کنم که مرا برای همان آفریده‌ای، کمکم کن تا به کسب معرفت و شناخت خودت بپردازم و برای سفر آخرتم تو شه برگیرم.^{۲۰}

خدایا! اگر تو با رحمت خودت مرا از شر گناهانم نجات ندهی، هیچ کس دیگر

نمی‌تواند مایه نجات من شود، من غیر از تو کسی را ندارم که به او پناه ببرم، تو خدای خوب من هستی، تو همان خدایی هستی که با بخشش خود به سوی من می‌آیی، تو همیشه با عفو و بخشش با من روبرو می‌شوی، اماً من هر وقت به سوی تو می‌آیم، کولهباری از گناه با خودم دارم، یک وقت نشد که به درگاه تو بیایم و گناهی همراه خود نداشته باشم!

خدایا! من هنگامی که گناه می‌کردم، تو را از یاد بردم، ولی تو اکنون مرا از یاد مبر! نکند گناه من باعث شود که تو صدایم را نشنوی و جوابم را ندهی! تو خدای مهریان هستی، آری! من هر وقت و در هر حال به در خانه تو آمدم، تو جواب مرا داده‌ای و نامیدم نکرده‌ای.^{۲۱}

آزادی از اسارت دنیا

خدایا! از تو می خواهم که همه خوبی‌ها و زیبایی‌ها را به من بدهی، خوبی‌هایی که حتی فکر من هم به آن نمی‌رسد، اما تو از آن‌ها آگاه هستی. از تو می خواهم که رحمت خود را بر من نازل کنی و بر من منت بگذاری و قلب مرا از شک پاک گردانی و کاری کنی که دل من اسیر دنیا نشود، قلب مرا از ریا دور کن و اخلاص در عمل را به من کرم نما.

از شرّ شیطان به تو پناه می‌آورم و از تو می خواهم وسوسه‌های او را از من دور کنی که تو بر هر کاری توانا هستی.

تو خود می‌دانی که دین من، همه سرمایه من است، از تو می خواهم تا نگذاری من دین خود را از دست بدهم، زیرا در این صورت من ضرری بس بزرگ نموده‌ام و آخرت خود را تباہ کرده‌ام.

خدایا! از تو می خواهم مرا به بلایی گرفتار نکنی که طاقت آن را نداشته باشم، نکند بلایی بر من نازل شود و چنان ذهن و جان مرا مشغول دارد که تو را فراموش کنم.

خدایا! نمی‌دانم از عمر من چقدر مانده است، اما از تو می خواهم که در این مددت باقی مانده، زندگی مرا به گونه‌ای در رفاه قرار دهی که بتوانم بندگی تو را بنمایم، رزق و روزی مرا آن قدر زیاد قرار نده که من با آن ثروت، طغیان کنم، از تو

می خواهم مرا به فقر مبتلا نگردانی که من با آن فقر به شقاوت و بدبختی برسم.

۲۲ دنیا را زندان من قرار مده و کاری کن که هنگام جدایی از دنیا، غمناک نباشم.

از تو می خواهم به قلب من نگاهی کنی و آن را نسبت به خودت خاشع قرار

دهی، مرا از اهل اخلاص قرار دهی و کاری کنی که همه کارهای من فقط به خاطر

۲۳ تو باشد.

خزانه‌های تو تمامی ندارد

خدایا! در این لحظه به من نگاهی کن و بین که فقط تو امید من هستی، فقط دل به تو بسته‌ام، فقط تو را می‌خوانم، فقط پیش تو گریه و زاری می‌کنم، من فقط به در خانه تو می‌آیم و هیچ جای دیگری نمی‌روم.

من خوب می‌دانم که اگر در خانه کسی دیگر بروم، جوابی نخواهم شنید، اگر به غیر تو امید داشته باشم، نامید خواهم شد، تو پناه من هستی، تو امید من هستی، تو مولای من و آقای من هستی، تو آفریننده من هستی! من که به غیر تو خدایی ندارم.

خدایا! تو شاهد باش که من دوستان تو را دوست دارم و با دشمنان تو دشمن هستم، به وعده‌های تو ایمان دارم.

گرچه گنهکارم ولی می‌دانم که هیچ گناهی بزرگ‌تر از نامیدی نیست، خدایا!
من از نامیدی به تو پناه می‌برم.
۲۴

تو خدای من هستی و من بنده تو! تو مهربانی و رحمت را بر خودت لازم کرده‌ای و مرا به سوی آن مهربانی خود فراخوانده‌ای.

تو کسی هستی که هر چه بندگانی از تو بیشتر حاجت بخواهند تو جود و کرم خویش را بیشتر می‌کنی، خزانه‌های تو هرگز پایانی ندارد.

تو نعمت‌های زیادی به من داده‌ای، اکنون از تو می‌خواهم تا کاری کنی تا همه آن‌ها را در راهی صرف کنم که تو آن را دوست داری.

خدایا! من گناهان زیادی دارم، من از شرّ گناهانم به سوی تو پناه آورده‌ام، من آمده‌ام تا تو مرا ببخشی که من پشیمان هستم. خوب می‌دانم که گناهان من هرگز به تو ضرری نمی‌زنند، پس ببخش آنچه را که به تو ضرر نمی‌رساند!

نگاه کن، بیچارگی مرا، فقر مرا ببین، تو به من توفیق دادی که بعضی اعمال خوب را انجام داده‌ام، نماز خوانده‌ام و روزه گرفته‌ام، اما تو خودت می‌دانی که من هرگز به این اعمال خود امیدی ندارم، من فقط به رحمت تو دل بسته‌ام. درست است که گناهانم زیاد است، ولی می‌دانم که مهربانی تو بیشتر از گناهان من است. تو هیچ گاه گدای در خانه خود را نالمید نمی‌کنی، من هم امشب به در خانه تو آمده‌ام، من اعتراف می‌کنم که به خودم ظلم کردم، شنیده‌ام که بخشن و عفو تو بی‌نهایت است، من در جستجوی آن عفو تو به اینجا آمده‌ام، شنیده‌ام که وقتی می‌بینی بندگان تو گناه می‌کنند، باز هم به آنان رحمت و مهربانی می‌کنی، آری، رحمت تو آن قدر زیاد است که شامل همه می‌شود، عفو و بخشش تو حد و اندازه ندارد، مرا ببخش.^{۲۵}

آفرینش من، جلوه مهربانی تو

خدایا! خودم می‌دانم که اگر من کار خوبی انجام بدهم، تو توفیق آن را به من داده‌ای و برای همین من شایسته ستایش نیستم، زیرا اگر توفیق تو نبود هرگز نمی‌توانستم آن کار خوب را انجام بدهم، پس به تو پناه می‌برم از این که به کارهای خوب خود دل خوش کنم، امید من فقط به رحمت و بزرگواری توست. اگر من گناهی انجام دادم، به اختیار خودم بوده است و هیچ عذر و بهانه‌ای نزد تو ندارم، برای همین از تو می‌خواهم که گناه‌م را به لطف و کرم خود بیخشی.
تو به من محبت و مهربانی کردی و مرا آفریدی در حالی که تو از من بسی نیاز بودی، آری، آفرینش من، جلوه‌ای از مهربانی تو در حق من بود.^{۲۶}

قلب من در دست توست، از تو می‌خواهم که قلب مرا شفا دهی و از فضل وجود خودت روزیم کنی.

خدایا! از تو می‌خواهم نعمت‌هایی که به من داده‌ای را از من نگیری و مرا گرفتار بلاهایی که از من دور کرده‌ای، نگردانی.^{۲۷}

وقتی من نگاه به اعمال خود می‌کنم، از خود ناامید می‌شوم، در آن هنگام فقط به بزرگی و آقایی تو چشم می‌دوزم، وقتی از همه جا ناامید می‌شوم، به تو امیدوار می‌شوم، هنگامی که گرفتار سختی‌ها و بلاهایی شوم، فقط به کمک تو می‌اندیشم. خدا! اگر تو دست مرا نگیری و مرا نجات ندهی، هرگز برای من نجاتی نخواهد بود.

من صاحب آن گناهان بزرگ هستم، اگر تو می خواستی مرا به گناهانم مؤاخذه کنی، هرگز به من لطف نمی کردی، در حالی که تو بارها و بارها غم از دل من زدودی و رحمت را بر من نازل کردی.

من همان ذلیلی هستم که تو مرا عزیز کردی، من همان ضعیف و ناتوانی هستم که تو به من قدرت دادی، من همان کسی هستم که گناه کردم و در پیش تو به گناهم اعتراف کردم و تو گناه مرا پوشاندی و نگذاشتی هیچ کس از آن باخبر شود،
من همان کسی هستم که شکر نعمت‌های تو را به جا نیاوردم.^{۲۸}

ای آقای من! ای مولای من! از تو می خواهم تا نگاهی به قلب من کنی و کاری کنی که من دیگر به هیچ کس به غیر از خود تو امید نداشته باشم، می خواهم فقط تو امید من باشی و بس!^{۲۹}

اوج بزرگواری خدای من

ای خدایی که همیشه مرا عفو کرده‌ای و از خطاهایم گذشته‌ای، ای خدایی که زشتی‌ها و عیب‌های مرا پوشاندی و کارهای خوب مرا به همه نشان دادی.
تو در همه حال روزیم دادی و مرا فراموش نکردی، از کودکی تا به حال روزی مرا دادی، تو همواره با من مهربان بودی. از تو می‌خواهم که هرگز مرا به خودم وامگذاری.^{۳۰}

خدایا! اگر از من ناراضی هستی، از تو می‌خواهم که با غضب خود با من برخورد نکنی که تو خدای بیچارگان هستی، به راستی که بزرگواری و آقایی تو بالاتر از این است که بخواهی مرا عذاب کنی.^{۳۱}

تو را ستایش می‌کنم که بر من منّت نهادی و شناخت خودت را به من عنایت نمودی و از من خواستی تا تو را بخوانم و صدایت بزنم و من در هنگام گرفتاری‌ها تو را صدا زدم و تو مرا کمک کردی، دست مرا گرفتی و از سختی‌ها نجاتم دادی، وقتی که من معصیت و گناه کردم با بزرگواری از گناه من چشم پوشی کردي.

خدایا! تو نعمت‌های زیادی به من عنایت کرده ولی هیچ کدام از آنها به نعمت شناخت تو نخواهد رسید، زیرا همه نعمت‌های دنیا، سرانجام یک روزی فنا می‌شود، اما شناخت تو، نعمتی است که برای من می‌ماند و در روز قیامت هم همراه من است، ای خدایی که این نعمت بزرگ را به من ارزانی داشتی و این به

خاطر محبتی بود که به من داشتی، اکنون از تو می خواهم تابه گونه‌ای هدایتم کنی
که هرگز به گرد گناه نروم.^{۳۲}

خدایا! من هیچ سرمایه‌ای برای خود ندارم، به کارهای خوب خود نیز دل
نبسته‌ام، سرمایه من فقط ایمان به تو و امید به توست، ایمانی که تو بر من منت
نهادی و در قلب من قرار دادی.^{۳۳}

خدایا! از تو می خواهم که دیدار خودت را برای من دلنشین کنی و کاری کنی که
در هنگام مرگ، هرگز به خاطر جدا شدن از دنیا، غمناک نشوم، از تو می خواهم
وقتی مرگ مرا برسانی که مرگ برای من بهتر از زندگی در این دنیا باشد.^{۳۴}

مرا به دیگری وامگذار !

تو را ستایش می کنم، این تو بودی که مرا با ستایش خود آشنا کردی، من تو را آن قدر زیبا یافتم که زبان به حمد تو گشودم و این چیزی جز لطف تو نبود.
این تو بودی که دست مرا گرفتی تا من توانستم از زمینه های گناه و گمراهی نجات پیدا کنم، تو کاری کردی که دل من به دنیا و زینت های آن بی علاقه شد و شیفتۀ دیدار تو گشت، تو بودی که دل مرا از دنیا کنندی و به زیبایی های خودت آشنا ساختی.

تو این بزرگواری را در حق من نمودی و با مهربانی مرا از سقوط در گمراهی ها نجات دادی، همه این هاشانه این بود که تو مرا دوست داری و مرا به حال خود رها نکرده ای.

من قبول دارم و اعتراف می کنم که شایسته این مهربانی های تو نبودم، همه این ها فقط و فقط نشانه محبت و مهربانی تو بود.

خدایا! مرا در نزد خودم خار و ذلیل بگردان تا هرگز خود را کسی حساب نکنم،
اما مرا در نزد دیگران عزیز و بزرگ کن!

خدایا! مرا دوست داشته باش و توفیقم بده تا اعمال نیک انجام بدhem و مرا از همه بدی ها دور بگردان و مرا به گناهانم مؤاخذه مکن!

خدایا! از تو می خواهم که امید به خودت را در قلب من ثابت قرار بدهی تا من همیشه، فقط به تو امید داشته باشم.

خدایا! به زودی مرگ به سراغ من می‌آید و من باید سفری را به تنها بی آغاز کنم، من از تنها بی که در پیش دارم به تو شکایت می‌کنم، به تو پناه می‌آورم، من راهی طولانی در پیش دارم، شناخت و معرفت من کم است، خودت کمک کن که تو از همه مهریان تر هستی.^{۳۶}

خدایا! از تو می‌خواهم که در این دنیا مرا به مردم واگذار نکنی، آنان امید مرا نامید خواهند کرد و دل مرا خواهند شکست، خودت عهده‌دار نیازهای من باش! مرا به اهل و فامیل خودم نیز واگذار مکن که آنان نیز مرا نامید می‌کنند و اگر آنان به من کمکی بکنند بارها بر من منت خواهند گذاشت، از تو می‌خواهم به فضل و رحمت خود مرا بی نیاز کنی و همه کارهای مرا خودت کفایت کنی که تو مهریان ترین مهریانان هستی.^{۳۷}

ای مونس لحظه‌های تنها‌ی!

خدایا! تو که می‌دانی قلب من همیشه به تو ایمان داشته است و هرگز به تو
شُرک نورزیده است.^{۳۸}

می‌دانم که عذاب کردن من برای تو هیچ فایده‌ای ندارد، اگر چنین بود که عذاب
کردن من برای تو سودی داشت، از تو می‌خواستم تا مرا عذاب کنی تا از من
راضی شوی، اماً وقتی می‌دانم که تو از عذاب کردن من بی‌نیاز هستی از تو
می‌خواهم که عفو و بخششت را نصیب من بگردانی.^{۳۹}

نمی‌دانم دیگران بزرگی و عزّت را در چه می‌دانند، اماً من لذت بزرگی را فقط
در اطاعت و بندگی تو یافته‌ام.

به خودت قسم که مهریانان و بزرگواران دنیا در مقابل تو ذره‌ای ناچیز هستند و
بزرگواری تو برای من کافی است.^{۴۰}

اکنون که دل مرا به سوی خودت کشانده‌ای، از درگاهت نامیدم نکن که می‌دانی
رشته‌امید به لطف تو بسته شده است.^{۴۱}

ای روشنی قلب تنها و خسته من! ای امید لحظه‌های تنها‌ی من!^{۴۲}
از همه جا نامید شده و به درگاهت رو کرده‌ام. از تو می‌خواهم تو دیگر نامیدم
نکنی.^{۴۳}

مگر تو نبودی که مرا از نامیدی برحذر داشتی و فرمودی: «ای بندگان گهنکارم!
از رحمت من نامید نشوید که خدا همه گناهان را می‌بخشد». پس چگونه تصوّر

کنم که مرا ناامید کنی؟^{۴۴}

اگر در جهنم مرا جای دهی در آنجا به همه خواهم گفت که چقدر تو را دوست
دارم.^{۴۵}

بار خدایا! مرا لحظه‌ای و کمتر از لحظه‌ای به خود وامگذار، زیرا که اگر لطف تو
یک لحظه از من فاصله بگیرد، هرگز روی سعادت را نخواهم دید.^{۴۶}

سلام به حاجت بزرگ من

تو را ستایش می‌کنم که به من توفیق دادی تا در درگاه تو به گناهانم اعتراف کنم.
تو بودی که توفیقم دادی تا در مقابل تو خضوع و فروتنی کنم.
تو بودی که مرا از شک کردن در رحمت و مهربانی خود به دور داشتی، هر
وقت که من می‌خواستم از رحمت تو نالمید شوم تو مرا به رحمت خود امیدوار
نمودی، اکنون از تو می‌خواهم با مهربانی و بزرگواری به من نگاه کنی.
من دست‌های خود را به سوی تو دراز نموده‌ام، نگاه به دست‌های من بنما،
بیین که چقدر فقیر هستم، از تو می‌خواهم تا دست‌های مرا از خیر دنیا و آخرت
پر کنی!

خدایا! خوب می‌دانم که اگر من سخن به مدح و ثنای تو می‌گشایم، این به لطف
و توفیق تو بوده است، من هرگز نمی‌توانم شکر آن همه نعمت‌هایی را که من
داده‌ای به جا آورم.^{۴۷}

خدایا! این سخن توست که گفتی من به کسانی که مرا بخوانند نزدیک هستم،
اکنون من تو را صدا می‌زنم و امیدوارم که جواب مرا بدهی، تو هرگز پایانی نداری
به من رحم کن، به زودی مرگ به سراغم خواهد آمد، من محتاج لطف تو هستم.
از تو می‌خواهم تا کاری کنی که من فقط به تو امید داشته باشم و از غیر تو دل بر
کنم و به هیچ کس دیگر امید نداشته باشم، من به تو توکل می‌کنم و به سوی تو
می‌آیم، آری! هر کس که به تو توکل کند تو او را یاری کرده و او را کفایت می‌کنی.

ای مهریان! من حاجت مهمی دارم که بارها و بارها آن را از تو خواسته‌ام،
نمی‌دانم تو با حاجت من چه می‌کنی، آیا حاجت مرا برآورده می‌کنی؟ خودت
می‌دانی که آن حاجت بزرگ من، این است که از من راضی شوی و گناهانم را
ببخشی، نمی‌دانم که سرانجام از من راضی خواهی شد یا نه؟ اگر تو مرا
بخشیده‌ای، پس خوشابه حال من! اما اگر از من راضی نشده‌ای، وای بر من!
خدایا! اگر مرا تا این لحظه نبخشیده‌ای، مرا ببخش و عفو نما و رحمت را بر من
نازل کن که تو بخشنده و مهریان هستی.^{۴۸}

ای بهتر از پدر و مادر

خدایا! من گناهانی دارم که امروز آنها را از یاد برده‌ام، اما فرشتگان تو آنها را در پرونده اعمال من نوشته‌اند، من از همه آن گناهان استغفار می‌کنم و از تو می‌خواهم مرا ببخشی و از رحمت خود مرا بهره‌مند سازی.^{۴۹}

خدایا! من دست‌های خود را به سوی تو گرفته‌ام و همه امید و آرزوی من به لطف و مهربانی توست، از تو می‌خواهم توبه مرا قبول کنی و به من رحم کنی که من بنده ضعیف تو هستم.

از تو می‌خواهم که مرا از کبر و خودپسندی نجات بدھی و آبروی مرا در دنیا و آخرت نریزی.

تو کسی هستی که صدای بندگان خود را می‌شنوی و به برآورده کردن حاجت‌های آنها توانا هستی، من با نهایت فقر و بیچارگی تو را می‌خوانم، در درگاه تو اشک می‌ریزم و از گناهانم استغفار می‌کنم، از تو می‌خواهم که گناهانم را ببخشی و قلب مرا شاد گردانی.

تو بر من از پدر و مادر بهتر بوده‌ای و مهربانی‌های زیادی در حق من نموده‌ای، تو خود می‌دانی که من تو را دوست دارم، پیامبر تو و خاندان پاک او را دوست دارم، امشب همین محبتی که در قلب من است را شفیع درگاه تو قرار می‌دهم و امید دارم که تو به من نظر رحمت کنی. خدا! مردم را می‌بینم که به دیگران امید دارند و به آنها دلخوش شده‌اند، اما تو خودت می‌دانی که فقط تو امید من هستی

و همه دلخوشی من به توسّت.

من از هر چیزی که بخواهد بین من و تو جدایی بیاندازد به خودت پناه می‌برم،
از تو می‌خواهم تا مرا به انجام کارهایی موفق کنی که باعث خوشنودی تو
می‌شود.

خدایا! من به محمد ﷺ، پیامبر تو ایمان آوردم، من پیامبر تو را ندیدم، اما به او
ایمان آوردم، اکنون از تو می‌خواهم تا دیدار او را در روز قیامت نصیب من
گردانی. از تو می‌خواهم کاری کنی که تا آخرین لحظه زندگی، بر دین او باقی
بمانم و توفیق همنشینی با او را در بهشت خود به من عنایت کنی، در روز قیامت
مرا از حوض کوثر سیراب گردانی.^{۵۰}

ای بی نیاز از عذاب من

خدایا! از تو می خواهم اگر به من نعمتی عنایت می کنی، حتماً توفیق
شکرگزاری آن را هم به من عنایت نمایی!
اگر برای من سختی و بلایی را مقدّر می کنی، از تو می خواهم که صبر بر آن را
هم به من کرم نما تا از من راضی و خوشنود باشی.

خدایا! کاری کن که من هرگز تو را فراموش نکنم، از تو می خواهم تا گناهان مرا
به خوبی ها تبدیل کنی که تو خودت در قرآن چنین وعده دادی که گناهان را به
خوبی ها تبدیل می کنی.

من به تو پناه می برم از قلبی که با یاد تو خاشع و فروتن نمی شود، به تو پناه
می برم از چشمی که در درگاه تو اشک نمی ریزد، من به تو پناه می برم از نمازی که
می خوانم و تو آن را قبول نمی کنی.

خدایا! کاری کن که از دانش و علم خود برای سعادت و رستگاری بهره بگیرم و
به دانسته های خود عمل کنم.^{۵۱}

من از دانشی که برایم فایده نداشته باشد و از دعا یابی که مستجاب نشود به تو
پناه می برم!^{۵۲}

من به رحمت تو بیش از عمل خود امید دارم، من می دانم که رحمت تو از
گناهان من بیشتر و بیشتر است، در زندگی خود هر چه خوبی داشته ام از لطف تو
بوده است و این تو بودی که بلاها و سختی ها را از من دور کردی، من فقط به تو

امید دارم و از تو می خواهم که به فقر و بیچارگی من رحم کنی.^{۵۳}

تو هرگز از عطا و جود و بخشش، پشیمان نمی شوی، فقط تو هستی که وقتی
عطایی می کنی متن نمی نهی.

تو دری را به سوی بندگان خود باز نمودی و نام آن در را «توبه» نهادی، و همه
را دعوت کردی که به سوی تو توبه کنند و وعده دادی که گناهان ما را ببخشی،
اکنون من به سوی تو توبه می کنم و از تو می خواهم تا بار دیگر با من مهربانی کنی
و گناهم را ببخشی.^{۵۴}

نامی که خودت انتخاب کردی

بار خدایا! از تو می خواهم که مهریانی خود را به من نازل کنی تا دیگر من برای
همیشه از مهریانی غیر تو بی نیاز شوم.

تو بر انجام هر کاری توانا هستی، از تو می خواهم همه بلاها را تا لحظه جان
دادنم از من دور گردنی.

خدایا! اگر تو مرا به حال خود رها کنی، من چه کنم؟ اگر تو امید مرا ناامید کنی
من به لطف چه کسی امیدوار باشم؟

من هیچ کسی غیر از تو ندارم که به او پناه ببرم.

من می دانم که تو هرگز به بندگان خود ظلم نمی کنی، تو می دانی که من چقدر
ضعیف هستم!

از تو می خواهم که مرا به بلاها و سختی ها گرفتار نسازی، من به تو پناه آورده ام،
پس مرا پناه بده.

من از تو ایمانی می خواهم که قلبم به آن زنده شود، از تو می خواهم به من یقینی
عنایت کنی تا به آنچه تو برایم مقدار کرده ای راضی باشم.

از تو می خواهم مرا راضی به قضای خودت قرار دهی و کاری کنی که من به
دیدار تو ایمان داشته باشم.

خدایا! نور ایمان را برای همیشه در قلبم قرار بده، من می خواهم قلب من در
همه حال به تو ایمان داشته باشد، در همه لحظه های زندگی و در لحظه جان دادن،

قلب من از ایمان به تو نورانی باشد، خودت کاری کن که قلب من هرگز گرفتار شک نگردد.

تو کسی هستی که خودت را صاحب جود و کرم نام نهادی، اکنون من بندۀ بیچاره تو هستم که محتاج آن کرم بی‌انتهای تو هستم، از تو می‌خواهم که مرا از آن بی‌نصیب نگردانی.

خدایا! وقتی به یاد گناهان خود می‌افتم ترس تمام وجود مرا فرا می‌گیرد، اما وقتی به یاد مهریانی و بزرگواری تو می‌افتم قلبم شاد می‌شود، پس از تو می‌خواهم با بزرگواری خودت با من رفتار کنی، گناهانم را ببخشی و مرا از دوستان خودت قرار دهی.

خدایا! تو امروز در حق من بزرگواری کردی و امید به خودت را در قلبم قرار دادی، فکر نمی‌کنم که بخشنده تو در روز قیامت از این چیزی که امروز به من دادی، بزرگتر باشد، پس در روز قیامت هم با من مهریان باش و گناهانم را ببخش، همانطور که امروز با من مهریان بودی و قلبم را امیدوار به خودت نمودی. کسی که به درگاه تو بیاید، نامید نمی‌شود، تو هیچ گاه گدایان درگاه خود را از در خانه‌ات با دست خالی برنمی‌گردانی.^{۵۵}

پایان.

پی نوشت ها

١. «اللهم إني أفتح الثنا، بحمدك وأنت مسد للصواب بمنك، وأينت أنت أرحم الراحمين في موضع العفو والرحمة، وأشد المعاقبين في موضع النكال والثنة، وأعظم المستجيرين في موضع الكبيرة، والعطمة، اللهم أذن لي في دعائك ومسئوليتك، فاسمح يا سميع مدحبي، وأجب يا رحيم دعواتي، وأقلي يا غفور عترتي...»: صبح المنهج ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨
٢. «فكم يا إلهي من كربلا قد فرجتها، وهموم قد شفتها، وعشرة قد أقامتها، ورحمة قد نشرتها، وحلقة بلاع قد نذكرتها، الحمد لله الذي لم يتخذ صاحبة ولا ولد، ولم يكن له شريك في الملك ولم يكن له ولد، وكثيراً الحمد لله بجمع مصادره كلها على جميع نعمه، الحمد لله الذي لا مصادره في ملكه، ولا منازع له في أمره، الحمد لله الذي لا شريك له في خلقه ولا شبيه له في عظمته، الحمد لله الغاشي في الخلق أمره وحده، الظاهر بالكم مجد، الباطن بالجود يده، الذي لا تقص خزانته، ولا تزدهر كلية العطاء إلا جوداً وكرماً، إنه هو العزيز الوهاب...»: صبح المنهج ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨
٣. «اللهم إني أسألك قليلاً من كثير، مع حاجة بي إليه عظيمة، وغناك عنه قديم، وهو عندي كثير، وهو عليك سهل يسير، اللهم إذ عفوك عن ذنبي وتجاوزك عن خططي وصفحك عن ظلمي وسترك على قبيح عملي وحملك عن كبير جرمي عندما كان من خطأي وعمدي، أطمعني في أن أسائلك ما لا أستوجه منه...»: صبح المنهج ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٠٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨
٤. «اللهم إني أسائلك قليلاً من كثير، مع حاجة بي إليه عظيمة، وغناك عنه قديم، وهو عندي كثير، وهو عليك سهل يسير، اللهم إذ عفوك عن ذنبي وتجاوزك عن خططي وصفحك عن ظلمي وسترك على قبيح عملي وحملك عن كبير جرمي عندما كان من خطأي وعمدي، أطمعني في أن أسائلك ما لا أستوجه منه، رزقني من رحمتك، وأرشي من فضلك، ومرتضي من إيجابك، فصرت أدعوك أمناً وأسائلك مستانساً لا لاخافناً ولا وجلاً مطلأ عليك فيما قصدت فيه إليك، فإن أبطأ عني عنت بجهافي عليك، ولعل الذي أبطأ عني هو خيراني؛ لعلك بعافية الأمور...»: صبح المنهج ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨
٥. «فلم أز مولاً كريماً أصبر على عبد لبيم منك على رب، أنت تدعوني فأولئك عنك، وتحتبب إلى فاتيغش إليك، وتدرك إلى فلا إقبال منك، كأن لي التطور عليك، فلم يمنعك ذلك من الرحمة بي والإحسان إلى والتفضل على بجودك وكرمك، فارحم عدك الجاهل، وجد عليه بفضل إحسانك، إشك جوداً كريم...»: صبح المنهج ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٠٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨
٦. «الحمد لله مالك الملك مجرى الفلك، سحر الرياح فاتل الأصباح، ديان الدين رب العالمين، الحمد لله على حلمه بعد علمه، والحمد لله على عفوه بعد قدرته، والحمد لله على طول أناه في قصبه وهو قادر على ما يريد، الحمد لله خالق الخلق باسط الرزق، فاتل الأصباح، ذي الحال والإكرام والفضل والأعما، الذي بعد فالناري وقرب نشيد النجوى، تبارك وتعالى، الحمد لله الذي ليس له منازع يعادله، ولا شبيه يشاكله، ولا ظهير يبعضه، فهو يعزته الأعزاء، وتواضع لعظمته العظيماء، فبلغ بقدرته ما يشاء، الحمد لله الذي يجيئني حين أتأبه، ويستر على كل عوره وأنا أتعصبه، ويعظم النعمة على فلا أحزاره، فكم من موهبة هيبة قد أخطلني، وعظيمة مخونة قد كمالني، وبهجة مونقة قد أراضي فأشقي عليه حامداً، وأذكى مسبحاً، الحمد لله الذي لا يهلك حبابه، ولا يغلق بابه، ولا يزد سائله، ولا يُنْهَب أسله، الحمد لله الذي يؤمن بالخلفين، ويُنْهَى بالصالحين، ويُرِفِّع المستضعفين، ويُرِفِّع المستكفيين، وبهمل ملوكاً ويسخّل آخرين، الحمد لله فاصمم
٧. «اللهم إني أدعوك لهم لا يزدوجه غيرك ورحمة لا تأثر إلا بك، ولكن لا يكشفه إلاك، ولجاجة لا تُغضي دونك، اللهم فكما كان من شائنك ما أردتني به من مسئوليتك، ورحمتي به من ذكرك، فليكن من شائنك سيدي الإجلال في فيما دعوت، والنحاجة لي فيما قد فرعت إليك منها، اللهم حصل على ص ٥٧٧، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٠٨، إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣٨، الصباح للكفعي ص ٥٧٨

محمدٌ وأل محمدٌ، وافتتح لي من خزان رحمتك رحمةً لا تُمْدَنِي بعدها أبداً في الدنيا والآخرة، وارزقني من فضلك الواسع رزقاً واسعاً حلاً طيباً لتفقرني
بعدك إلى أحدي سواك أبداً، تریدني بذلك لك شكرأً وإليك فاقه وفقرأً، وبك عنك سواك غنى وتعفنا، اللهم إلهي أعود بك أن يكون جزاء إحسانك الإباء مني،
اللهم إلهي أعود بك أن أصلح عملي فيما بيني وبين الناس وأُسْدِدَه، فيما بيني وبينك، اللهم إلهي أعود بك أن تحول سيرتي بيني وبينك، أو تكون مخالفة لطاعتك،
اللهم إلهي أعود بك أن يكون شيء من الأشياء أثراً عندي من طاعتكم، اللهم إلهي أعود بك أن أعمل من طاعتكم قليلاً أو كثيراً أُريد به أحداً غيرك، أو أعمل عملاً
يختاله رنا، اللهم إلهي أعود بك من هوئ يردي من بررك، اللهم إلهي أعود بك أن أجعل شيئاً من شكري فيما أعممت به على لغيرك أطلب به رضا حلقك.
اللهم إلهي أعود بك أن أتعذر حداً من حدوشك أترين بذلك للناس وأركن به إلى الدنيا، اللهم إلهي أعود بعفوك من عقوبتك، وأعود برضاك من سخطك
وأعود بطاعتك من معصيتك، وأعود بك منك حل ثاء وجهك، لا أقصي الشاء عليك ولو حرست، وأنت كما أنتت على نفسك سجانك وبحمدك، اللهم إلهي
استغفرك وأتوب إليك من مظالم كثيرة لعيادك عندي، فأيماء عبدك أو آمرة من إمائتك كانت له قبلي مظلمة ظلمته إياها في ماله أو بدنه أو عرضه لا تستطيع
أداء ذلك إليه ولا تحلها منه، فصل على محمدٍ وأل محمدٍ، وأوصيه أنت عني بما شئت وكيف شئت، وهب لها، وما تستعين يا سيدي بعذاني، وقد سمعت رحمتك
كل شيء، وما عليك يا رب أن تكرمي برحمتك ولا تهيني بعذلك ولا تخصك يا رب أن تفعل بي ما سألك، فلت واحد لكل شيء.
اللهم إلهي استغفرك وأتوب إليك من كل ذنب تبت إليك منه ثم عدت فيه، وما ضيئت من فرانشك وأداء حركك... اللهم يا ذا المن والفضل والمحامد التي
لا تُحصى، صل على محمدٍ وأل محمدٍ، واقبل توبي، ولا ترددوا الكثرة ذنبي وما أسرفت على نفسي، حتى أرجع في ذنب تبت إليك منه، فاجعلوها يا عزيز توبي
نسوحاً صادقةً مبرورةً لديك، مقبولةً مرفوعةً عندك، في خزانك التي خرتها لأولائك حين قلبنا منهم ورضيت بها عنهم، اللهم إلهي هذه النفس نفس عبده،
وأسألك أن تصلي على محمدٍ وأل محمدٍ، وأن تخصها من الذنوب، وتمنها من الخطايا، وتحررها من السيئات، وتعجلها في حصن حسين متبع لا يصل إليها
ذنب ولا خطية، ولا يفسد لها عيب ولا معصية، حتى أراك يوم القيمة، وأنت عزيز راض، وأنا مسرور بتطبي ملائكتك وأتباؤك ورسلك وجمع حلقك، وقد
قلتني وجعلتني تابباً طاهراً راكباً منك من الصادقين، اللهم إلهي أنتف لك بذنبي، فصل على محمدٍ وأل محمدٍ، واغفر لي إلئك أنت الغفور الرحيم، اللهم إن
الذنوب، يا أرحم الراحمين، سبحانك اللهُ وبحمدك، عملت سوءاً وظلمت نفسى، فصل على محمدٍ وأل محمدٍ، واغفر لي إلئك أنت الغفور الرحيم، اللهم إن
كان من عطائك ومتلك وفضلك وفي علمك وفضائلك أن ترزقني التوبة، فصل على محمدٍ وأل محمدٍ، واصعنى بغيضة عمرى... إقبال الأعمال ج ١ ص ١٢٣،
بطر الأثوار ج ٩٧ ص ٣٦٩.

٨. *اللهم أقسم لك ما تُعْلَفُ به عَنِّي نَازِةً كَلَّ جاَهِلٍ، وَتَخْمِدُ عَنِّي شَعْلَةً كَلَّ فَانِي، وَأَعْطَنِي هَدِيَّنَاهُ كَلَّ ضَلَالٍ، وَغَنِيَّنَاهُ كَلَّ ضَعْفٍ، وَعَزِّيَّنَاهُ كَلَّ ذَلٍّ، وَرَفْعَةً مِنْ كَلَّ ضَعْءٍ، وَأَنْتَنَاهُ مِنْ كَلَّ حُرْفٍ، وَعَالِيَّةً مِنْ كَلَّ بَلَاءٍ، اللَّهُمَّ ارْزُقِنِي عَمَالَةً يَفْتَحُ لِي بَابَ كُلِّ شَهِيدٍ، وَدُعَاءً يَبْسُطُ لِي بَهِ الإِجَابَةِ، وَخُوفًا يَتَشَبَّهُ لِي بِكُلِّ رَحْمَةٍ، وَعَصْمَةً تَحْوِلُ بَيْنِي وَبَيْنِ الذُّنُوبِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ... يَا مِنْ نَهَايَتِ الْمَعْصِيَّةِ فَلَمْ يَهْتَكْ سَرِّي عَنْهُ*
مَعْصِيَّتِي، يَا مِنْ أَبْيَسْتِي عَافَيْتَهُ فَعَصَيْتَهُ عَنْدَ ذَلِكَ عَالِيَّتِي، يَا مِنْ أَكْرَمْتِي وَأَسْيَعْتَهُ نَعْمَهُ، فَعَصَيْتَهُ فَلَمْ يَرْلِعْ عَنِّي نَعْمَهُ، يَا مِنْ نَصَحَّتْ لِي فَنَرَكْتَ نَصِحَّتَهُ
*فَلَمْ يَسْتَدِرْجَنِي عَنْدَ تَرْكِي نَصِحَّتِهِ، يَا مِنْ أَوْصَانِي بِوَصَايَا كَتَبْرَكَ لَأَتَصْصِي إِشْفَاقَهُ عَلَيِّي وَرَحْمَهُ مَهْنِهِ لِي فَنَرَكْتَ وَصِيَّتِهِ، يَا مِنْ كَمْ سَيِّئَ وَأَطْهَرَ مَحَاسِنِي، حَتَّى
كَائِنَ لِمَ أَرْزَلَ أَعْمَلَ بِطَاعَتِهِ، يَا مِنْ أَرْضَيْتَ عِبَادَهُ بِسَخْنِهِ فَلَمْ يَكُلِّي إِلَيْهِمْ وَرَزَقْتَهُمْ مِنْ سَعْتِي، يَا مِنْ دَعَانِي إِلَى جَنَّتِهِ فَاخْتَرْتَهُمْ ذَلِكَ أَنْ قَنَعَ لِي بَابَ*
نَوْرِيَّهِ.

يا من أفالني عظيم العثرات، وأمرني بالدعاء وضمن لي إجابتاه، يا من أصبه فيستر علىي، ويعجب لي إن غيرت بمعصيتي، يا من نهى شلخه عن انتهائه
محارمي وأنا مقيم على انتهائك محارمه، يا من أفيت ما عطاني في معصيتي فلم يحيي عني عطيته، يا من قويت على المعاصي بكتابته فلم يخدرني، ولم يخرجنني
من كتابته، يا من بارزته بالخطايا لم يمكلي بي عند جرأتي على مبارزته، يا من أنهى حالي حتى استعينت من لذائي ثم وعدي على ترتكها مغفرتها، يا من أعدوه وأنا
على معصيتي فيجيئني ويقضى حاجتي بقدرته، يا من عصبيه بالليل والنهر وقد وكل بالاستغفار لي ملائكته، يا من عصبيه في الشاب والمتشيب وهو يتأملها
ويفتح لي باب رحمته، يا من يشكر الآيسير من عملي، وينسى الكثير من كرامته، يا من خلصني بقدرته ونجاني بطفقه، يا من استدرجني حتى جانت محنته، يا من
فرض الكثيرون لي من إيجاباته على طول إسلامي وتصحيفي فريضته، يا من يغفر ظلماً وحراناً وهو لا يجور علينا في قضيته، يا من نظمقام فلا يأخذنا بعلمه،
ويمهل حتى يحضر المظلوم بيته، يا من يشرك به عدده وهو حالفه فلا يتبعاصمه أن يغفر له جريته، يا من على ضيق بتوحيده، وأحصى على الذنوب وأرجو أن
يغفرها لي بمعصيتي، يا من أعدل وأثدر ثم عدت بعد الإذلال والإذلال في معصيتي، يا من يعلم أن حسانتي لا تكون شاماً لأبغض نعمة، يا من أفيت عمرى في
معصيتي فلم يغلق عني باب نورته.

يا ويلـي ما أـفـلـ حـيـانـي، وـيـسـبـانـ هـذـاـ الرـبـ مـاـ أـعـظـمـ هـيـتـهـ، وـيـوـلـيـ ماـ أـفـطـعـ لـسـانـيـ بـعـدـ إـذـلـارـ وـمـاـ عـذـريـ وـقـدـ ظـهـرـتـ عـلـيـ حـجـتـهـ هـاـ أـذـابـحـ بـجـرمـيـ مـقـزـ

بذنبي لربى ليرحمنى ويتحمدى بمحفنته، يا من الأرضون والسموات جمباً في قبضته، يا من استحققت عقوبته، ها أنا ذا مقبر بذنبي، يا من وسع كل شيء برحمته، ها أنا ذا عبدك الحسير الخاطئ اغفر له خططيته، يا من يجيرنى في محابي ومحاتي، يا من هو عذرني لظلمة القبر وحشته، يا من هو ثقتي ورجائي وعذرني لمذاب القبر وضططته، يا من هو غياثي ومفرعي وعدتى للحساب ودقته، يا من عظم عقره، وكرم صفحه واشتلت نعمته، إلهي لا تخذلني يوم القيمة، فإنك عذرني للميران وخفته، ها أنا ذا باخ بجمري مقر بذنبي مترف بخطبتي...؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ١٢٦، بحل الأنوار ج ٩٧ ص ٣٣١

٩. «اللهم حاجتي حاجتي، حاجتي التي إن أعطيتها لم يضرني ما منعني، وإن منعتها لم يتعنني ما أعطيني، وهي ذاك رقبي من النار، فصل على محمد وأل محمد وارض عنى وارض عنى حشى ينقطع النفس - اللهم إليك تعمدت بحاجتي، وبك أثوت مسكنتي، فالتسعني رحمتك يا وهاب الجنة، يا وهاب المغفرة، لا حول ولا قوة إلا لك، أين أطلبك يا موجودأ في كل مكان؟ في الشياقي مزة وفي القفار أخرى، لعلك تسمع متى النداء، فعد علم جرمي، وكل جناني مع تقلقل قلبى، وبعد مطلبى، وكثرة أهواى، رب أي أهواى أنتذر، وأيتها أنسى؟ قلوا لم يكن إلا الموت لكتفى... يا غوثاء يا الله يا ربنا، أعود بك من هوى قد غلبني، ومن عدو قد استكثب على، ومن دنيا قد ترثت لي، ومن نغيرن أملأة بالسوء إلا ما رحم ربى، فإن كنت سيدى قد رحمت مثلى فارحمني، وإن كنت سيدى قد قيلت مثلثي فاقلينى، يا من قل السحر فاقلينى، يا من يذكري بالعنصراً ومساءً قد تزوجني فريداً وحيداً شاخضاً بصري مقلداً أعملى، قد تزأجج الخلق مئى، نعم وأبى وأمى، ومن كان له كذبي وسعى، إلهي ومن يقبلني وبيسع نداني، ومن ينطظ لسانى إذا غيّرت في الشرى وحدى، ثم سأنتى بما أنت أعلم به متى...؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ١٢٧، بحل الأنوار ج ٩٧ ص ٣٣٢.

١٠. «يا الله يا كريم العفو، من لي غيرك، إن سأنت يغرك لم يعطني، وإن دعوت غيرك لم يجني، رضاك يا رب قبل قلوب النيران، رضاك يا رب قبل أن تغلل أندى إلى الأعناق، رضاك يا رب قبل أن أنادي لأجلاب النداء، يا أحلى من تجاوز وغنى، وعزتك لا أقطع منك الرجال، وإن عظم جرمي، وكل حيائى، فقد لرق بالقلب داء ليس له دواء، يا من لم يلذ الآلادن بمثله، يا من لم يتمرض المتعرضون لأكم منه، ويا من لم يشد الرجال إلى مثله، حصل على محمد وأل محمد، واشغل قلبي بعظيم شانتك، وأرسل محجتك إليه حتى ألافك وأدواجي تشحب دما... إلهي قل شكري سيدى فلم تحرمني، وعظمت خطبتي سيدى فلم تغضبني، ورأيتى على المعاصى سيدى فلم تمنعنى ولم تهتك سترى، وأمرتى سيدى بالطاعة فضيمت ما به أمرتى، فإني فقير أفترمى سيدى إن لم تغتنى، فإني شفعت أشفنت مى إن لم ترحمنى، فنعم الرب أنت يا سيدى ونعم المولى، وبين العبد أنا يا سيدى... من أنا يا رب فتصدص لدعابى؟ أم من يدخل في مساماتك إن أنت رحمنى، اللهم إني أسألك من الدنيا ما أسد به سانى، وأحسن به فرجى، وأؤذن به عنى أمانى، وأصل به رحمى، وأنجر به لآخرنى، ويكون لي عنواناً على الحى والمعمر، فإله لا حول ولا قوة إلا لك، وعزتك يا كريم لأنحن عليك، ولأطلين عليك، ولتضرعن عليك، ولأسطعها عليك مع ما افترنا من الآلام، يا سيدى فيمن أعود؟ وبين أبود؟ كل من أتىته في حاجة وسانه فانده فليلك يرشدنى، وعليك يدانى، وفيما عننك يرثى...؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ١٢٩، بحل الأنوار ج ٩٧ ص ٣٣٤

١١. «اللهم إله لك عدوألا يألوني خيلاً بضم الهمزة وفتح الواو، حرضاً على غايتي، يرثى هو وقبيله من حيث لا أراهم، اللهم فصل على محمد وأل محمد، وأعد من شر شياطين الجن والإنس أنفسنا وأموالنا وأهالينا وأولادنا، وما أغلفت عليه أبوابنا، وما أحاطت به عوراتنا، اللهم وحرمنى عليه كمال حرمتك يا ربنا، وباعد بيني وبينك كما باعدت بين السماء والأرض، وأبعد من ذلك... يا سىء نفسه بالاسم الذي نفسى أن حاجة من يدعوه به مقضية، أسألك به إذ لا شفيع لي عندك أونت منه، أن تصلى على محمد وأل محمد، وأن تغسل بي كلداً وكلداً؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ١٣١، بحل الأنوار ج ٩٧ ص ٣٣٥.

١٢. «اللهم إن أدخلتني الجنة فانت محمود، وإن عذبتني فانت محمود، يا من هو محمود في كل خصاله، صل على محمد وأل محمد، واعلبي ما نشاء، فأنت محمود، إلهي أترأك معذبني وقد عفترت لك في التراب خذلي؟ أترأك معذبني وحيثك في قلبي؟ أما إلك إن فعلت ذلك بك جمعت بيبي وبين قرم طالما عاذبهم فيك، اللهم إني أسألك بكل أسمٍ هو لك يتحقق عليك في الإجابة للدعاء إذا ذهبت به، وأسألك يتحقق كل ذي حق عليك، وبتحقق على جميع من هو دونك، أن تصلى على محمد عبدك ورسولك وأله الطاهرين، ومن أرادني أو أراد أحداً من إخوانى يسوه فخذ بسمعه وبصره، ومن بين يديه ومن خلفه، وامعنى منه بحوالك وفؤاك، اللهم ما عاب عنى من أمري أو حضرونى ولم ينطظ به سانى ولم تبلغه مسائى أنت أعلم به متى، فصل على محمد وأل محمد، وأصلحة لي وسهله يا رب العالمين، ربنا لا تؤاخذنا إن نسبنا أو أخطأنا ربنا ولا تحمل علينا إصرأ كاما حملته على الذين من قلنا، ربنا ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به، واعف عننا واغفر لنا ورحمنا أنت مولانا فانصرنا على القوم الكافرين.

ماذا عليك يا رب لو أرضست عني كل من له قبلي تبعه، وأدخلتني الجنة برحمتك، وغفرت اي ذنبى، فإن مغفرتك للخاطئين وأنا منهم، فاغفر اي خطأي يا رب العالمين، اللهم إلهك تحلم عن المأذين، وتعفو عن المخطئين، وأنا عبدك الخاطئ المذنب الحسير الشفوى، الذي قد أفرععتي ذنبى وأربقتني خطاياي، ولم أجده لها ساداً ولا غافراً غيرك يا ذا الحال والآلام إلهي استعبدتني الدنيا واستخدمتني، فصررت حيران بين أطيفها، يا من أحصى القليل شكره، وتجاوز عن

الكبير فغفره، بعد أن سترة، ضاعف لي القليل في طاعتك وفقيه، وتجاوز عن الكثير في معيضتك فاغفره، فإله لا يغفر العظيم إلا العظيم يا أرحم الراحمين. اللهم صل على محمد وأل محمد، وأعني على صلاة الليل وصيام النهار، وارزقني من الورع ما يمحضني عن معاييرك، واجعل عبادتي لك أيام حياتي، واستعملني أيام عمري بعمل ترضي به عني، وزوجني من الدنيا التقوى، واجعل لي في لقائك خلقةً من جميع الدنون، واجعل ما يحيى من عمري دركاً لما مضى من أجلني، أيقنت أنت أنت أرحم الراحمين في موضع الغلو والرحمة، وأشئت المعاقفين في موضع النكال والنفقة، وأعظم المستجيرين في موضع الكبراء والعقلة، فاسمع يا سميع مدحبي، وأجب يا رحيم دعوتي، وأقل يا غفور عذرتي، فكم يا إلهي من كربة قد فرجتها، وغمرة قد كشفتها، وعشرة قد أفلتها، ورحمة قد نشرتها، وحلقة بالله قد فككتها، الحمد لله الذي هدانا لها وما كان لهتدى لولا أن هدانا الله.

اللهم إلهي أشهدك وكفى بك شهادة، فأشهد لي بأنك أنت أنت الله إلا أنت ربى، وأن محدث رسولك نبي، وأن الدين الذي شرحت له ديني، وأن الكتاب الذي أنزلت عليه كتابي، وأن علي بن أبي طالب إمامي وأن الأئمة من آل محمد صلواتك عليهم أنتي، اللهم إلهي أشهدك وكفى بك شهادة، فأشهد لك بأنك أنت الله المنعم على غيرك، لك الحمد بعملياتك الصالحة، إله إلا الله ويعمله، وبسحان الله وبحمده، وبثواب الله وتعالي، ولا حوال ولا قوة إلا بالله العلي العظيم، ولا ملجاً ولا منجاً من الله إلا إليه، عدد الشعع والتور، عدد كلمات رب الطيارات المباركات، صدق الله ولعنة المسلمين، ونحن على ذلك من الشاهدين.

اللهم صل على محمد وأل محمد، واجعل النور في بصري، وال بصحة في صدرني، وذرك بالليل والنهار على لسانني، ومن طيب رزقك الحال غير منون ولا محظوري فارزقني، اللهم إلهي أسلنك خير المعيشة، عيشة أفقى بها على جميع حياتي، وأتوصل بها في الحياة إلى آخرني، من غير أن ترتفني فيها فاشقني، وأوسع علىي من حلال رزقك، وأفضل علىي من سبب فضلك، نعمه منك ساقطة، وعطاء غير منون ولا تشغلني فيها عن شكر نعمتك على ياكاري منها، فتلذهي عجائب بهجته وتقتني زهارات زسته، لا بإقلال منها فيضر بعملي كذلك، ويا ملأ صدرني همه، بل أعطني من ذلك غنى من شرار خلفك، وبإذن الله تعالى به رضوانك يا أرحم الراحمين.

اللهم إلهي أعود بك من شر الدنيا وشر أهلها وشر ما فيها، ولا تجعل الدنيا علي سجنًا، ولا تجعل فراقها لي حرناً آخرني من فتها، واجعل عملي فيها مقبولاً، وسعين فيها مشكوراً، حتى أصل بذلك إلى دار الجنون، ومساكن الأخبار، اللهم إلهي أعود بك من أرثها وزلزالها، وسلطات سلطانها، ومن شر شياطينها، وبغي من يبغى عليها، فصل على محمد وألله واعصمني بالسيكينة، وأيسني درعك الحصينة، وأجنني في سترك الواقع، وأصلح لي حالبي، وببارك لي في أهلي ولو للي ومالني، اللهم صل على محمد وألله، وظهر قلبي وجسمدي، وذكر عملي وافق سعي، واجعل ما عندك خيراً لي.

سيدي أنا من حيثك جائع لا أشيء، أنا من حيثك ظمان لا أرى، وأشوقاء إلى من يراني ولا أرى، يا حبيب من تحبب إليه يا فرق عين من لا ذبه وانقطع إليه، قد ترى وحدتي من الأدميين ووحشتي، فصل على محمد وألله واغفر لي، وأتس وحشتي، وارحم وحدتي وغضبني، اللهم إلهي أنت عالم بمحاجي غير معلم، واسع لها غير مختلف، فصل على محمد وألله، وافعل بي ما أنت أعلم به مني من أمر دنياوي وأخترني، اللهم عظم الذنب من عدك، فليحسن العغر من عندك، يا أهل التقوى وأهل المغفرة...، إقبال الأفعال ١ ص ١٣٢، بحل الأنوار ٩٧ ص ٣٣٧.

١٣. «اللهم صل على محمد وألله، وأصلحني قبل الموت، واغفر لي بعد الموت، اللهم صل على محمد وألله، واحظط عنّا أوزارنا بالرحمة، وارجع بمسينا إلى التوبة، اللهم إن ذنوبي قد كثرت وجلت عن الصفة، وإنها صفير في جب عقوتك فصل على محمد وألله واعف عنّي، اللهم إن كنت ابتليتني فصبرتني، والعافية أحبب إلي، اللهم صل على محمد وألله وحسن ظني بك وحقّك، وبصريني فعلي، وأعطي من عقوتك بمقدار أمري، ولا تجاذبني بسوء عملي فنهلكني، فإن كرمك يجعل عن مجازات من أذنب وفقر وعائد، وأناك عاذباً بفضلك هارباً منك إيلك، مستجيرأ بما وعدت من الصفع عنّي أحش بك ظناً، اللهم صل على محمد وألله، واغفر لي والحمد يارد، والنفس دائرة، والسان منطلق، والصrophf منشرة، والألام حاربة، والتوبة مغيره، والاضطرب مرجح، قبل أن لا أقدر على استغفارك حين يغنى الأجل ويقطعن العمل، اللهم صل على محمد وألله، وتوتاً ولا توتناً غيرك، أستغفر الله استغفاراً لا يقدر، ولا ينجز أبداً إلا الله المستغفريه، ولا يدركه ما وراءه، ولا وراء ما وراءه، والمراد به أحد سواء، اللهم إلهي أستغفرك لما وعندك من نفسك ثم أخلقتك، وأستغفرك لما بيت إليك منه ثم عدت فيه، وأستغفر لك كل خير أردت به وجهك ثم حافظي فيه ما ليس لك، وأستغفر لك كل نعمة أعمت بها على ثم قربت بها على معيضتك؛ إقبال الأفعال ١ ص ١٧، بحل الأنوار ٩٧ ص ٣٤.

١٤. «أسلنك بك وبما تستعين به، يا عظيم أنت الذي تمن بالعظيم، وتدفع كل محدود، وتعطي كل جزيل، وتضاعف من الحسنات الكبير بالقليل، وتتعل ما تشاء يا قدير، يا الله يا رحمن، صل على محمد وأل محمد، وأيسني في مستقبل سنتي هذه سترك، وأضي وجهي بدورك، وأختي بمحبتك، وبليبي برحوانك وشيفك كرامتك وجزيل عطائلك من خير ما عندك، ومن خير ما أنت معطيه أحداً من حلقتك، سوى من لا يعدله عندك أحد في الدنيا والآخرة، وأيسني مع ذلك عافيتك.

يا موضع كل شكرى، ويما شاهد كل نجوى، ويما عالم كل خفية، ويا دافع ما شاء من بلية، يا كريم العفو، يا حسن التجاوز، تزددى على ملة إبراهيم وفطرته، وعلى دين محمد<ص> وسته، وعلى خير الوفاة فتوبي، موالياً لأولئك معادياً لأعدائهم، اللهم وامتنى من كل عمل أو فعل أو قول يباعدنى منك، وأجلبنى إلى كل عمل أو فعل أو قول يقربنى منك في هذه السنة يا أرحم الراحمين، وامتنى من كل عمل أو فعل أو قول يكون مثى أخاف سوء عاقبته، وأخاف مقتلك إتاي على، حذار أن تصرف وجهك الكريم عنى، فاستوجب به نفساً من حظ لي عندك يا رؤوف يا رحيم.

اللهم اجعلني في مستقبل هذه السنة في حفظك وجوارك وكفتك، وجلّي عافيتك، وهب لي كرامتك، عزّ جارك وجل ثاؤك، ولا إله غيرك، اللهم اجعلني تابعاً لصالحي من مرضي من أوليائكم، وأتحقى بهم، وأجعلني مسلماً لمن قال بالصدق عليهم وأعوذ بالله أن تحيط بي خططيه وظلمي وإسرافي على نفسى وأناجي لهواي واستعمال شهواي، فتحول ذلك بيبي وبين رحمتك ورضوانك، فأكون منسياً عندك متعرضًا لسخطك ومقتك، اللهم وفقني لكل عمل صالحٍ ترضى به عيني، ورقبى إليك زلفى اللهُمَّ كما كتبتْ نبيك محمد<ص> حول عدوه، وفرجتْ همه، وكشفتْ كربه وصدقه وعدك وأنجزتْ له مهدك، اللهم فبدلك فاكفني هول هذه السنة وأفاتها وأسقامها وفتتها وشرورها وأحزانها، وضيق المعاش فيها، وبلغني برحمتك كمال العافية يتمام دوام النعمة عندي إلى متى أجي، أسلك سؤال من أسا، وظلم واستكان واسترف، أن تخفي ما مضى من الذنوب التي حضرتني حفظتك، وأخصبها كلام ملائكتك على، وأن تصنمى اللهم من الذنوب فيما يغنى من عمرى إلى متى أجيلى...»^{١٥} الكافي ج ٢ ص ٣٧، كتاب ن لا يحضره القته ج ٢ ص ٤، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ١٥٨، إقبال الأفعال ج ١ ص ١١٧، الصباح للكتفumi ص ٦٩، الصباح للمجهود ص ٦٤، بحر الأنوار ج ٩ ص ٩٧، جامع أحاديث الشيعة ج ٣ ص ٧٣، منتقى الجمان ج ٢ ص ٤٨٥.

١٥. «الله إليك فررت من ذنبي فآواني تابياً قتب على، مستغفراً فاغفر لي، متوكلاً فاعذني، مستحاجراً فاجرنى، مستسلمًا فلا تخذلي، راهباً فأشعنى، ساناً فاعطني، مصدفاً فتصدق على، متضرعاً إليك فلا تخذيني، يا قرب يا محبب، عظمت ذنبي وجئت، أصلل على محمدٍ وأل محمد، وأفعلم بي ما أنت أهله ولا تتعلّم بي ما أنا أهله»: إقبال الأفعال ج ١ ص ٨٤، بحر الأنوار ج ٩٧ ص ٣٦١.

١٦. «يا موضع شكرى الساللين، ويا متنهى رغبة الراغبين، ويا غيات المستغيثين، ويا خير من رفعت إليه أيدي الساللين، ومدلت إليه أعنان الطالبين، أنت مولاى وأنا عبدك، وأحق من سأل العبد ربِّه، ولم يسأل العباد مثلك كرمًا وجودًا، أنت غائبٌ في رعيتي، وكاثبٌ في وجودتي، وحافظٌ في خريتي، وتقيٌ في طبقي، ومنجحٌ في حاجتي، ومجيبٌ في دعوي، ومحرضٌ في ورطتي، وملجأي عند انقطع حيلتي، أسلك أن تصلي على محمدٍ وأل محمد، وأن تزكيٌ وتصرنىٌ وترفعنىٌ ولا تضعنيٌ، وعلى طاعتك فقوتني، وبالغور الثابت فشتتني، وقربى إليك وأدنتني، واستصنفني واستخلصني وأستعيني، واصطبغنىٌ وزكيٌ، وارزقنيٌ من فضلتك ورحمتك، فإنه لا يملكها غيرك، واجعل غائي فيما رزقتكني، وما ليس لي بحقٍ فلا تذهب إليه نفسى، وتكلفين ومن رحمتك فاتتني، ولا تحرمني ولا تذلّتني ولا تستبدل بي غيري، وخير السرائر فاجعل سريرتني، وخير المعاد فاجعل معادي، ونظرة من وجهك الكريم فأتلّتني، ومن ثواب الجنة فاليستني، ومن حور العين فروّجتني، وتوّلنيٌ يا سيدىٌ ولا تزّلنيٌ غيركٌ واعف عنيٌ كلٌ ما سلف مثىٌ، واعصمنيٌ فيما يغنىٌ من عمرىٌ، واستر علّيٌ وعلى والدىٌ وقاربىٌ ومن كان مثىٌ بسيطٌ في الدنيا والآخرة، فإن ذلك كله بيدكٌ، وتحمّل عذابكٌ، ونحوٌ يدىٌ إلى تحريٌ حتى تتعلّل ذلك بي، وتستجيب لي ما سأنتك...»: إقبال الأفعال ج ١ ص ٨٦، بحر الأنوار ج ٩٧ ص ٣٦٣.

١٧. «اللهم إني أسلك برحمتك التي وسعت كل شيء، وبعذرتك التي هفوت كل شيء، وبقدرك التي لا يقوم لها شيء، وبعظمتك التي ملأت كل شيء، وبعلمت الذي أحاط بكل شيء، وبنور وجهك الذي أضاء له كل شيء، يا أقدم قديم في العز والجبروت، وبأرحيم كل مسترجم، وبأraphة كل محزون، ومفوج كل ملهوف، أسلك بأسماكك التي دعاك بها حملة عرشك، ومن حول عرشك، وبأسماكك التي دعاك بها جباريل وMicabiel وإسرافيل، أن تصلي على محمدٍ وأل محمد، وأن ترضصى عني رضالاً تخطط علىي من بعده، أبدأ، وأن تدلّى في عصري، وأن توسع علىي في رزقى، وأن تصفعى في جسمى وأن تبلغنى أهلى، وتفقينى على طاعتك وعبادتك، وتلهمنى شركك، فقد ضعف عن نعماتك شكري، وقل على بلواك صبرى، وضصف عن أداء حفتك عملى، وأنا من قد عرفت سيدى الضعيف عن أداء حفتك، المقصر في عيادتك، الراكب لمعصيتك، فإن تعذّبى فأهل ذلك أنا، وإن تعف عنى فأهل العفو أنت».

إلهي إلهي طلنت نفسى، وغضّم عليها إسرافى، وطال ممعاصيك أنهاكى، وتكلّلت ذنبي، وظاهرت سباتي، وطال بك اشتراكى، ودام شهادى أثياعى، إلهي إلهي غرّتى الدنيا بغورها فاغترت، ودعتى إلى الغنى بشهراتها فاجبته، وصرفتني عن رشدى فانصرفت إلى الهلك بليل حادّتها، وترتبت إلى لأركن إليها فركست، إلهي إلهي قد افترقت ذنبياً عظاماً موبقات، وجنّبت على نفسى بالذنب المهلّكات، وتابعت مثى السباتات، وقلت مثى الحسّنات، وركبت من الأمور عظيمة، رأّنطات خطأ جسيماً، وأسأت إلى نفسى حديثاً وقديماً، وكتت في معااصيك ساهلاً لها، وعن طاعتك نزاماً ناسياً، فقد طال عن ذكرك سهري، وقد أسرعت إلى ما كرهت بجميع جوارحي.

إلهي قد أنعمت عليَّ فلم أشك، وبصرتني فلم أضر، وأرتسي العبر فلم أعتبر وأفتشي العثرات فلم أضر، وسترت مني المورات فلم أضر، وباتلتي فلم أضر، وعصمتني فلم أختضن، ودعوتني إلى النجاة فلم أجد، وحذرتني المهالك فلم أحذر إلهي إلهي حلقتنى سعياً فطال لما كرهت سمعي، وأنطقتنى فكتر في معاصيك منطقى، وبصرتني غصبي عن الرشد بصرى، وجعلتني سعياً صبراً فكثراً فيما بردبني سمعي وبصرى، وجعلتني قبواً سوطاً فدام فيما نهيتى عنه قضى ويسطى، وجعلتني ساعياً متقابلاً، فطال فيما بردبني سمعي وبصرى، وغلبت على شهواتي، وعصيت بجمع جوارحي، فقد اشتدت إليك فاقعى، وعظمت إليك حاجتي، واشتد إليك فقرى، فإذاً وجأ شنكك إلينك أمري، وبائي لسانك حوانجي، وبائي بد أرقي إليك رغبى، وبائية نفسك أترك إليك فاقعى، وبائي عمل أبت إليك حزنى وفقري، أبو جهوى الذي قل حجاوَهْ منك يا سيدى؟ أم بقى الذي قل اكتراه منك يا مولاي؟ أم بلسانى الشامل كثيراً بما كرهت يا رب؟ أم بدينى الساك فيه حب معاصيك يا إلهي؟ أم بعلمي المحالف لمabitك يا حاتقى؟ أم بنسخي الباركة لطاعتك يا رازق؟

فأنا الهالك إن لم ترحمنى، وأنا الهالك إن كنت خضبت علىي، يا وباي، والمول لي من ذنوبي وخطبتي وإسرافى على نفسى، فبمن استغثت فيختنى إن لم تخشى يا سيدى؟ والى من أشكوك فيرمونى إن كنت أغرضت عني يا سيدى؟ ومن أدر فيشفع لي إن صرف وجهك الكريم عني يا سيدى؟ وإلى من أضرع فيجحبنى إن كنت سخطت علىي فلم تخجني يا سيدى؟ ومن أسلك فيقطننى إن لم تعطنى ومنتقى يا سيدى؟ وبين أستجير فيجرجنى إن خذلتني يا سيدى ولم تحرجنى؟ وبين أتعظم فيعصمى يا سيدى إن لم تصعمنى؟ وعلى من أشكوك فيقطننى ويفكفى إن خذلتني يا سيدى؟ وبين أستشعف فيشفع لي إن كنت أغضتنى يا سيدى؟ وإلى من أتجوى وإلى أين أفرأى إن كنت قد غضبت علىي يا سيدى؟

إلهي إلهي، ليس إلاك منك فوارى، وليس إلاك منك منجاي وإليك ملدجاي، وليس إلاك اعتمادى، وليس إلاك عليك توكلى وإنك رجاني، وليس إلا رحملك وعفوك يستقلدنى، وليس إلا رأتك ومحفترك تجحبنى، أنت يا سيدى أماني متأحاف ومتنا لا أحاف برحملك فآمنى، وأنت يا سيدى رجاني متا أحذر ومملاً أحذر بمغفترك فنجنى، وأنت يا سيدى مستغانى متأندررت فيه من ذنوبي فاغتنى، وأنت يا سيدى مشككى متأضرعت إلنك فارحمنى، وأنت يا سيدى مستحاجرى من عذابك الأليم فبعزنك فاجرنى، وأنت يا سيدى كهفي وناسري ورازقى فلا تضيعنى، وأنت يا سيدى الحافظ لي والذائب عني والرحيم بي، فلا تبتلينى سيدى، فمنك أطلب حاجتى فأعطيك سيدى، وإلنك رزقاً واسعاً فلا ترحمنى سيدى، وبك أشهدك فاهدى ولا تضلنى سيدى، ومنك أستقبل فائقنى عذرتك سيدى، وإلنك أستغفر فاغفر لي ذنوبي سيدى، وقد رجوت غالك لي برحمتك فأغتنى سيدى، وقد رجوت رحملك لي منك فارحمنى سيدى، وقد رجوت عطاياك بفضلك فاعطنى سيدى، وقد رجوت إجازتك لي بفضلك فاجرنى سيدى، وقد رجوت عفوك عنى بحملك غافع عني سيدى، وقد رجوت تجاوزك عنى برحملك فتجاوز عنى سيدى، وقد رجوت تخلصك إياتي من النار فخالصى سيدى، وقد رجوت إدحالةك إياتي الجنة بجودك فاءدخلنى سيدى، وقد رجوت إعطاءك أملى ورغبتي وطلبتي في أمر ديني وأخرتي يكرمه وجودك فلاتخفي.

إلهي إن لم أكن أهل ذلك منك فإنك أهل، وأنت لا تخيب من دعاك، ولا تضيع من وثق بك، ولا تحدل من توكل عليك، فلاتجعلنى أخيب من سالك فى هذه الليلة، ولا تجعلنى أخسر من سالك فى هذا الشهر، ومنن على الإيجابة والقبول والعتق من النار والفوز بالجنة، واجمع لى خير الدنيا والأخر، واغفر لى ذنوبي وعيوبى واسأءتى وظلمى وغريبى وإسرافى على نفسى، واجسستى عن كل ذنب يجس عنى، الرزق أو يحجب دعائى عنك، أو يبرء مسامتى دونك، أو يغضرى عن بلوغ أمى، أو يعرض بوجهك الكريم عنى، فقد اشتدت بك ثقى يا سيدى، وافتدى لك دعائى، وانطلق بدعائك لسانى، فماشر لمسائلك صدري لما رحمنى ووعنتى على لسان بيك الصادق عليه وآل السلام وفي كتابك، فلا تحرمنى يا سيدى لفلة شكري، ولا تضيئنى يا سيدى لفلة صبرى، وأعطيك يا سيدى لفاقتى وفقري.

فارحمنى يا سيدى لذأى وضعفى، وتتم يا سيدى إحسانك لي ونعمك على، وأعطيك يا سيدى الكثير من خزانتك، وأدخلنى يا سيدى الجنة برحملك، وأسكنك يا سيدى الأرض بخشيشك، وادفع عنى يا سيدى بذننك، وارزقنى يا سيدى رذك ومحبتك وموذك، والراحة عند الموت والمعافاة عند الحساب، وارزقنى الغنى والغلو والعافية، وحسن الخلق، وأداء الأمانة، وتنقى صومي وصلاتي، واستحب دعائى، وارزقنى الحجَّ وال عمرة في عامي هنا وأبدأ ما أبقيتى،

فصل على شير خلقك محمد وأل محمد: إقبال الأعمال ج ١ ص ٩٢ بـ ٤٦٤ ص ٩٧

١٨. «اللهم إني أسلمت سألة المسكن المستكن، وأتغنى إلنك بإنفاس النقر، وأضعنى إلنك تضيع المظلوم الضرى، وأتغبل إلنك ليتهال المذهب اللذيل الضعيف، وأسالك مسألة من خضعت لك نفسك، وذلت لك رفته، ورغم لك أنه، وعفر لك وجهه، وسقطت لك ناصيتك، وهملت لك دموعه، وأضحكلت عنك حيلته، وانقطعت عنه حجته، وضفت قُرْتَه، واحتدلت حسرته، وعظمت نداهاته، فصل على محمد وأل محمد، وارحم المضططر إلنك»: إقبال الأعمال ج ١ ص ٩٧ بـ ٤٦٤ ص ٩٧

١٩. «إلهي إلهي، أوجلتنى ذنوبي، وارتئتى بخطبتي، وابتلىت بخطبتي، فباوبي والمول لي متأخفت علىي نفسى، متأركبت بجوارحي، والويل والمول لي، أم كيف

أنت عقيدة رَبِّي فيما اجترأت به على خالقي، فَإِنْ وَبِكَيْ وَالْعُولَ لَيْ عَصِيتْ رَبِّي بِجَمِيعِ جَوَارِحِي، وَبَا وَبِلِيْ وَالْعُولَ لَيْ أَسْرَفْتْ عَلَى نَفْسِي وَأَلْقَلْتْ ظَهْرِي
بِجَرِيرِتِي، وَبَا وَبِلِيْ بَعْضَتْ نَفْسِي إِلَى خَالقِي بِعَظِيمِ ذُنُوبِي، وَبَا وَبِلِيْ صَرَتْ كَائِنَيْ لَا عَقْلَ لَيْ، بَلْ لَيْسَ لَيْ عَقْلَ يَنْفَعِنِي، وَبَا وَبِلِيْ وَالْعُولَ لَيْ أَمَا تَفَكَّرْتْ فِيهَا
اَكْسَبَتْ؟ وَخَفَتْ مَمَا عَمِلْتَ يَدِي؟ وَبَا وَبِلِيْ وَالْعُولَ لَيْ عَمِيتْ عَنِ النَّظَرِ فِي أَمْرِي، وَعَنِ الْمُنْكَرِ فِي ظَلْمِي، وَبَا وَبِلِيْ وَالْعُولَ لَيْ إِنْ كَانَ عَقْلِي مَذْهَوْرًا لَيْ إِلَى
آخْرِتِي، وَبَا وَبِلِيْ وَيَا عَوْنَى إِنْ أَثْبَتْ بِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَغْلُوْلَ بَدِيَ إِلَى عَنْقِي، وَبَا وَبِلِيْ وَيَا عَوْنَى إِنْ بَدَدَتْ اللَّارِ جَسْلِي وَعَزَّزَتْ مَفَاصِلِي، وَبَا وَبِلِيْ إِنْ قُلَّ بِي ما
أَسْتَجِبْهُ بِذُنُوبِي، وَبَا وَبِلِيْ إِنْ لَمْ يَرْحَمْنِي سَيِّدِي وَيَعْفُ عَنِي إِلَيْهِ، وَبَا وَبِلِيْ لَوْ عَلِمْتَ الْأَرْضَ يَذْنُوبِي لَاسْخَتِي،
وَبَا وَبِلِيْ لَوْ عَلِمْتَ الْجَيْلَ بِذُنُوبِي لَدَهْدَهَتِي، وَبَا وَبِلِيْ مِنْ فَلْلِي الْقَبِيبِ وَعَمَلِي الْخَبِيبِ، وَفَضَّلَ حَرْبِيَّهُ بِغَرْفَتِي،
وَبَا وَبِلِيْ لَوْ عَلِمْتَ الْجَيْلَ بِذُنُوبِي لَدَهْدَهَتِي، وَبَا وَبِلِيْ إِنْ قَلَّتْ نَوْبَتِي مَذْهَوْرًا لَيْ بَلْتَعْتِي، وَبَا وَبِلِيْ
وَبِلِيْ لَيْتَ الَّذِي كَانَ خَفَتْ نَوْلَ بِي وَلَمْ أَسْطِعْ إِلَيْهِ، وَبَا وَبِلِيْ إِلَيْهِ لَمْ يَنْتَصِرْ بِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي الْمَوْقِعِ وَجِهِي، وَبَا وَبِلِيْ
إِنْ قُصْفَ عَلَى رُؤُسِ الْخَالَاتِ الْهَمْرِيَّ، وَبَا وَبِلِيْ وَالْعُولَ لَيْ إِنْ لَمْ يَرْحَمْنِي رَبِّي، يَا مُولَّايَ قَدْ حَسِنَ ظَاهِرِيْ بِكَ ثَمَّ أَخْتَرَتْ مِنْ عَقَابِيْ، يَا مُولَّايَ فَاعْفُ عَنِي
وَاغْفِرْ لَيْ وَتَبْ عَلَيْهِ وَأَصْلَحْنِي، يَا مُولَّايَ وَتَقْتَلْ مِنْيَ صَوْمِي وَصَلَاتِي، وَاسْتَجِبْ لَيْ دَعَائِي، يَا مُولَّايَ وَارْحَمْ تَضَرُّعِي وَتَلْوِينِي وَبَوْسِي وَمَسْكُتِي، يَا مُولَّايَ وَلَا
تَنْهَيْنِي وَلَا تَقْطَعْ رَحْبَانِي، وَلَا تَضْبِبْ بَدَعَائِي رَجَهِي؛ إِقْلَالِ الْأَعْمَالِ جَ ١ صَ ٩٣ بَعْدَ الْأَنْوَارِ جَ ٩٧ صَ ٢٦٦.

٢٠. «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَرِّغْنِي لِمَا خَلَقْتِنِي لَهُ، وَلَا شَغَلْنِي بِمَا قَدْ تَكْلَتْتِ بِهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَا يَرْتَدُ، وَنِعْمَةً لَا يَنْدَدُ، وَمَرْاقِفَةً نَبِيَّكَ».

صلواتك عليه وأله في أعلى جنة الخلود»: بَعْدَ الْأَنْوَارِ جَ ٩٧ صَ ٣٧٥، وَرَاجِعَ الْمَقْتَنَةِ جَ ١٧٧، شَرْحَ نَعْنَعَ الْبَلَاغَةِ جَ ٢٥ صَ ٣٤٨، أعيان الشيعة جَ ١ صَ ٣٢٣.
٢١. «فَرَجَ عَنِي فَرِجاً يَعْتَنِي، يَا أَحَدَدَ مِنْ شَيْلَ، وَيَا أَكْرَمَ مِنْ ذَعْيَ، وَيَا خَيْرَ مِنْ أَسْتَرْحَمَ، وَيَا بَخِيرَ مِنْ غَفِيرَ، وَلَكِبْ لَا
يَكْشِفُ سَوْلَكَ، وَلَعْمَ لَا يَنْقَسِهِ إِلَّا أَنْتَ، وَلَرْحَمَةً لَا يَأْتِي إِلَّا مِنْكَ، وَلَحَاجَةً لَا تَنْقُضِي إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ نَكِّمَا كَانَ مِنْ شَانِكَ مَا أَذْنَتِ لِي فِيهِ مِنْ مَسَانِكَ وَرَحْمَتِي بِهِ مِنْ
ذَكْرِكَ، فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَرَجَ عَنِ السَّاعَةِ السَّاعِةِ، وَتَحَصَّنَتِنِي كُلَّ مَا أَخَافَ عَلَى نَفْسِي، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ يَتَرَكِنِي مِنْكَ بِرَحْمَةِ تَحَلَّصِنِي بِهَا، أَمْ أَجَدُ
أَحَدًا غَيْرَكَ بِحَصَّنِي، وَمَنْ أَبِي سَوْلَكَ، أَنْتَ أَنْتَ أَنْتَ إِنِّي أَبِي مُولَّايَ الْعَوَادَ بِالْمَغْفِرَةِ، وَأَنِّي الْعَوَادَ بِالْمَعْصِيَةِ، وَأَنِّي لَمْ أَرَأَيْكَ قَبْلَ مَعْصِيَتِي، وَلَمْ أُوْتِكَ عَلَى
شَهْرِتِي، فَلَا يَمْنَعُكَ مِنْ إِبْحَاثِي شَرِّ عَمَلي وَفَيَحْ فَعْلِي وَعَظِيمَ جَرْمِي، بَلْ تَقْعِيلَ عَلَيْهِ بِرَحْمَتِكَ، وَمَنْ عَلَى يَمْغَفِنَتِكَ، وَتَجَاوزَ عَنِي بِعَفْوكَ، وَاسْتَجِبْ لِي دَعَائِي،
وَعَرَفْنِي الْإِجَابَةَ فِي جَمِيعِ ذَلِكَ بِرَحْمَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ سَيِّدِي التَّسْدِيدِ فِي أَمْرِي، وَالنَّجْحَ فِي طَلْبِي، وَالصَّالِحَ لِنَفْسِي، وَالْفَلَاحَ لِدِينِي، وَالسَّعْةَ فِي رَزْقِي وَأَرْزَاقِي
عَيْلِي، وَالْإِنْفَالِ عَلَيِّي، وَالْفَنْدَعَ بِمَا قَسَّمْتَ لِي، اللَّهُمَّ أَنْسِمْ لِي الْكَبِيرَ عَلَيِّيَّ بِدِي، وَرَوَضْنِي بِمَا ضَقَّتْ عَلَيِّي، وَاضْفَنْ لِي بِالْحَسِنِي، وَقَوْنِي
عَلَى صِيَامِ شَهْرِي وَقِيَامِهِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرِرِي بِأَرْحَمِ الْراحِمِينِ»: إِقْلَالِ الْأَعْمَالِ جَ ١ صَ ١٥٦، بَعْدَ الْأَنْوَارِ جَ ٩٧ صَ ٣٧.

٢٢. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مَنَاطِقَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِيمَهِ وَسَوَابِغَهِ وَفَوَانِيهِ وَبِرْكَاتِهِ، مَتَابِعَ عِلْمِهِ عَلَيِّي، وَمَا قَصَرَ عَنِ إِحْصَانِهِ حَفْظِي، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْهِجْ
لِي أَسْبَابَ مَعْرِفَتِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ أَخْرِيَتِي، وَاغْشِنِي بِرَحْمَاتِكَ، وَمَنْ عَلَى يَمْعَصِمَةِ عَنِ الْإِرَازَةِ عَنِ دِينِكَ، وَظَهَرَ قَلْبِي مِنَ الشَّكِّ، وَلَا تَشَغَلْ قَلْبِي بِدَنِيَّيْ وَعَاجِلِ
مَعَاشِيْ عَنْ أَجْلِ تَوَابَ أَخْرِيَتِي، وَاشْغَلْ قَلْبِي بِيَحْفَظُ مَا لَا يَقْبَلُ مِنْيَ جَهَلِهِ، وَذَلِّلْ كُلَّ خَيْرٍ لَسَانِيَّ، وَظَهَرَ قَلْبِي مِنَ الْيَاءِ وَالسَّمْعَةِ، وَلَا تَجْرِهِ فِي مَفَاصِلِي، وَاجْعَلْ
عَمَلِي خَاصَّاً لَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ وَأَنْوَاعِ الْمَوَاهِشِ كَلْهَا ظَاهِرَهَا وَبَاطِنَهَا وَغَلَابَهَا، وَجَمِيعِ مَا يَرِدَنِي بِهِ الشَّيْطَانُ الرَّجِيمُ، وَمَا يَرِدَنِي بِهِ السَّلَطَانُ
الْعَنِيدُ مَا أَحْطَطْتَ بِعِلْمِي، أَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى صَرْفِهِ عَنِي».

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ طَوَّرِ الْجَنَّ وَالْأَنْسِ، وَزَوَّابِهِمْ وَبَوَانِقِهِمْ وَمَكَانِهِمْ، وَمَشَاهِدِ الْفَسَقَةِ مِنَ الْجَنَّ وَالْأَنْسِ، وَأَنْ أَسْتَرِلَ عَنِ دِينِي فَتَنَسَّدِ عَلَيِّي أَخْرِيَتِي،
وَأَنْ يَكُونَ ذَلِكَ مِنْهُمْ ضَرَرًا عَلَيِّي فِي مَعَاشِي، أَوْ تَعْرَضُ بِلَيْلَهُ بِصَيْبِنِي مِنْهُمْ لَا قَوْةَ لَيْ لَا صَبَرَ لَيْ عَلَى احْتِمَالِهِ، فَلَاتَبَتَّنِي إِلَيْهِ بِمَقَاسِهِ فَيَمْعِنِي ذَلِكَ مِنْ
ذَكْرِكَ، وَيَشْغُلُنِي عَنْ عِبَادَتِكَ، أَنْتَ الْعَالِمُ الْمَعْلُومُ، وَالْمَدْفَعُ الْوَاقِيُّ مِنْ ذَلِكَ كُلِّهِ، أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ الرَّفَاهِيَّةَ فِي مَعِيشَتِي مَا أَبْقَيْتِي، مَعِيشَةً أَقْرَى بِهَا عَلَى طَاعَتِكَ وَأَلْبَعَ
بِهَا رِضْوَانَكَ، وَأَمْسِرَهَا بِهِمْكَ إِلَى دَارِ الْجَنَّوَنَ، وَلَا تَرْزُقَنِي رَزْقًا يَطْغِيَّ، وَلَا يَتَبَتَّنِي بِقَلْبِ أَنْفُسِي، بِضَيْقَيَا عَلَيِّي، أَعْتَنِي حَطَّلَا وَافِرًا فِي أَخْرِيَتِي، وَمَعَانِي وَاسِعَاً
هُنْيَا مَرِيَّنَا فِي دِينِي، وَلَا تَجْعَلِ الدِّينَ يَعْلَمِي سِجَّنَا، وَلَا تَجْعَلِ فَرَاهِنَهَا حَرَنَا، أَجْرِنِي مِنْ فَتَنِهِ سَلِيمًا وَاجْعَلْ عِلْمِي فِيهَا مَشْكُورًا.

اللَّهُمَّ مِنْ أَرَادَنِي بَسُورَةً فَأَرَادَهُ، وَمِنْ كَادَنِي فِيهَا نَكَدَهُ، وَاصْرَفْ عَنِ هُمَّهِ مِنْ أَدْخَلَ عَلَيِّهِمْ وَامْكَرَ بِهِمْكَ، فَلَاتَبَتَّنِي خَيْرَ الْمَاكِرِينَ، وَافْقَدَنِي عَافِيَّاتِكَ الْمَاعِدَةِ، وَصَدَقَ
الْجَرْهَةَ الْمَعَادَةَ الْحَسِدَةَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْوَلْ عَلَيْهِ مَكْنِسَكَيْ، وَالْبَيْسِنِيَّ دَرْعَكَ الْحَسِيَّةَ، وَاحْخَذْنِي بِسَرْكَكَ الْوَاقِيِّ، وَجَلَّدْنِي عَافِيَّاتِكَ الْمَاعِدَةِ، وَصَدَقَ
قوَاعِيْ وَفَعَالِيْ، وَبَارِكَ لَيْ فِي أَمْلَيْ وَوَلَدِيْ وَمَالِيْ، وَمَا قَدَّمْتَ وَمَا أَخْبَرْتَ وَمَا أَغْلَقْتَ وَمَا تَمَدَّدَتَ، وَمَا تَوَانَتَ وَمَا أَعْلَنَتَ وَمَا أَسْرَرَتَ، فَاقْفَرْ لَيْ بِأَرْحَمِ
الْراحِمِينَ، وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبَيْنَ الطَّاهِرَيْنَ، كَمَا أَنْتَ أَهْلَهَا يَا وَلَيْنِ الْمَؤْمِنِينَ؛ إِقْلَالِ الْأَعْمَالِ جَ ١ صَ ١٤١، الصَّالِحَ لِلْكَفَعِيِّ صَ ٥٦٧، بَعْدَ الْأَنْوَارِ جَ ٩٧ صَ ٦٨، مَصْبَحُ الْمُتَهَبِّ صَ ١٧٨، مَصْبَحُ الْمُتَهَبِّ صَ ٥٤٨، الْمَكْافِيَ جَ ٢ صَ ٥٨٨، تَهْذِيَّةُ الْأَحْكَامِ جَ ٣ صَ ٦٦.

٢٣. «يَا حَتَّانَ يَا مَنَانَ، يَا حَيَّ يَا قَيْوَمَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ أَسْمٍ هُوَ لَكَ تَحْبَبْ أَنْ تُدْعَى بِهِ، وَيَكْلُ دُعَوَةُ دَعَاكَ بِهَا أَحَدُ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، أَنْ تَصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ

وأَلْمُحَمَّدُ، وَأَنْ تَصْرِفَ فَلَبِيَ إِلَى خَسِيبِكَ وَرَهْبِتِكَ، وَأَنْ تَجْعَلَنِي مِنَ الْمَخَالِصِينَ، وَتَقْرَئِي أَرْكَانِي كَلَّا لِمَادِتَكَ، وَتَشْرُحَ صَارِي لِلْخَيْرِ وَالنَّقْيِ، وَتَظْلِلَ لَسَانِي لِتَلَادَةِ كَتَابِكَ يَا وَلِيَ الْمُؤْمِنِينَ، وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَادْعُ بِمَا أُحِبُّتُ، ثُمَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَى الْمَشَاءِ الْآخِرَةِ وَمَا يَتَعَقَّبُهَا»؛ إقبال الأشعار ١ ص ٩٤ مصباح المنهج ص ٣٤٥ تهذيب الأحكام ٣ ص ٧٣، بخار الأنوار ٩٧ ص ٣٨٠

٢٤. «اللَّهُمَّ يَا ربِّ أَصْبَحْتُ لَا أَرْجُو غَيْرَكَ وَلَا أَدْعُ سَواكَ، وَلَا أَرْغُبُ إِلَّا إِلَيْكَ، لَا أَنْصَرَنَّ إِلَّا عَنْكَ، وَلَا أَنْزَلَنَّ إِلَّا بِعَنْكَ، إِذْ لَوْ دَعَوْتَ بِكَ لَمْ يَجِدْنِي، وَلَوْ رَجَوتْ غَيْرَكَ لَا يَخْلُفُ رَجَالِي، وَأَنْتَ نَقْتِي وَرَجَالِي وَمَوْلَايِي وَخَالِقِي وَبَارِئِي وَمَصْرُورِي، نَاصِبِي بِيَدِكَ تَحْكُمُ فِي كَيْفِ شَاءَ، لَا أَمْلِكُ لَنَفْسِي مَا أَرْجُو، وَلَا أَسْطَعُ دُفَّ ما أَحْدَرَ، أَصْبَحْتُ مِرْهَنَّاً بِعَمَلي، وَأَصْبَحَ الْأَمْرُ بِيَدِ غَيْرِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أَشْهَدَكَ وَكُنْيَكَ شَهِيدًا، وَأَشْهِدُ مَلَائِكَتَكَ وَحَمْلَةَ عِرْشِكَ وَأَنْيَاكَ، وَرَسْلَكَ عَلَى أَقْوَى مِنْ تَرَيْكَ، وَأَتَيْتُ مَسَنَّ تَبَرَّاتِكَ، وَأَوْمَنَّ بِمَا أَتَرْتَ عَلَى أَنْيَاكَ وَرَسْلَكَ، فَالْمَسَاجِنُ طَلَبِي لِذَكْرِكَ حَتَّى أَتَيْ كَاتِبَكَ وَأَسْدَقَ رَسْلَكَ وَأَوْمَنَ بِعَوْدَكَ، وَأَوْفَى بِعَهْدَكَ إِنَّ أَمْرَ الْقَلْبِ بِيَدِكَ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُذُّ بِكَ مِنَ الْقَنْوَطِ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَالْيَاسِ مِنْ رَأْفَتِكَ، فَاعْذُنِي مِنِ الشَّكِّ وَالشَّرْكِ وَالرَّبِّ وَالنَّفَاقِ وَالرِّيَاءِ، وَالسَّعْدَةِ، وَاجْعَلْنِي فِي جَوَارِكَ الَّذِي لَا يَرَاهُ، وَاحْظَنْنِي مِنِ الشَّكِّ الَّذِي صَاحِبَهُ يُشَهِّدُنِي، اللَّهُمَّ وَكَلَّا مَا فَسَرْعَنِي اسْتَغْلَارِي مِنْ سَرُورٍ لَا يَعْلَمُهُ غَيْرُكَ عَافِيَّهُ مِنْهُ وَأَغْفِرُ لَهُ، فَإِنَّكَ كَاشِفُ الْفَمَّاجَهَرِ الْمَهْرَ، رَحْمَانُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمُهُمَا، فَامْنَنْ عَلَيَّ بِالرَّحْمَةِ الَّتِي رَحْمَتْ بِهَا مَلَائِكَتَكَ وَرَسْلَكَ وَأَوْلِيَّكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمَنَاتِ؛ إقبال الأشعار ١ ص ٢٢٨، بخار الأنوار ٩٨ ص ٣

٢٥. «اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَلِيُّ وَأَنَا الْعَبْدُ، قُضِيَتْ عَلَيَّ نَفْسُكَ الْحَمْدُ، وَدَلَّتِي وَأَنْتَ الصَّادِقُ الْبَارِدُ، يَدِكَ مِسْوَطَتِنَ تَفَقَّدَ كَيْفَ شَاءَ، لَا يَلْحَفُكَ سَالِيُّ، وَلَا يَنْقُصَتْ تَالِيُّ، وَلَا يَرِدُكَ كَثْرَةُ السُّؤَالِ إِلَّا عَطَاءُهُ، وَجُودُهُ، أَسْأَلُكَ قَلْبًا وَجَلَّا مِنْ مِخَافَتِكَ أَدْرِكَ بِهِ جَنَّةَ رَضْوَانَكَ، وَأَمْضِي بِهِ فِي سَبِيلِي مِنْ أَحْبَبِي وَأَرْضَكَ عَمَلَهُ وَأَرْضِيَّهُ فِي ثَوَابِكَ، حَتَّى تَبَلَّغَنِي بِذَلِكَ ثَقَةُ الْمُؤْمِنِينَ بِكَ، وَأَمَانُ الْخَالِقِينَ مِنْكَ، اللَّهُمَّ وَمَا أَنْطَيْتِي مِنْ عَطَاءً فَاجْعَلْهُ شَدَّادًا مِنْ تَحْتِهِ، وَمَا زَوَّتْ عَنِّي فَاجْعَلْهُ فَرَاغًا لِي فِيمَا تَحْبَبُ اللَّهُمَّ إِنَّكَ قَصَّتِي الْجَيَابِرَةَ بِجَيْرَوْنَكَ، وَسَيَطَتِي كَنْكَلَتِي عَلَى الْخَلَانَتِ، وَأَقْسَمْتِي أَنْتَ حَمِّيَّ كَوْنِي، وَكَذَلِكَ أَنْتَ، تَقْطَعُ حِيلَ الْمَبِطَلِينَ وَمَكْرَهِهِمْ دُونَكَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنَّهُ، وَارْزَقْنِي مَوَالَةَ مِنَ الْوَلِيِّ، وَمَعَادَةَ مِنَ الْعَادِيَتِ، وَجِهَانِيَّ لِمَنْ أَحِبَّتِي، وَبَعْضًا لِمَنْ أَغْبَيَتِي، حَتَّى لَا أَوْالِي لَكَ عَدَّاً، وَلَا أَعَادِي لَكَ وَلِيًّا أَشْكُ إِلَيْكَ يَا ربِّ خَطِيبَةِ أَغْشَتَ بَصَرِي، وَأَطْلَقْتَ عَلَيَّ قَلْبِي، وَفِي طَرِيقِ الْخَاطِئِينَ صَرَعَتِي، فَهَذَا يَدِي رَهِينَةٍ فِي وَثَاقَكَ بِمَا جَنِيتَ عَلَيَّ نَفْسِي، وَهَذَا رَجْلِي مَوْقِعَةٍ فِي حِبَالِكَ بِالْكَسَابِيِّ، فَلَوْ كَانَ هَرَبِي إِلَى جَيْلِي بِلَاهِجِنِيِّ، أَوْ مَفَازَةً تَوَارِينِيِّ، أَوْ بَحْرِيَّجِنِيِّ، لَكَنْتُ الْعَالِدُ بِكَ مِنْ ذَنْبِي، أَسْتَعِدُكَ عِيَادَةً مِهْمُومٍ كَيْبِ حَزِينِ بِرَقْبَتِ نَارِ السُّومِ.

اللَّهُمَّ يَا مَحْلِي عَظَانَمَ الْأَمْوَالِ، جَلَّ عَنِي هَمَّ الْمُهُومِ، وَأَجْرَنِي مِنْ نَارِ تَصْرِمَ عَظَامِي، وَتَحْرَقَ أَحْسَانِي، وَتَفَرَّقَ قَوَافِي، اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي صَبَرَ آلَ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنِي أَنْتَرُ أَمْرَهُمْ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِمْ وَأَعْوَانِهِمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ أَحْبِبْنِي مَحِيَّاهُمْ، وَأَمْسِيَ مَيِّهِمْ، اللَّهُمَّ أَعْطِنِي سَلَاهِمْ فِي وَلِيَهِمْ وَعَدَّهُمْ، اللَّهُمَّ رَبِّ السَّيْرِ

الثَّانِي وَالْفَرَقَانِ الْعَظِيمَيْنِ، وَرَبِّ جَرَيْنِ وَمِيكَالِيَّنِ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَصْلِيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْبِلْ صَوْمِي وَصَلَاتِي... وَسَأَلْ حَاجَتِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ فِي هَذَا الشَّهْرِ الْعَظِيمِ، مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ يَجْسِسُ رَزْقِي أَوْ يَحْجِبُ مَسَانِيَّ، أَوْ يَبْطِلُ صَوْمِي، أَوْ يَصْدِ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ عَنِّي، اللَّهُمَّ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاغْفِرْ لِي مَا لَا يَضُرُّكَ، وَأَعْطِنِي مَا لَا يَنْقُصُكَ فِي هَذِهِ الْلَّيْلَةِ، فَإِنِّي مُفْتَرِّ إِلَيْ رَحْمَتِكَ؛ بخار الأنوار ٩٨ ص ١٦.

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ عَدُوتْ بِحَاجَتِي، وَبِكَ أَنْزَلْتِ الْبَرِّ فَقْرِي وَمَسْكَتِي، فَلَمْ يَغْفِرْكَ لَمْ يَعْلَمْي، وَمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ أَوْسِعُ لِي مِنْ ذَنْبِي كَلَّا، اللَّهُمَّ فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَوَلَّ فَضَاءَ كُلِّ حَاجَةٍ لِي بِنَدِيرَتِكَ عَلَيْهَا وَتَسْيِيرَهَا عَلَيْهَا وَفَقْرِي إِلَيْكَ، فَإِنَّكَ لَمْ أَصْبِحْ خَيْرًا فَلِإِلَيْكَ، وَلَمْ يَرِدْ عَنِّي سُوءٌ فَقَطْ خَيْرِكَ، وَلَا أَرْجُو لِأَمْرٍ أَخْرَيَتِي وَدَنِيَّا يَوْمَ يَغْرِبُ فِي النَّاسِ فِي حَفْرَتِي، وَأَنْصِي إِلَيْكَ يَا كَرِيمَ اللَّهُمَّ مِنْ تَهْيَا وَتَعْبَأَ وَاسْتَدَلَ لِوَفَادَةِ إِلَيْكَ مَحْلُوقِي رِجَاءً، وَطَبَ تَالِلَهُ وَجَازِرَتِكَ، فَإِنَّكَ يَا ربِّ تَهْتَنِي وَتَعْبِتَنِي وَاسْتَدَادِي، رِجَاءً، وَفَدَكَ وَطَلَبَ تَالِلَكَ وَجَازِرَاتِكَ، فَلَا تَخْتَبِ دَعَائِي يَا مِنْ لَا يَخْبِبُ عَلَيْهِ السَّالِي، وَلَا يَنْقُصَهُ تَالِي، فَإِنَّكَ ثَقَّ بِعَمَلِي وَعَمَلَتِي، وَلَا لَوْفَادَةَ إِلَيْكَ مَحْلُوقِي رِجَاءً، وَلَا أَنْتَكَ مَقْرَأَ الْإِسَاءَةِ عَلَى نَفْسِي وَالظَّلْمِ لَهَا، مَعْتَرِفًا بِأَنَّ لَاهِجَةَ لِي وَلَا عَذْرًا، أَنْتَكَ أَرْجُو عَظِيمَ غَفْرَكَ الَّذِي عَلَوْتَ بِهِ عَلَى الْخَاطِئِينَ، فَلَمْ يَمْنَعْ طَولَ عَكْوَفِهِمْ عَلَى عَظِيمِ الْجَرمِ أَنْ عَدَتْ عَلَيْهِمْ بِالرَّحْمَةِ، فَيَا مِنْ رَحْمَتِهِ وَاسْعَةِ وَغَرِّهِ، عَظِيمِي، يَا عَظِيمِي بِعَظِيمِ...؛ إقبال الأشعار ١ ص ٢٩٢، بخار الأنوار ٩٨ ص ١٧.

٢٦. «إِلَهِي مَا عَمَلْتَ مِنْ حَسَنَةٍ فَلَا حَمْدَ لِي فِيهِ، وَمَا لَرَكِبْتَ مِنْ سُوءٍ فَلَا عَذْرَ لِي فِيهِ، إِلَهِي أَسْتَغْفِرُكَ مَمَّا تَبَيَّنَ لِي مِنْهُ شَدَّادًا، وَمَمَّا عَدَتْ فِيهِ، أَسْتَغْفِرُكَ مَمَّا وَعْدَتْكَ مِنْ نَفْسِي ثُمَّ أَخْلَقْتَكَ فِيهِ، أَسْتَغْفِرُكَ مَمَّا أَرْدَتْ بِهِ وَجْهَكَ الْكَرِيمَ فَخَاطَبَنِي مَا لَيْسَ لَكَ رَضَا، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ نَعْمَةٍ أَعْمَتْ بِهَا عَلَيَّ فَقَوْتَهَا بِهَا عَمَّا مَعَصَيْتُكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَيْتُهَا، وَلَكِلِّ سُوءِ أَنْتَيْتُهَا يَا إِلَهِي! وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَصْلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَهْبِي لِي بِرَحْمَتِكَ كُلَّ ذَنْبٍ فِيهِ بَيْتِكَ، وَأَنْ تَسْتَهِبِنِي مِنْ خَلْقَكَ وَتَسْتَقْدِنِي مِنْهُمْ، وَلَا تَجْعَلْ حَسَنَاتِي فِي مَوَازِينَ مِنْ ظُلمِهِ

وأسأك إلـيـه، فإـلـكـ علىـ ذـلـكـ قـادـرـ بـاـ عـزـيزـ، وـكـلـ ذـنـبـ أـنـعـلـيـهـ مـقـيمـ فـاـنـقـلـيـ عـنـهـ إـلـىـ طـاعـنـكـ بـاـ إـلـهـيـ، وـكـلـ ذـنـبـ أـرـيدـ أـنـعـمـلـهـ فـاـصـرـفـهـ عـنـيـ وـرـدـنـيـ إـلـىـ طـاعـنـكـ بـاـ أـرـحـمـ الـراـحـمـينـ.

اللهـمـ إـنـيـ أـسـأـكـ بـاـ سـمـانـكـ الـتـيـ لـيـسـ فـوـقـهـ شـيـءـ، يـاـ اللهـ الرـحـمـنـ الرـحـيمـ الـذـيـ لـاـ يـعـلـمـ كـمـ هـوـ إـلـاـ أـنـتـ، أـنـ تـصـلـيـ عـلـىـ مـحـمـدـ وـأـلـ مـحـمـدـ، وـأـنـ تـغـفـرـ لـيـ ماـ سـلـفـ مـنـ ذـنـبـيـ، وـتـعـصـمـنـيـ فـيـمـاـ بـقـيـ مـنـ عـمـرـيـ، وـتـعـطـيـ جـمـيعـ سـوـلـيـ فـيـ دـيـنـيـ وـدـنـيـاـيـ وـأـخـرـيـ وـمـنـيـ، يـاـ أـرـحـمـ الـراـحـمـينـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٥٥ـ.

بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٢٥ـ.

يـاـ كـهـفـيـ حـيـنـ تـعـيـنـيـ الـمـاهـابـ، وـمـلـجـائـيـ حـيـنـ تـقـلـ بـيـ الـحـيلـ، وـبـاـ بـارـئـ خـلـقـيـ رـحـمـةـ بـيـ وـكـنـتـ عـنـيـ غـيـرـاـ يـاـ مـؤـلـدـيـ بـالـنـصـرـ مـنـ أـعـدـائـيـ، وـلـوـ نـصـرـكـ إـيـاتـيـ

لـكـنـتـ مـنـ الـمـغـلـوبـيـنـ، وـبـاـ مـقـيلـ عـنـرـتـيـ وـلـوـ سـتـرـكـ عـورـتـيـ لـكـنـتـ مـنـ الـمـغـضـوبـيـنـ؛ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٢١ـ.

الـلـهـمـ لـاـ تـنـزعـ مـيـ مـيـ صـالـحـاـ أـعـطـيـتـيـ، وـلـاـ تـوـقـعـنـيـ فـيـ شـرـ اـسـتـقـدـمـيـ مـنـهـ، وـلـاـ فـرـقـ بـرـزـقـكـ مـنـ جـمـيعـ خـلـقـكـ، اللـهـمـ أـلـ عـلـىـ مـحـمـدـ وـأـلـ مـحـمـدـ، وـمـعـنـاـ بـأـسـمـاعـناـ

وـأـصـارـاـنـاـ، وـاجـلـهـمـ الـوـارـثـيـنـ مـنـاـ، فـاـئـدـاـ لـاـ حـوـلـ وـلـاـ قـوـةـ إـلـاـ بـكـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٦ـ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٢٣ـ.

الـلـهـمـ أـنـتـ تـقـتـيـ حـيـنـ يـسـوـ ظـيـ بـأـصـالـيـ، وـأـنـتـ عـدـيـ فـيـ كـلـ شـدـيـدـةـ نـزـلتـ بـيـ، وـفـيـ كـلـ مـصـيـةـ دـخـلـتـ عـلـيـ، وـفـيـ كـلـ كـلـفـةـ صـارـتـ عـلـيـ، وـأـنـتـ عـدـيـ عـنـدـ قـطـاعـ الـحـيلـ مـنـيـ، وـأـنـتـ رـجـانـيـ عـنـدـ ضـاقـيـ حـلـ الـبـلـادـ عـلـيـ، وـأـنـتـ عـدـيـ فـيـ كـلـ شـدـيـدـةـ تـدـعـيـ، إـلـيـكـ

الـمـشـكـيـ، وـأـنـتـ الـمـرـتـجـيـ لـلـأـخـرـةـ وـالـأـولـيـ، اللـهـمـ مـاـ أـكـبـرـ هـمـيـ إـنـ لـمـ تـفـزـجـ، وـأـنـتـ حـرـزـيـ إـنـ لـمـ تـخـاصـيـ، وـأـنـسـ حـسـنـتـيـ إـنـ لـمـ تـسـيرـهـ، وـأـنـتـ مـبـرـأـيـ إـنـ لـمـ

تـقـلـ، وـأـوـلـ سـانـيـ إـنـ لـمـ تـشـبـهـ، وـأـوـضـعـ جـدـيـ إـنـ لـمـ تـقـلـ عـنـنـيـ، أـنـاـصـاحـ الـذـنـبـ الـكـبـيرـ وـالـحـرـمـ الـعـظـيمـ، أـنـاـلـتـيـ بـلـغـتـ بـيـ سـوـاتـيـ، وـكـشـفـ قـاعـيـ، وـلـمـ يـكـنـ بـيـ

وـبـيـنـكـ حـجـابـ تـوـارـيـخـيـ مـنـكـ، فـلـوـ عـاقـيـتـيـ عـلـىـ قـدـرـ جـرـمـيـ لـمـ فـرـجـتـ عـنـيـ طـرـفـةـ عـنـ لـدـاـ الـلـهـمـ أـلـاـ الدـلـلـ الـذـيـ أـعـزـزـتـ، وـأـنـاـ الضـعـيفـ الـذـيـ قـوـيـتـ، وـأـنـاـ المـقـرـ

الـذـيـ سـرـتـ، فـمـاـ شـكـرـتـ نـعـمـتـ، وـلـاـ أـبـيـتـ حـقـ، وـلـاـ تـرـكـ مـعـصـيـتـ، يـاـكـشـفـ كـرـبـ أـتـيـبـ، وـيـاـسـاعـ صـوـتـ بـوـسـ المـكـرـوبـ، وـفـالـبـحـرـ لـبـنـيـ إـسـرـاـيـلـ،

وـمـئـيـ مـوـسـيـ وـمـنـ مـعـهـ أـجـمـعـيـنـ أـسـأـكـ أـنـ تـصـلـيـ عـلـىـ مـحـمـدـ وـأـلـ مـحـمـدـ، وـأـنـ تـجـلـ لـيـ مـنـ أـمـرـيـ فـرـجاـ وـمـخـرـجاـ، بـرـحـمـتـكـ يـاـ أـرـحـمـ الـراـحـمـينـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٦ـ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٢٧ـ.

يـاـ سـيـءـاءـ وـيـاـ زـيـاـ، وـيـاـ ذـالـجـالـ وـإـلـكـامـ، يـاـ ذـالـعـرـشـ الـذـيـ لـاـ يـنـامـ، وـيـاـ ذـالـعـزـ الـذـيـ لـاـ يـرـامـ، يـاـ ذـالـفـيـ الـصـدـورـ، اـجـعـلـ لـيـ مـنـ أـمـرـيـ فـرـجاـ وـمـخـرـجاـ، وـأـقـافـ رـجـاءـكـ فـيـ قـلـبـيـ حـشـيـ لـأـرـجـوـ أـخـدـاـ سـوـالـ، عـلـيـكـ سـيـدـيـ تـوـكـلـتـ، وـإـلـيـكـ مـوـلـاـيـ أـتـيـتـ، وـإـلـيـكـ الـمـصـيـرـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٧ـ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٢٩ـ.

الـلـهـمـ يـاـ مـنـ بـطـشـهـ شـدـيدـ، وـعـفـوـهـ قـدـيمـ، وـمـلـكـهـ مـسـتـقـيمـ، وـلـفـطـهـ شـدـيدـ، يـاـ مـنـ سـتـرـ عـلـىـ الـقـبـحـ، وـظـهـرـ بـالـجـمـيلـ، وـلـمـ يـعـلـمـ بـيـ مـاـ فـيـ غـلـبـيـ، يـاـ جـاـبـرـ كـلـ كـسـيـرـ، يـاـ مـلـأـيـ كـلـ هـارـبـ، يـاـ غـاذـيـ مـاـ فـيـ بـطـونـ الـأـمـهـاـتـ، يـاـ سـيـدـيـ، أـنـتـ لـيـ فـيـ كـلـ حـاجـةـ

نـزـلتـ بـيـ، صـلـ عـلـىـ مـحـمـدـ وـأـلـ مـحـمـدـ، وـلـاـكـنـيـ مـاـ أـهـمـيـ، وـلـاـزـقـيـ مـنـ رـزـقـ الـوـاسـعـ رـزـقـ حـالـلـاـ طـبـيـاـ يـاـ حـيـ يـاـ قـوـيـ، بـرـحـمـتـكـ استـغـاثـتـ، فـكـ أـسـرـيـ وـأـصـلـحـ لـيـ

شـانـيـ كـلـهـ وـلـاـ تـكـنـيـ إـلـىـ نـفـسـيـ طـرـفـةـ عـنـ أـيـدـاـ مـلـقـيـتـيـ، بـرـحـمـتـكـ يـاـ أـرـحـمـ الـراـحـمـينـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٧ـ.

الـلـهـمـ إـنـ كـتـ غـضـبـتـ عـلـيـ وـأـنـتـ رـبـيـ، فـلـاتـحـلـهـ بـيـ يـاـ رـبـتـ الـمـسـتـقـسـيـنـ، وـمـنـ شـرـ الـجـنـ وـالـإـلـيـسـ الـفـلـسـمـيـ، وـأـنـتـ رـبـيـ فـلـاتـكـلـيـ إـلـىـ عـدـوـيـ، وـلـاـ إـلـيـ صـدـيقـيـ، وـأـنـ

لـمـ تـكـ غـضـبـتـ عـلـيـ فـمـاـ أـلـبـيـ، غـيـرـ أـنـ حـاـفـيـتـكـ أـوـسـيـ لـيـ وـأـهـنـاـيـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٧ـ، فـإـنـ كـرـبـكـ يـجـلـ عـنـ مـجـازـ الـمـذـنـيـنـ... مـصـبـحـ الـمـهـجـدـ صـ ٥٨٤ـ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٥ـ صـ ٨٤ـ.

الـلـهـمـ لـلـهـ الـذـيـ يـجـودـ فـلـاـ يـخـلـ، وـيـحـلـ فـلـاـ يـجـعـلـ، الـذـيـ مـنـ عـلـيـ مـنـ تـوـحـيدـ، بـأـعـظـمـ الـمـةـ، وـنـدـيـنـيـ بـالـدـعـاءـ، وـأـمـرـيـ بـالـدـعـاءـ، فـدـعـوـتـهـ

فـوـجـدـهـ عـلـيـاـ عـنـ دـشـانـتـيـ، وـأـدـرـكـتـهـ لـمـ يـعـدـنـيـ بـالـجـاهـيـةـ بـيـنـ بـدـداـ، وـلـاـ حـرـمـيـ الـأـنـيـاشـ، لـمـ عـمـلـتـ مـاـ لـاـ يـرـضـاهـ أـقـالـيـ عـنـرـتـيـ، وـقـضـيـ لـيـ حـاجـتـيـ، وـتـدـارـكـ

قـيـاميـ، وـعـجـلـ مـعـونـتـيـ، فـرـادـيـ خـيـرـةـ بـقـدـرـهـ، وـعـلـمـاـ بـنـفـذـ شـيـشـتـهـ، اللـهـمـ إـنـ كـلـ مـاـ جـدـتـ بـهـ عـلـيـ بـعـدـ التـحـبـيدـ دـوـنـهـ، وـإـنـ كـلـ، وـغـيـرـ مـوـاـرـلـهـ وـإـنـ كـبـرـ؛ لـأـنـ جـمـيـعـهـ نـعـمـ

دارـ الـفـنـاءـ الـمـرـتـجـةـ، وـهـوـ النـعـمـةـ لـدـارـ الـبـقاءـ الـذـيـ لـيـسـ بـمـنـقـطـةـ، فـيـ مـاـ جـادـتـ بـهـ مـخـصـصـاـ لـيـ بـرـحـمـتـهـ، وـوـقـقـيـ لـلـعـلـ بـمـاـ يـعـصـيـ حـقـ يـدـكـ فـيـ هـيـتـهـ اللـهـمـ يـبـرـ

أـمـالـيـ بـنـوـ الـهـدـيـ، وـلـاـ سـوـدـهـاـ يـخـلـيـتـيـ وـرـكـوبـ الـهـدـيـ، فـلـاغـيـ نـيـنـ طـغـيـ، وـأـقـارـفـ مـاـ يـسـخـطـكـ بـعـدـ الرـضـاـ، وـأـنـتـ عـلـيـ كـلـ شـيـءـ قـدـيرـ، وـصـلـيـ لـلـهـ عـلـىـ مـحـمـدـ

وـالـهـ وـسـلـمـ تـسـلـيـمـاـ كـبـيـرـاـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٨ـ بـعـدـ الـأـنـوارـ جـ ٩٨ـ صـ ٣٥ـ.

سـيـحـانـ مـقـلـبـ الـلـيلـ وـالـنـهـارـ، وـخـالـقـ الـأـرـمـةـ وـالـأـعـصـارـ، الـمـجـرـيـ عـلـىـ مـشـيـتـهـ الـأـقـارـ، الـذـيـ لـاـ يـنـأـيـ لـشـيـءـ وـسـوـاءـ، وـكـلـ شـيـءـ يـعـتـرـرـهـ الـفـنـاءـ غـيـرـهـ، فـهـوـ الـحـيـ الـبـاقـيـ الدـانـيـ،

تـبـارـكـ اللـهـ رـبـ الـعـالـمـيـنـ، اللـهـمـ قـدـ اـنـتـصـفـ ثـمـرـ الصـيـامـ بـمـاـ صـفـيـ منـ أـيـامـ، وـأـنـجـذـبـ إـلـىـ تـمـاهـ وـاتـسـاتـهـ، وـمـالـيـ عـدـيـهـ، وـلـاـ أـعـدـهـ، وـلـاـ أـعـمـالـ مـنـ الصـالـاتـ أـعـوـلـ

عـلـيـهاـ، سـوـيـ إـيمـانـيـ بـكـ وـرـجـانـيـ لـكـ، فـاـمـاـ رـجـانـيـ فـيـكـرـهـ عـلـيـ صـفـوـةـ الـخـوـفـ مـنـكـ، وـأـمـاـ إـيمـانـيـ فـلاـ يـضـبـعـ عـنـدـكـ وـهـوـ بـتـوـقـيـتـكـ؛ إـقـالـ الـأـخـمـالـ جـ ١ـ صـ ٢٩ـ.

بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤١.

٣٤. «اللَّهُمَّ لَا تجعل الدِّينَ لِي سجناً، وَلَا تجعل فرائِنَاهُ لِي حزناً، أَخْرِجْنِي عَنْ فِتْنَاهَا إِذَا كَانَتِ الْوَفَاءُ خِيرًا لِي مِنْ حَيَاةٍ، مَبْرُأْ أَعْمَلِي إِلَى دَارِ الْحَيَاةِ، وَمَسَاكِنِ الْأَخْيَارِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَزْلَاهَا وَزَلَّاهَا وَسُطُورَاتِ سُلْطَانَاهَا وَيُغَيِّرُ بَعْنَاهَا»؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ٣٥٤، بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤٦.

٣٥. «اللَّهُمَّ ربَّ هَذِهِ الْلَّيْلَةِ الْمُظْمِنَةِ، لَكَ الْحَمْدُ كَمَا عَصَمْتِي مِنْ مَهَارِي الْهَلْكَةِ، وَتَسْكَنَتِي بِجَبَانِ الظَّلَمَةِ، وَالْجَمْدُ لِطَاعَتِكَ، وَالرَّدُّ عَلَيْكَ أَمْرَكَ، وَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ غَيْرِكَ، وَالزَّهْدُ فِيمَا عِنْدَكَ، وَالرَّغْبَةُ فِيمَا عِنْدَ غَيْرِكَ، مَنْ مَسَّتْ بِهِ عَلَيْيَ، وَرَحْمَةُ رَحْمَتِي بِهَا مِنْ غَيْرِ عَمَلِ سَاقِبٍ مَّنِي، وَلَا سَتْحَقَنِي لِمَا صَنَعْتَ بِي وَاسْتَوْجَتْ مَنِي الْحَمْدُ عَلَى الدَّلَالَةِ عَلَى الْحَمْدِ وَأَتَأْعَلُ أَهْلَ الْفَضْلِ وَالْمَعْرِفَةِ وَاتَّبَعْ بِالْبَابِ الْهَدِيَّ، وَلَوْلَا مَا اهْدَيْتَ إِلَيْ طَاعَتِكَ، وَلَا عَرَفْتَ أَمْرَكَ، وَلَا سَلَكْتَ سَيِّلَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ كَثِيرًا، وَلَكَ الْمَنَّ فَاضِلًا، وَسَمِعْتَكَ تَهْمِمُ الصَّالِحَاتِ»؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ٣٥٥، بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤٦.

٣٦. «اللَّهُمَّ سَدَّ فَقْرِي فِي الدُّنْيَا، وَاجْعَلْ غُنَّا فِي نَفْسِي، وَاجْعَلْ رِغْبَتِي فِيمَا عِنْدَكَ، اللَّهُمَّ بَثَّ رِجَانِي عَنْ خَلْقَكَ، حَتَّى لَا أَرْجُ أَحَدًا غَيْرِكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ وَفِي سَفَرِي فَاحْفَظْنِي، وَفِي أَهْلِي فَاحْلَفْنِي، وَفِي رَزْقِنِي فَبِارِكْنِي، وَفِي نَفْسِي فَذَلِّنِي، وَفِي أَعْنَانِ النَّاسِ فَعَظِّمْنِي، وَلِيَكَ يَا رَبَّ فَحِينَيِّ، وَفِي صَالِحِ الْأَمْلَامِ فَقَنِّي، وَسِوَءِ الْأَمْلَامِ فَلَا تَنْهَنِّي، وَسِرِّي بِرَبِّي فَلَا تَخْلَنِّي، وَلِيَكَ يَا رَبَّ أَشْكُرُ غَرِّيَّ، وَبَعْدَ دَارِيِّ وَفَلَّةَ مَعْرِفَتِي، وَهَوَانِي عَلَى النَّاسِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينِ»؛ إقبال الأعمال ج ١ ص ٣٥٦، بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤٦.

٣٧. «اللَّهُمَّ كَلَّتْنِي مِنْ نَفْسِي مَا أَنْتَ أَنْلَكَ بِهِ مَنِي، وَقَدْرَتْكَ أَعْلَى مِنْ قَدْرِتِي، فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطَيْتُكَ مِنْ نَفْسِي مَا يَرْضِيَكَ عَنِي، وَخَذْ لِنَفْسِكَ رِضاَهَا مِنْ نَفْسِي، إِلَهِي لَا طَاقَةَ لِي بِالْجَهَدِ، وَلَا صِرَاطَ لِي عَلَى الْبَلَاءِ، وَلَا قُوَّةَ لِي عَلَى الْفَقْرِ، فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَلَا تَحْظُرْ عَلَيِّ رِزْقُكَ فِي هَذَا الْمَهْرَبِ، وَلَا تَلْجَنِي إِلَى خَلْقَكَ، بَلْ تَفَزَّ بِسَيِّدِي بِحَاجَتِي، وَتَرْأَى كَفَافِي، وَانْظَرْ فِي أَمْرِي، فَإِنَّكَ إِنْ وَكَّلْتَنِي إِلَى خَلْقَكَ تَجْهِيَّونِي، وَإِنْ جَأْنِي إِلَى أَهْلِي حَرْمَوْنِي وَمَقْتُونِي، وَإِنْ أَعْطُوا أَعْطَرَا قَلِيلًا نَكِيرًا، وَمَوْتًا عَلَىٰ كَثِيرًا، وَذَمَّوا طَوِيلًا فَبَيْضَلَكَ يَا سَيِّدِي فَاغْتَبِيَّ، وَبِعَطِيلَتِكَ فَانْعَشَنِي، وَسَعَتْكَ فَابْسَطْ يَدِي، وَبِمَا عِنْدَكَ فَأَكْفَنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينِ»؛ الصحيفة السجادية الكاملة ص ١١٧، إقبال الأعمال ج ١ ص ٣٥٣، بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤٧.

٣٨. «إِلَهِي، إِنْ كُنْتَ عَصِيتَنِي بِأَنْ تَكَبَّ شَيْءٌ مِمَّا نَهَيْتَنِي عَنْهُ، فَإِنَّكَ قَدْ أَعْطَيْتَنِي فِي أَحَبِّ الْأَشْيَاءِ إِلَيْكَ الإِيمَانَ يَاكَ، مَنْ أَنْتَ بِهِ عَلَيَّ، لَا مَأْمَنَّ بِهِ عَلَيَّ، وَتَرَكْتَ مَعْصِيتَكَ فِي أَعْغَصِ الْأَشْيَاءِ إِلَيْكَ أَنْ أَجْعَلَ لَكَ شَرِيكًا أَوْ أَجْعَلَ لَكَ ولَدًا أَوْ نَدَّا، وَعَصَيْتَكَ عَلَىٰ غَيْرِ مَكَابِرَهُ وَلَا مَعَانِدَهُ وَلَا اسْتَخَافَتْ مَنِي...»؛ الصحيفة السجادية الكاملة ص ٤١٥، بحل الأثوار ج ٩١ ص ٤١، إقبال الأعمال ج ١ ص ٣٥٤، بحل الأثوار ج ٩٨ ص ٤٥.

٣٩. «سَيِّدِي، لَوْ أَنْ عَذَابِي مَنَّا يَزِيدُ فِي مَلْكَتِ لَسَائِكَتِ الصَّبِيرِ عَلَيْهِ، غَيْرَ أَنِّي أَعْلَمُ أَنَّهُ لَا يَزِيدُ فِي مَلْكَتِ طَاعَةِ الْمُطَبِّعِينَ، وَلَا يَنْقُصُهُ مَعْصِيَةُ الْعَاصِمِينَ»؛ الصحيفة السجادية الكاملة ص ٢٠١، الأنماط للصادق ص ٢٨٨، روضة الراعنين ص ١٩٨، فضل الكوفة ومسجدها ص ٥٨، المزار لابن المُسْهِدِ ص ١٤٧، المزار للشهيد الأول ص ٢٦٧، بحل الأثوار ج ٩١ ص ٩٠.

٤٠. «إِلَهِي، كَفِي بِعِزَّلَةِ أَنْ أَكُونَ لَكَ عَبْدًا، وَكَفِي بِي فَخْرًا أَنْ تَكُونَ لِي رَبًا، أَنْتَ كَمَا أَحَبَّتْ فَاجْعَلْنِي كَمَا تَحْبَبْ...»؛ المصالح ص ٤٢٠، كنز الروايات ص ١٨١، بحل الأثوار ج ٩١ ص ٩٢.

٤١. «يَا رَبِّ الْأَرَابِبِ، أَنْتَ أَنْتَ الَّذِي اقْطَعَ الرَّجَاءَ إِلَيْهِنَّكَ، الْكَافِي ج ٣ ص ٣٢٨، بحل الأثوار ج ٨٢ ص ٣٢٢، الأمال للأطهري ص ٤١٥، الفرات ج ٢ ص ٣٤٩، الأطهري للطوسى ص ٤١٥.

٤٢. «وَكَانَ اللَّهُ أَنْيَسَهُ فِي الْوَحْشَةِ، وَصَاحِبِهِ فِي الْوَحْدَةِ»؛ عَدَّةُ الدَّاعِي ص ٢١٩.

٤٣. «أَنْتَ أَنْتَ اقْطَعَ الرَّجَاءَ إِلَيْهِنَّكَ، وَجَاهَتِ الْأَمَالِ إِلَيْكَ، فَلَا تَقْطَعْ رِجَانِي يَا مَوْلَايِّ...»؛ مناخ الفلاح ص ٢٠٨، الصحيفة السجادية الكاملة ص ٣٤٧، وسائل الشيعة ج ١٢٧، بحل الأثوار ج ٩٧ ص ٨.

٤٤. «وَلَوْلَا تَعْلَمْتُ بِالْأَلَانِكَ وَتَمْسَكْتُ بِالرَّجَاءِ، لَمَّا وَدَعْتُ أَمَانِي مِنَ الْمُسْرِفِينَ، وَأَشْبَاهِي مِنَ الْمُخَاطِبِينَ بِفُولَكَ: «قُلْ يَعْبَادُونِي الَّذِينَ أَشْرَفُوا عَلَيْنِي أَنْتَفِهمُ لَا تَنْقُضُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَنْعِزُ الْمُنْكَرَ بِجَيْعَانِهِ إِنَّهُ كُوْنُ الْعَزِيزِ»...»؛ مناخ الفلاح ص ٧٣، المصباح ص ٣٧٨، بحل الأثوار ج ٩١ ص ١٨٢، صحة الرضا ص ١٠٨.

٤٥. «وَإِنْ أَدْخَلْتَنِي النَّارَ أَعْلَمْتُ أَهْلَهَا أَنِّي أَحَبْكَ...»؛ إقبال الأعمال ج ٣ ص ٩٧، بحل الأثوار ج ٩١ ص ٩٨، ولين أدخلته النار لأخبرنِي أَهْلَ النَّارِ بِحَيْيِكَ...»؛ الصحيفة السجادية الكاملة ص ٢٢٢، مصباح الشهيد ص ٥٩٦، بحل الأثوار ج ٩٥ ص ٩٢.

٤٦. «الْأَنْكَانِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنِ...»؛ الْكَافِي ج ٧ ص ٢، دَعَامُ الْإِسْلَامِ ج ٢ ص ٣٤٦، كَبَابُ مِنْ لَا يَعْضُرُ، الْفَقِيْهُ ج ٤ ص ١٨٨، نَفْسِي الْفَقِيْهُ ج ٢ ص ٥٦، نَسِيرُ نُورِ الْفَلَقِنِ ج ٣ ص ١٩٩، مَجْمُوعُ الرَّوَايَاتِ ج ١٠ ص ١٨١، الْجَامِعُ الصَّغِيرُ ج ١ ص ٢٢٠، كَنزُ الْمَعْتَالِج ٢ ص ١٣٩، نَفْسِي الْعَالَمِيِّ ج ٣ ص ٤٨٨، نَسِيرُ الْأَكْوَسِيِّ ج ١٥ ص ١٥.

.٤٩

«الحمد لله الذي كمل صيامي أيام شهره الشريف من غير إغفار، وأقبل يوحده فيه إلى طاعته من غير إدبار، واستهضني إليه للإعتراف بذنبي من غير إصرار، وأوجب لي بإنعمه الإفالة عن العذاب، ووقفني للقيام في بياليه إلية داعياً ولمنادياً أستوهد وأستمتع العذوب، وأنظرت باسمه وأستشع بآلامه وأنذل بكبريائه هو تبارك اسمه في كل ذلك يصرفني بقدرة الرجال، والتأملي، عن الشك في رحمته لضرعي إلى التحصيل ثقة بجوده ورانته وتفاني لانفاسه وعظمه... وأن قبل على أيسراً ما تقررت به إقبال الراضي الكريم، أن ينظر إلى بنظرة البر الرؤوف الرحيم، اللهم عقّب على بعفرانك في عقباه، وأمسى من عذابك ما أحسناه، وقضى من صنوف ما أتّفأه، واختتم لي في خاتمة بخير تجول منه عطبيه، وتشفع فيه مسانتي وتسدّه فاقتي، وتفتي به شفوتني، وتقرّب به سعادتي، وتملأ يدي من خيرات الدارين، بفضل ما نسبت به يدى سالمي... اللهم إِنَّ كُلَّ مَا لفظتْ بِهِ إِلَيْكَ جَلَّ تَنَاهُكَ مِنْ تَحْمِيلِ وَتَحْمِيدِ لَقَدْرَتِكَ وَإِمْرَارِ بُو حَادِيثِكَ وَإِرْضَالِكَ، مِنْ تَضْجِي إِلَيْكَ، وَمِنْ إِقْالِي بِالثَّنَاءِ عَلَيْكَ، فَهُوَ بِتَوْفِيقِكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا قَاضِي مَا بِرَضِيَّكَ، إِنَّ كَانَ مِنْ أَيْسِرِ نَعْمَلِكَ لَا تَكْفِيكَ، ثُمَّ بِهَدَايَةِ مُحَمَّدٍ، نَيْكَ ۝ وَسَفَارَتِهِ وَإِرْشَادِهِ وَدَلَالَتِهِ، فَقَدْ أَوجَبْتَ لَهِ بِذَلِكَ مِنَ الْحَقِّ عَنْكَ وَعَلَيْكَ مَا شَرَفْتَ بِهِ، وَأَوْزَعْتَ فِيهِ إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَ لَهُ دَيْنَاهُ عَلَيْكَ، وَلَيْكَ لَنَا طَرِيقًا وَسَلَامًا...»؛ إقبال الأشعار ص ٤٢١ بـ ٦٨ ص ٩٨.

٤٨. «اللَّهُمَّ هَذَا شَهْرُكَ الَّذِي أَمْرَتَ فِيهِ عِبَادَكَ بِالدُّعَاءِ وَضَمَّنْتَ لَهُمُ الْإِجَابَةِ، وَقَلْتَ: «إِنَّا سَأَلْنَا عِبَادَتِكَ عَنِّي فَلَمَّا قَرَبَتْ أُجِيبُ دُعْوَةَ الدُّعَاءِ إِذَا دُعِيَّ»، فَأَدْعُوكَ يَا مَجِيدَ دُعَوةِ المُضطَرِّ؛ يَا كَاشِفِ السُّوءِ عَنِ الْمُكْرُوبِ، يَا جَاعِلِ الْلَّيلِ سَكَّاً، يَا مِنْ لَا يَمُوتُ أَغْرِيْنَمْ بِمُوتِهِ، فَدَأْرَتْ وَخَلَقْتْ وَسَوَّيْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْعَمْتَ وَسَقَيْتَ وَأَوْيَتَ وَرَزَقْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ، أَسَأْكَ أَنْ تَصْلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ أَعْتَدْتَ عَلَيْهِ وَأَنْقَبْتَ بِهِ إِلَيْكَ أَنْفَلَ مِنْ لَا يَلِيكَ وَلِلْيَمَّ وَآلِ رَسُولِكَ وَآلِ رَسُولِ الْطَّيْبِينِ، وَتَغْفِرْلِي إِلَيْكَ أَنْتَ الْفَغُورُ الرَّحِيمُ... اللَّهُمَّ إِنِّي لَا أَجِدُ مِنْ أَعْمَالِي عَمَلاً أَعْتَدْتَ عَلَيْهِ وَأَنْقَبْتَ بِهِ إِلَيْكَ أَنْفَلَ مِنْ لَا يَلِيكَ وَلِلْيَمَّ وَآلِ رَسُولِكَ وَآلِ رَسُولِ الْمُقْرَبِينِ، فَلَمَّا قَدْ رَضِيَتْ بِذَلِكَ مِنْكَ تَحْفَةً وَكَرَامَةً أَفْصَلَ مِنْ رِضْوَانِكَ وَتَسْتَعِنَّ فِي دَارِكَ مَعَ أَوْلَيَكَ وَأَهْلَ عَاصِتكَ... اللَّهُمَّ أَكْرِمْنِي بِلِيَكَ، وَاحْشُرْنِي فِي زَمْرَةِ أَهْلِ وَلِيَكَ، اللَّهُمَّ اجْعُلْنِي فِي دَارِكَ الَّتِي لَا تَنْعِيْنِ، وَلَا تَرْدِنِي خَالِيَا بِحَقْكَ وَحْقَ مِنْ أَوْجَبْتَ حَقَّهُ عَلَيْكَ، وَأَسَأْكَ أَنْ تَصْلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَعْجَلْ فَرَحَ آلِ مُحَمَّدٍ وَفَرِجيْهِ مِنْهُمْ، وَفَرَحَ كَلَّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْجُمَ الْرَّاجِحِينِ»؛ بـ ٧٦ ص ٩٨.

٤٩. «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِمَّا مَضَى مِنْ ذَنْبِي وَمَا نَسِيَّهُ، وَهُوَ مَكْتُوبٌ عَلَيَّ بِحَفْظِ كَرَمِ كَافِيْنِ، يَعْلَمُونَ مَا أَفْعَلَ، وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِمَّا فَرَسَ عَلَيَّ فَتَوَاتِي، وَأَسْتَغْفِرُهُ مِنْ مَفْعَلَاتِ الذَّنْبِ، وَأَسْتَغْفِرُهُ مِنْ الْوَلَاتِ وَمَا كَسْبَتِ يَدِي، وَأَمْنَ بِهِ وَأَنْوَكُ عَلَيْهِ كَبِيرًا»؛ بـ ٧٨ ص ٩٨.

٥٠. «اللَّهُمَّ إِلَيْكَ نَصَبْتَ يَدِي، وَفِيمَا عَنْكَ عَظَمْتَ رَغْبَتِي، فَاقْلِ سَيِّدِي تَرْبِيَّتِي، وَارْحَمْ ضَعْفِي، وَاغْفِرْلِي وَلَرْحَمْنِي، وَاجْعَلْ لِي فِي كَلِّ خَيْرٍ نَصِيبًا، وَإِلَى كُلِّ خَيْرٍ سَيِّبًا... اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَبِيرِ، وَمَوَاقِفِ الْخَرْيِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...»؛ فَاسَالَكَ يَا إِلَهِي مَحْتَاجَيْ، وَأَرْغَبَ إِلَيْكَ قَفْرِيَّ، وَأَنْصَرَ إِلَيْكَ خَالِقَ، وَأَنْكِي إِلَيْكَ مَكْرُوبَاً، وَأَرْجُوكَ نَاصِراً، وَأَسْتَغْفِرُكَ ضَعْفِيًّا، وَأَنْوَكَ عَلَيْكَ مُحْسِنَيْ، وَأَسْتَرْزَقَكَ مُتَسْعَماً؛ بـ ١٢٣ ص ٩٨. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَأْكَ أَنْتَ بِحَيْيِ إِلَيْكَ، وَبِحَيْيِ رَسُولِكَ، وَبِحَيْيِ أَهْلِ بَيْتِ رَسُولِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِمْ، يَا خَيْرَ أَهْلِي مِنْ أَبِي وَأُمِّي وَمِنْ النَّاسِ جَمِيعاً، أَنْدَرْلِي خَيْرَاً مِنْ قَدْرِتِي لِنَفْسِي، وَخَيْرَ أَهْلِي مَا يَقْدِرُ لِي أَبِي وَأُمِّي، أَنْتَ جَوَادُ لَا يَبْخَلُ، وَحَالِيمُ لَا يَجْهَلُ، وَعَزِيزُ لَا يَسْتَدَلُ، اللَّهُمَّ مِنْ كَانَ النَّاسُ نَقْتَهُ وَرَجَاؤُهُ فَأَنْتَ نَقْتَنِي وَرَجَائِي، أَقْدَرْلِي خَيْرَهَا عَالِيَّةً، وَرَضَيْتَ بِمَا فَضَيْتَ لِي»؛ بـ ١٢٦ ص ٩٨.

٥١. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَرَجْحِ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، أَوْ صَرْفَ بِهِ عَنِّي وَجَهَكَ الْكَرِيمِ، أَوْ نَفْسَ بِهِ مِنْ حَقْطِي عَنْكَ، اللَّهُمَّ فَصُلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَرَفَقْتِي لِكَلِّ شَيْءٍ وَبِرْضِي عَنِّي، وَبِرْغَتِي إِلَيْكَ، وَارْفَعْ درْجَتِي عَنْكَ، أَعْظَمْ حَيْيَ، وَأَحْسَنْ شَفَاعَيْ، وَتَسْتَبِي بِالْقُولِ الْبَلِيْتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ، وَرَفَقْتِي لِكُلِّ خَيْرٍ وَمَقْامٍ مَحْمُودٍ»؛ بـ ٢٨١ ص ٩٨. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَأْنِي بِمَحْمَدٍ ۝ لَمْ أَرْ، فَلَا تَحْرِمْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَوْيَهِ، وَأَرْزَقْنِي صَسْبَهِ، وَتَوَفَّنِي عَلَيْ مَلَئِهِ، وَاسْتَغْفِرُ مِنْ حَوْضِهِ شَرِيْأَ رَوْيَا لَا أَطْلَمُ بَعْدَهُ، إِنَّكَ عَلَيْ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ كَمَا أَسْتَأْنِي بِمَحْمَدٍ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَاللَّهُ وَأَرْ، فَعَرَفْنِي فِي الْجَنَّةِ وَجَهَهِ، اللَّهُمَّ بَلْغْ رَوْحَ مُحَمَّدٍ عَنِّي تَحْيَةً كَثِيرَةً وَسَلَامًا...»؛ بـ ١٣٣ ص ٩٨. وَرَاجِعْ ثَوَابِ الْأَغْفَلِ ص ١٥٦، مَصَاحَ الْمُتَهَجِّدِ ص ٥٦، نَهْبَ الْأَحْكَامِ ٣ ص ٦٥.

٥٢. «أَجْعَلْ أَحْسَنَ مَا نَقُولَ ثَانِيَتَنِي قَلْوَنَتِنَا، وَاجْعَلْنَا عَظَمَاءَ عَنْكَ وَفِي أَنْفَسَاتِنَا، وَانْفَعْنَا بِمَا عَلَمْتَنَا، وَزَدْنَا عَلَمَانَا نَافِعَانَا، أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ، وَمِنْ عَيْنٍ لَا تَدْمعُ، وَصَلَابَلَا تَنْهَلِي، أَجْرَنَا مِنْ سُوءِ الْفَقْنِ يَا وَلِيَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»؛ بـ ١٣٧ ص ٩٨. «تَجَدْنِي بِخَلْقَكَ مِنْ تَعْلِيَهِ غَيْرِي، وَلَا أَجِدُ مِنْ يَغْفِرُ لِي إِلَانِتِي، أَنْتَ عَنِ عَذَابِي غَنِيَّ، وَإِنِّي إِلَيْ رَحْمَتِكَ قَبِيرٌ، أَنْتَ مَوْضِعُ كُلِّ شَكْرِي، وَشَاهِدُ كُلِّ تَجْوِي، وَمَتَهِي كُلِّ حَاجَةٍ، وَمَنْجِي كُلِّ عَذْرٍ، وَغُوثُ كُلِّ مَسْتَغْبِتٍ»؛ بـ ١٣٨ ص ٩٨.

- ج ٩٨ ص ٩٨، وراجع مصباح المنهج ص ٥٦٨، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ٩٢ المصباح للكفemi ص ٥٧٤.
٥٢. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْطَعُ، وَمِنْ دَعَاءٍ لَا يُسْمَعُ»: مسند أسدج ٢ ص ١٦٧، سن ابن ماجة ج ١ ص ٩٢، سن أبي داود ج ١ ص ٣٤٥، سن التستري ج ٨ ص ٢٦٣، المستدرج ج ١ ص ١٠٤، عن المسعودج ١٢ ص ٢٠٧، السنن الكبرى ج ٤ ص ٤٤٥، مسند أبي يعلى ج ١١ ص ٤١١، المعجم الأوسط ج ١ ص ٢٠٦، المعجم الكبير ج ١١ ص ٤٤، مسند الشافعين ج ٤ ص ٣٣، تهذيب الممالج ١٤ ص ١٧٥، ميزان الاعتدال ج ٣ ص ٢٨.
٥٣. «اللَّهُمَّ إِلَيْكَ غَدُوتُ بِحاجَتِي، وَبِكَ أَنْزَلْتُ الْيَوْمَ فَقْرِي وَمَسْكِنِي، فَلِأَنِّي لِغَفْرَاتِكَ، وَرَحْمَتِكَ وَرَحْمَتِكَ أَوْسَعَ لِي مِنْ ذِنْبِي كُلَّهَا»: بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٦٣.
٥٤. «أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِبَادَدَ بِيَأَلِي عَفْرَوكَ وَسَيْنَيَهُ التَّوْيَهِ، وَجَلَتْ عَلَيَّ ذَلِكَ الْبَابِ دَلِيلًا مِنْ رَحْمَتِكَ لِكَلَاضِلَّوْا عَنِّهِ، قَلَّتْ: «تُؤْلِي إِلَى اللَّهِ تَوْيَهُ تَصْوِيْحًا عَسَى رَبِّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيْنَاكُمْ وَيَدْخُلُكُمْ جَنَّتَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَكْهَرُ»، فَمَا عَذَرَ مِنْ أَغْفَلَ دُخُولَ ذَلِكَ الْبَابِ يَا سَيِّدِي بَعْدَ فَتْحِهِ...»: مصباح المنهج ص ٤٣، الصحيفة السجادية الكاملة ص ٢٢٣، العزار لابن المثنوي ص ٦٢١، إقبال الأعمال ج ١ ص ٤٢٣، المصباح للكفemi ص ٦٤١، بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٧٣.
٥٥. «فَهَبْ لِي بِإِلَيْهِ مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً تَغْيِيْنِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مِنْ سُوكَ بِالْقَدْرَةِ الَّتِي تَعْيَيْنِي بِهَا مِنْ الْبَلَادِ وَلَا تَشْرِيْسِي مِنْ الْبَلَادِ، وَلَا تَهْلِكْنِي خَسَّاً حَتَّى تَغْفِرْنِي وَتَرْحِمْنِي، وَتَعْرِفْنِي الْإِسْتِجَابَةَ فِي دُعَائِي، وَأَذْفَنْ طَعْمَ الْمَاعِيَةِ إِلَى مَتَهِي أَجَلِي، وَلَا تَثْمِنْتَ بِي عَدُوِي، وَلَا تَمْكِنْهُ مِنْ رَفْقِي، اللَّهُمَّ إِنْ وَضَعْتِنِي ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي، إِنْ رَفَعْتَنِي ذَا الَّذِي يَضْعِنِي، إِنْ أَهْلَكْتَنِي ذَا الَّذِي يَحْوِلُ بَيْنِكَ وَبَيْنِي، أَوْ يَعْرِضُ لَكَ فِي شَيْءٍ مِنْ أُمْرِي، فَقَدْ عَلِمْتَ بِإِلَيْهِ أَنْ لِيَسْ فِي حَكْمِكَ ظَلَمٌ، وَلَا فِي تَعْكِيْتِكَ عَجْلَةً، إِنَّمَا يَعْجَلُ مِنْ بَخَافِ الْفَوْتِ، وَإِنَّمَا يَتَحَاجَ إِلَى الظَّلْمِ الْفَسْعَفَ، وَقَدْ تَعَالَيْتَ بِإِلَيْهِ عَنْ ذَلِكَ مَلْوَأَ كَبِيرًا، فَلَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَادِ غَرَضًا، وَلَا لَقْمَتْ نَصَابًا، وَمَهْلِكِي وَنَسْسَيِ، وَأَفْلَقِي عَذَّرَتِي، وَلَا تَبْعَدْنِي بِالْأَدَارَةِ عَلَى أَنْبَلَادَ، فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي وَقَلَّةَ حَيْلَتِي، أَسْتَجِبْ بِكَ اللَّهُمَّ فَأَجْرِنِي، وَأَسْتَبِدْ بِكَ مِنَ النَّارِ فَأَعْلَمْنِي»: بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٣١.
٥٦. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا بِتَائِرِي قَلْبِي وَبِقَبَّا، حَتَّى أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يَصْبِيَ إِلَيْهِ أَمَا كَبَّتْ لِي، وَالرِّضا بِمَا قَسَّمْتَ لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ نَفْسًا طَيْبَةً تَؤْمِنُ بِلَقَانِكَ، وَتَقْعِدُ بِعَطَانِكَ، وَتَرْضِي بِعَصَانِكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَا أَجْلَ لَهُ دُونَ لَقَانِكَ، تَوَأْيَ مَا أَنْتَيْتَ عَلَيْهِ، وَتَحْسِنَ مَا أَحْسَيْتَ عَلَيْهِ، وَتَوْفِنِي إِذَا تَوْفَنِي عَلَيْهِ، وَتَعْيَشِنِي إِذَا يَعْيَشِنِي عَلَيْهِ، وَتَبَرِّئِنِي بِهِ صَدْرِي مِنَ الشَّكِّ وَالرَّبِّبِ فِي دِينِي»: بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٣٣.
٥٧. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحُرْمَةِ مِنْ عَادِ بَنْتَكَ، وَلِجَأْ إِلَى عَزْكَ، وَاسْتَظْلَلْ بِيَنِيكَ، وَاعْتَصَمْ بِحَبْلِكَ، يَا جَزِيلَ الْعَطَابِ، يَا فَنَّاكَ الْأَسَارِيِ، يَا مِنْ سَمَّيَ نَفْسَهُ مِنْ جُودِهِ الْوَهَابِ»: بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٣٣.
٥٨. «إِلَهِي ذِنْبِي تَخْرُفْنِي مِنْكَ، وَجُودُكَ يَبْشِرْنِي عَنْكَ، فَأَخْرُجْنِي بِالْخَوْفِ مِنَ الْعَطَابِ، وَأَوْصَلْنِي بِجُودِكَ إِلَى الْعَطَابِ، حَتَّى أَكُونَ غَدَّاً فِي الْقِيَامَةِ عَيْقَنِ كَرْمِكَ، كَمَا كَانَتْ فِي الدِّنِي زَرِيبَ تَعْكِمَ، فَلَيْسَ مَا تَبَذَّلَهُ غَدَّاً مِنَ النَّجَاهِ بِأَعْظَمِ مَمَّا قَدْ مَنَحْتَهُ الْيَوْمَ مِنَ الرَّجَا، وَمَنْتَ خَابَ فِي فَنَّاكَ أَمْلَ، أَمْ مَنْ اتَّصَرَفَ بِالرَّدَّ عَنْكَ سَالِمَ، إِلَهِي مَا دَعَكَ مِنْ لَمْ تَجْبِهِ لَأَنْكَ قَلَّتْ: «أَذْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ»، وَأَنْتَ لَا تَخْلُفَ الْمِيَادَةِ»: بخار الأنوارج ٩٨ ص ١٣٤، وراجع مصباح المنهج ص ٥٦٨، تهذيب الأحكام ج ٣ ص ٩٢، المصباح للكفemi ص ٥٧٤.

منابع تحقيق

١. أعيان الشيعة، محسن بن عبد الكري姆 الأمين الحسيني العاملی الشقرائی (ت ١٣٧١ھ)، إعداد: السيد حسن الأمین، بيروت: دارالتعارف، الطبعة الخامسة، ١٤٠٣ھ.
٢. إقبال الأعمال، السيد رضي الدين على بن موسى المعروف بابن طاوس، (ت ٦٦٤ھ)، تحقيق: جواد القیومی الإصفهانی، قم: مکتب إعلام الإسلام، الطبعة الأولى.
٣. الامالی، أبو جعفر محمد بن الحسن المعروف بالشیخ الطوسي (ت ٤٦٠ھ)، تحقيق: مؤسسة البعثة، قم: دار الشفافه، الطبعة الأولى، ١٤١٤ھ.
٤. الامالی، محمد بن علي بن ساپوریه القسمی (الشیخ الصدوق) (ت ٣٨١ھ)، تحقيق: مؤسسة البعثة، قم: مؤسسة البعثة، الطبعة الأولى، ١٤١٧ھ.
٥. بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار، محمد بن محمد تقی المجلسی (ت ١١١٠ھ)، طهران: دار الكتب الإسلامية، الطبعة الأولى، ١٣٨٦ھ.
٦. تفسیر الشاعلی (الجوادر الحسان فی تفسیر القرآن)، عبد الرحمن بن محمد الشعالی المالکی (ت ٧٨٦ھ)، تحقيق: علي محمد معوض، بيروت: دار إحياء التراث العربي، الطبعة الأولى، ١٤١٨ھ.
٧. تفسیر القسمی، علي بن إبراهیم القسمی، (ت ٣٢٩ھ)، تحقيق: السيد طیب المرسوی الجرایری، قم: منشورات مکتبة الهدی، الطبعة الثالثة، ١٤٠٤ھ.
٨. تفسیر نور النقلین، عبد علی بن جمیع العروسوی الحموی (ت ١١١٢ھ)، تحقيق: السيد هاشم الرسولی المحلاّنی، قم: مؤسسة إسماعیلیان، الطبعة الرابعة، ١٤١٢ھ.
٩. تهذیب الأحكام فی شرح المقنعة، محمد بن الحسن الطوسي (ت ٤٦٠ھ)، تحقيق: السيد حسن الموسوی، طهران: دار الكتب الإسلامية، الطبعة الثالثة، ١٣٦٤ش.
١٠. تهذیب الكمال فی أسماء الرجال، یونس بن عبد الرحمن المزّی (ت ٧٤٢ھ)، تحقيق: الدكتور بشّار عواد معروف، بيروت: مؤسسة الرسالة، الطبعة الرابعة، ١٤٠٦ھ.

١١. ثواب الأعمال وعقاب الأعمال، أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن بابويه القمي المعروف بالشيخ الصدوق (ت ٢٨٣ هـ)، تحقيق: علي أكبر الغفاري، طهران: مكتبة الصدوق.
١٢. جامع أحاديث الشيعة، السيد البروجردي (ت ١٣٨٣ هـ)، قم: المطبعة العلمية.
١٣. الجامع الصغير في أحاديث المبشر النذير، جلال الدين عبد الرحمن بن أبي بكر السيوطي (ت ٩١١ هـ)، بيروت: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، الطبعة الأولى، ١٤٠١ هـ.
١٤. جمال الأسبوع بكامل العمل المنشور، علي بن موسى الحلي (ابن طاوس) (ت ٦٦٤ هـ)، تحقيق: جواد القبيسي، قم: مؤسسة الأفاق، الطبعة الأولى، ١٣٧١ شـ.
١٥. المخلص، أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن باتوبيه القمي المعروف بالشيخ الصدوق (ت ٢٨١ هـ)، تحقيق: علي أكبر الغفاري، قم: منشورات جماعة المدرسین في الحوزة العلمية.
١٦. دعائم الإسلام وذكر الحال والحرام والتضليل والأحكام، أبو حنيفة النعمان بن محمد بن منصور بن -أحمد بن حميد التميمي المغربي (ت ٣٦٣ هـ)، تحقيق: أصفهاني أصغر فیضی، مصر: دار المعارف، الطبعة الثالثة، ١٣٨٩ هـ.
١٧. روح المعانی في تفسیر القرآن (تفسير الآلوسي)، محمود بن عبدالله الآلوسي (ت ١٢٧٠ هـ)، بيروت: دار إحياء التراث العربي.
١٨. روضة الاعظین، محمد بن الحسن بن علي الفتال النيسابوري (ت ٥٠٨ هـ)، تحقيق: حسين الأعلمي، بيروت: مؤسسة الأعلمي، الطبعة الأولى، ١٤٠٦ هـ.
١٩. سنن ابن ماجة، أبو عبدالله محمد بن يزيد بن ماجة القرزويني (ت ٢٧٥ هـ)، تحقيق: محمد فؤاد عبدالباقي، بيروت: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع.
٢٠. سنن أبي داود، أبو داود سليمان بن أشعث السجستاني الأزدي (ت ٢٧٥ هـ)، تحقيق: سعيد محمد اللحام، بيروت: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، الطبعة الأولى، ١٤١٠ هـ.
٢١. السنن الكبرى، أبو بكر أحمد بن الحسين بن علي البهيفي (ت ٤٥٨ هـ)، بيروت: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع.
٢٢. سنن النسائي (بشرح الحافظ جلال الدين السيوطي وحاشية الإمام السندي)، أبو بكر عبد الرحمن أحمد بن شعيب النسائي (ت ٣٠٣ هـ)، بيروت: دار المعرفة، الطبعة الثالثة، ١٤١٤ هـ.
٢٣. شرح نهج البلاغة، عبد الحميد بن محمد المعتزلي (ابن أبي الحبيب) (ت ٦٥٦ هـ)، تحقيق: محمد أبو الفضل إبراهيم، بيروت: دار إحياء التراث، الطبعة الثانية، ١٣٨٧ هـ.
٢٤. الصحيفة السجادية، الإمام زين العابدين ٧، تحقيق: علي أنصاريان، المستشارية الثقافية -دمشق.

٢٥. عدّة المداعي ونحوه الساعي، أبو العباس أحمد بن محمد بن فهد الحلى الأنصاري (ت ٨٤٥هـ)، تحقيق: أحمد موحدى، طهران: مكتبة وجданى.
٢٦. عن السعوود شرح سنن أبي داود، محمد شمس الحق العظيم الأبادى (ت ١٣٢٩هـ)، بيروت: دار الكتب العلمية، الطبعة الأولى، ١٤١٥هـ.
٢٧. الغلات، أبو إسحاق إبراهيم بن محمد بن سعيد المعروف بابن هلال الشفقي (ت ٢٨٣هـ)، تحقيق: السيد جلال الدين المحدث الأرموي، طهران: أنجمان آثار ملئى، الطبعة الأولى، ١٣٩٥هـ.
٢٨. فضل الكوفة ومساجدها، محمد بن جعفر المشهدى الحائرى، تحقيق: محمد سعيد الطريحي، بيروت: دار المرتضى.
٢٩. فلاح المسالى، أبو القاسم علي بن موسى الحلى المعروف بابن طاووس (ت ٦٦٤هـ)، قم: مكتب الإعلام الإسلامي.
٣٠. الكافي، أبو جعفر ثقة الإسلام محمد بن يعقوب بن إسحاق الكلبى الرازى (ت ٣٢٩هـ)، تحقيق: علي أكبر الغفارى، طهران: دار الكتب الإسلامية، الطبعة الثانية، ١٣٨٩هـ.
٣١. كتاب من لا يحضره التقى، أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن سايره القمي المعروف بالشيخ الصدوق (ت ٣٨١هـ)، تحقيق: علي أكبر الغفارى، قم: مؤسسة النشر الإسلامية.
٣٢. كنز العمال في سن الأولاد والأخفال، علاء الدين علي المشتى بن حسام الدين الهندي (ت ٩٧٥هـ)، ضبط وتقدير: الشيخ بكرى حيانى، تصحیح وفهرس: الشيخ صفوه السقا، بيروت: مؤسسة الرسالة، الطبعة الأولى، ١٣٩٧هـ.
٣٣. كنز الفائد، أبو الفتح الشيخ محمد بن علي بن عثمان الكراچكى الطبرانى (ت ٤٤٩هـ)، إعداد: عبدالله نعمة، قم: دار الذخائر، الطبعة الأولى، ١٤١٠هـ.
٣٤. مجمع الزوائد ومنع الفائد، نور الدين علي بن أبي بكر الهمشري (ت ٥٨٠هـ)، بيروت: دار الكتب العلمية، الطبعة الأولى، ١٤٠٨هـ.
٣٥. المزار الكبير، أبو عبدالله محمد بن جعفر المشهدى (ق ٦هـ)، تحقيق: جواد القسيومي الإصفهانى، قم: نشر قيوم، الطبعة الأولى، ١٤١٩هـ.
٣٦. مستدرك الوسائل ومستبيط المسالى، العيززا حسين النورى (ت ١٣٢٠هـ)، تحقيق: مؤسسة آل البيت، قم: مؤسسة آل البيت، الطبعة الأولى، ١٤٠٨هـ.
٣٧. المستدرك على الصبحين، أبو عبدالله محمد بن عبد الله الحاكم النسياپوري (ت ٤٠٥هـ)، تحقيق: مصطفى عبد القادر عطا، بيروت: دار الكتب العلمية، الطبعة الأولى، ١٤١١هـ.
٣٨. مسند أبي يعلى الموصلى، أبو يعلى أحمد بن علي بن المشتى التسميمى الموصلى (ت ٣٠٧هـ)، تحقيق: إرشاد الحق الأثرى، جدة: دار

القبلة، الطبعة الأولى، ١٤٠٨ هـ.

٣٩. مسند أحمد، أحمد بن محمد بن حنبل الشيباني (ت ٢٤٦ هـ)، تحقيق: عبد الله محمد الدرويش، بيروت: دار الفكر، الطبعة الثانية، ١٤١٤ هـ.

٤٠. مسند الشاميين، أبو القاسم سليمان بن أحمد بن أيوب الخمي الطبراني (ت ٣٦٠ هـ)، تحقيق: حمدي عبدالمجيد السلفي، بيروت: مؤسسة الرسالة، الطبعة الأولى، ١٤٠٩ هـ.

٤١. مصباح التهجد، أبو جعفر محمد بن الحسن بن علي بن الحسن الطوسي (ت ٤٦٠ هـ)، تحقيق: علي أصغر مرواريد، بيروت: مؤسسة فقه الشيعة، الطبعة الأولى، ١٤١١ هـ.

٤٢. المصباح في الأدعية والصلوات والزيارات، تقى الدين إبراهيم بن علي بن الحسن العاملى الكفعى (ت ٩٠٠ هـ)، تصحیح: الشیخ حسین الأعلمی، بیروت: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، الطبعة الأولى، ١٤١٤ هـ.

٤٣. المعجم الأوسط، أبو القاسم سليمان بن أحمد اللخمي الطبراني (ت ٣٦٠ هـ)، تحقيق: قسم التحقيق بدار الحرمين، ١٤١٥ هـ، القاهرة: دار الحرمين للطباعة والنشر والتوزيع.

٤٤. المعجم الكبير، أبو القاسم سليمان بن أحمد اللخمي الطبراني (ت ٣٦٠ هـ)، تحقيق: حمدي عبدالمجيد السلفي، بيروت: دار إحياء التراث العربي، الطبعة الثانية، ١٤٠٤ هـ.

٤٥. مفتاح الفلاح، بهاء الدين محمد بن الحسين بن عبد الصمد الحارثي الهمданى العاملى المعروف بالشيخ البهائى، بيروت: مؤسسة الأعلمی للمطبوعات.

٤٦. المقتنة، أبو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان العكبرى البغدادى المعروف بالشيخ المفید (ت ٤١٣ هـ)، تحقيق: مؤسسة النشر الإسلامي، قم: مؤسسة الشر الإسلامي، الطبعة الثانية، ١٤١٠ هـ.

٤٧. مكارم الأخلاق، عبدالله بن محمد القرشي (ابن أبي الدنيا) (ت ٢٨١ هـ)، بيروت: دار الكتب العلمية، ١٤٠٩ هـ.

٤٨. منتقى الجسان في الأحاديث الصحاح والحسان، جمال الدين أبو منصور الحسن بن زين الدين الشهيد (ت ١٠١١ هـ)، تحقيق: علي أكبر الغفارى، قم: جامعة المدرسين، الطبعة الأولى، ١٣٦٢ هـ.

٤٩. میران الاعتدال في نقد الرجال، محمد بن أحمد الذهبي (ت ٧٤٨ هـ)، تحقيق: علي محمد البجاوى، بيروت: دار الفكر.

٥٠. وسائل الشيعة إلى تحصيل مسائل الشريعة، محمد بن الحسن الحر العاملى (ت ١١٠٤ هـ)، تحقيق: مؤسسة آل البيت، قم: مؤسسة آل البيت لإحياء التراث، الطبعة الثانية، ١٤١٤ هـ.

بیوگرافی مؤلف

دکتر مهدی خدامیان آرانی به سال ۱۳۵۳ در شهرستان آران و بیدگل اصفهان دیده به جهان گشود. وی در سال ۱۳۶۸ وارد حوزه علمیه کاشان شد و در سال ۱۳۷۲ در دانشگاه علامه طباطبائی تهران در رشته ادبیات عرب مشغول به تحصیل گردید.

ایشان در سال ۱۳۷۶ به شهر قم هجرت نمود و دروس حوزه را تا مقطع خارج فقه و اصول ادامه داد و مدرک سطح چهار حوزه علمیه قم (دکترای فقه و اصول) راأخذ نمود. موفقیت وی در کسب مقام اول مسابقه جهانی کتاب رضوی بیروت در تاریخ ۸/۸/۸۸ مایه خوشحالی هموطنانش گردید و اوّلین بار بود که یک ایرانی توانست در این مسابقات، مقام اول را کسب نماید.

بازسازی مجموعه هشت کتاب از کتب رجالی شیعه از دیگر فعالیت‌های پژوهشی این استاد است که فهارس الشیعه نام دارد، این کتاب ارزشمند در اوّلین دوره جایزه شهاب، چهاردهمین دوره کتاب فصل و یازدهمین همایش حامیان نسخ خطی به رتبه برتر دست یافته است و در سال ۱۳۹۰ به عنوان اثر برگزیده سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه انتخاب شد.

دکتر خدامیان هرگز جوانان این مرز و بوم را فراموش نکرد و در کنار فعالیت‌های علمی، برای آنها نیز قلم زد. او تاکنون بیش از ۷۰ کتاب فارسی نوشته است که بیشتر آنها جوایز مهمی در جشنواره‌های مختلف کسب نموده است. قلم روان، بیان جذاب و همراه بودن با مستندات تاریخی - حدیثی از مهمترین ویژگی این آثار می‌باشد.

آثار فارسی ایشان با عنوان «مجموعه اندیشه سبز» به بیان زیبایی‌های مکتب شیعه می‌پردازد و تلاش می‌کند تا جوانان را با آموزه‌های دینی بیشتر آشنا نماید. این مجموعه با همت اشارات وثوق به زیور طبع آراسته شده است.

فهرست کتب نویسنده

کتب چاپ شده تا بهار ۱۳۹۳

۱. همسر دوست داشتنی. (خانواده)
۲. داستان ظهور. (امام زمان ع)
۳. قصه مراج (سفر آسمانی پیامبر ص)
۴. در آغوش خدا. (زیبایی مرگ)
۵. لطفاً لبخند. (شادمانی، نشاط)
۶. با من تماس بگیرید. (آداب دعا)
۷. در اوج غربت. (شهادت مسلم بن عقیل)
۸. نوای کاروان. (حمسه کربلا)
۹. راه آسمان. (حمسه کربلا)
۱۰. دریای عطش. (حمسه کربلا)
۱۱. شب رویایی. (حمسه کربلا)
۱۲. پروانه‌های عاشق. (حمسه کربلا)
۱۳. طوفان سرخ. (حمسه کربلا)
۱۴. شکوه بازگشت. (حمسه کربلا)
۱۵. در قصر تنہایی. (امام حسن ع)
۱۶. هفت شهر عشق. (حمسه کربلا)
۱۷. فریاد مهتاب. (حضرت فاطمه ع)
۱۸. آسمانی‌ترین عشق. (فضیلت شیعه)
۱۹. بهشت فراموش شده. (پدر و مادر)
۲۰. فقط به خاطر تو. (اخلاص در عمل)

- ۲۱. راز خوشنودی خدا. (کمک به دیگران)
- ۲۲. چرا باید فکر کنیم. (ارزش فکر)
- ۲۳. خدای قلب من. (مناجات، دعا)
- ۲۴. به باغ خدا برویم. (فضیلت مسجد)
- ۲۵. راز شکر گزاری. (آثار شکر نعمت‌ها)
- ۲۶. حقیقت دوازدهم. (ولادت امام زمان ع)
- ۲۷. لذت دیدار ماه. (زیارت امام رضا ع)
- ۲۸. سرزمین یاس. (فدرک، فاطمه ع)
- ۲۹. آخرین عروس. (نرجس ع، ولادت امام زمان ع)
- ۳۰. بانوی چشم. (خدیجه ع، همسر پیامبر)
- ۳۱. سکوت آفتاب. (شهادت امام علی ع)
- ۳۲. آرزوی سوم. (جنگ خندق)
- ۳۳. یک سبد آسمان. (چهل آیه قرآن)
- ۳۴. فانوس اوّل. (اولین شهید ولایت)
- ۳۵. مهاجر بهشت. (پیامبر اسلام)
- ۳۶. روی دست آسمان. (غدیر، امام علی ع)
- ۳۷. گمگشته دل. (امام زمان ع)
- ۳۸. سمت سپیده. (ارزش علم)
- ۳۹. تا خدا راهی نیست. (۴۰ سخن خدا)
- ۴۰. خدای خوبی‌ها. (توحید، خداشناسی)
- ۴۱. با من مهربان باش. (مناجات، دعا)
- ۴۲. نرdban آبی. (امام‌شناسی، زیارت جامعه)
- ۴۳. معجزه دست دادن. (روابط اجتماعی)
- ۴۴. سلام بر خورشید. (امام حسین ع)
- ۴۵. راهی به دریا. (امام زمان ع، زیارت آل یس)

٤٦. روشی مهتاب. (شهادت حضرت زهرا[ؑ])
٤٧. صبح ساحل. (امام صادق^ع)
٤٨. الماس هستی. (غدیر، امام علی^ع)
٤٩. حوادث فاطمیه (حضرت فاطمه^ع)
٥٠. تشنہ تراز آب (حضرت عباس^ع)
- ٥١-٦٤. تفسیر باران (تفسیر قرآن در ١٤ جلد)

* كتب عربي

٦٥. تحقيق «فهرست سعد» .٦٦. تحقيق «فهرست الحميري» .٦٧. تحقيق «فهرست حميد».
٦٨. تحقيق «فهرست ابن بطّة». ٦٩. تحقيق «فهرست ابن الوليد». ٧٠. تحقيق «فهرست ابن قولویه». ٧١. تحقيق «فهرست الصدوق». ٧٢. تحقيق «فهرست ابن عبدون». ٧٣. صرخة النور. ٧٤. إلى الرفيق الأعلى. ٧٥. تحقيق آداب أمير المؤمنين^ع. ٧٦. الصحيح في فضل الزيارة الرضوية. ٧٧. الصحيح في البكاء الحسيني. ٧٨. الصحيح في فضل الزيارة الحسينية. ٧٩. الصحيح في كشف بيت فاطمه^ع.

* * *

جهت خرید کتب فارسی مؤلف با «نشر و ثوق» تماس بگیرید:

تلفکس: ٣٧٧٣٥٧٠٠ - ٠٢٥ - ٩١٢٢٥٢٥٨٣٩ همراه: ٠٩١٢٢٥٢٥٨٣٩

جهت کسب اطلاع به سایت

Nabnak.ir

مراجعه کنید.